

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

**SPECIFIKA PROTIPRÁVNÍHO JEDNÁNÍ CIZINCŮ
V ČESKÉ REPUBLICĚ**

LIBOR VERNER

2009 ČZU v Praze

©

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta provozně ekonomická

Katedra práva

Akademický rok 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Libor Verner

obor Veřejná správa a regionální rozvoj – k.s. Hradec

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze čl. 17 odst. 2 určuje diplomovou práci.

Název tématu: **Specifika protiprávního jednání cizinců
v České republice**

Struktura diplomové práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Vývoj a charakteristika stavu migrační a azylové politiky v České republice po roce 1989
4. Sociálněpatologické jevy spojené s migrací na území České republiky
5. Vývoj mezinárodní organizované trestné činnosti na území České republiky
6. Opatření k omezení či zamezení dalšího vývoje organizované trestné činnosti a jejího vývoje na území České republiky
7. Průzkumné šetření týkající se organizované trestné činnosti a jejího vývoje na území České republiky
8. Závěr
9. Seznam literatury
10. Přílohy

Rozsah původní zprávy: 50 – 60 stran

Seznam odborné literatury:

BANGO, Dezider. *Metodika vyšetřování trestných činů*. 1. vyd. Bratislava: Akadémia Policajného zboru, 2004. 205 s. ISBN 80-8054-313-5

KŘOVÁK, Jiří. *Cizinci v České republice*. 1. vyd. Praha: Scientia, 2001. 183 s. ISBN 80-7223-652-0

NĚMEC, Miroslav. PROTIVINSKÝ, Miroslav. Oběti zločinu a objekty kriminalizace. *Kriminalistický sborník*, 1994, roč. 38, č. 4, 76 s.

NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. 1.vyd. Praha: Eurounion, 2003.390s.ISBN 80-7317-026-4

PAUKERTO VÁ, Jana. *Organizovaný zločin*. 1. vyd. Praha: VS, 2003. 28 s. ISBN 80-239-0359-4

ŠIŠKOVÁ, Tatjana. *Menšiny a migranti v České republice: (my a oni v multikulturní společnosti 21. Století)*. 1. vyd. Praha: Portál, 2002. 188 s. ISBN 80-7178-648-9

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Viktor Jansa, CSc.**

Termín odevzdání diplomové práce: duben 2009

.....
Vedoucí katedry

.....
Děkan

V Praze dne: 9.1.2008

Prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Specifika protiprávního jednání cizinců v České republice" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Bc. Libor Verner

Poděkování

Tímto děkuji JUDr. Viktoru JANSOVI, CSc. za poskytnutí užitečných rad, informací souvisejících s tématem a objektivních postřehů během tvorby této diplomové práce.

Specifika protiprávního jednání cizinců v České republice

Specifics of a injurious conduct of foreigners in The Czech Republic

Souhrn

Diplomová práce s názvem **Specifika protiprávního jednání cizinců v České republice** se zabývá problematikou vzniku, projevu a možností řešení rozsáhlého spektra sociálně-patologických jevů, vzniklých v důsledku rozsáhlého přílivu cizinců do České republiky, převážně po roce 1989.

Po úvodu do problematiky protiprávního jednání cizinců v ČR je zde nastíněn cíl a metodika zpracované diplomové práce, kdy dále ve třetí kapitole je zpracován přehled vývoje migrace v ČR po roce 1989. Dále je popsán vznik, vývoj, současný stav migrační a azylové politiky v ČR. Je konstatováno, že v období uplynulé dekády vznikla celá řada nových problémů souvisejících s růstem legální i nelegální migrace občanů cizích států, pro které Česká republika představuje přechodný, ale i vhodný cílový stát, případně strategicky vhodně položenou zemi pro další migraci.

Ve čtvrté kapitole je detailně rozpracováno nosné téma, ve kterém je definičně i věcně popsána migrace jako sféra zájmů organizovaného zločinu, včetně řady statistických a trendových údajů. Zde jsou analyzovány nejrůznější příčiny a důsledky jednotlivých druhů kriminálních aktivit cizích státních příslušníků. Charakterizují a komentují i další sociálně-patologické jevy v přímé souvislosti k migrantům, azylantům i cizincům, kteří na území ČR pobývají legálně. Dále zde podávám přehled skupin organizovaného zločinu, působících na území ČR. Jedná se převážně o skupiny ze států bývalého Východního bloku.

V páté kapitole jsem zpracoval vývoj mezinárodní organizované trestné činnosti na území ČR. Dále přehled zájmu organizovaného zločinu v ČR, jeho aktivity a vývojové trendy spojené s touto problematikou.

V šesté kapitole poukazují na to, jak by měl stát eliminovat vývoj a působení protiprávního jednání cizinců v ČR. Dále také opatření, která by měl stát zaujmout s bojem proti organizovanému zločinu a spojených aktivit s touto problematikou.

V poslední sedmé části je zpracováno průzkumné dotazníkové šetření týkající se organizované trestné činnosti a jejího vývoje v ČR. Průzkum řízeným rozhovorem a dotazníkem byl prováděn s třiceti respondenty ze speciálních útvarů Policie České republiky zabývajících se odhalováním organizované trestné činnosti.

V závěru je shrnutí uvedené problematiky a stanovení jasného cíle v boji proti negativním jevům spojených s migrací na území ČR. Je zde nastíněno, jak účinně postupovat proti kriminalitě v rámci represe, ale i v rámci prevence.

Klíčová slova:

cizinci, sociálně-patologické jevy, trestná činnost, migrace, azyl, kriminalita, východní Evropa, Asie, státní správa

The Summary

This graduation theses (dissertation) called **Specifics of an injurious conduct of foreigners in The Czech Republic** deals with the problem of an origin, a demonstration and possibilities of solvent of the wide spectra of this sociable pathological phenomenon, which has risen as a result of massive immigration into the Czech Republic since 1989.

The objective and the methodology (philosophy) of this dissertation after introduction of this phenomenon is in the part three of this work. There is an overview of migration into The Czech Republic since 1989, then there is a description of an origin, development and the present situation of immigration and asylum policy in the Czech Republic. In the last decade many new problems connected to the increase of legal and illegal migration came up. Many foreigners are going to root in the Czech Republic, but for many of them is the Czech Republic only temporary country placing in the centre of the Europe.

The migration as an aim of organized crime is the main task of this work and is worked with many details in part four including statistic data . There are many analyses of reasons and results of foreigners criminal activities. There are also many other sociable pathological phenomenon connected to migrations, asylum seekers and foreigners. This part also consisted of the overview of organized crime groups rooted in The Czech Republic and their activities and developing trends.

The international organized crime and its developing in the Czech Republic is the task of the part five. There is also an overview of the main tasks, developing trends and activities of organized crime.

The political background and law enforcement organizations and their activities in combat against an injurious conduct of foreigners including the measures against organized crime.

The survey, which was filled by officers (30) of the police forces dealing with organized crime, forms the part seven.

In conclusion of this problem is necessary to know how to deal with this phenomena and define the target for law enforcement forces.

Key words:

foreigners , sociable pathological phenomenon, criminal activity, migration, asylum, criminality, East Europe, Asia, state administration

1. Úvod.....	6
2. Cíl a metodika.....	8
3. Vývoj a charakteristika migrační a azylové politiky v České republice po roce 1989.....	9
3.1. Česká migrační a azylová politika v první polovině 90. let 20. století.....	9
3.1.1. Charakteristika období po roce 1989.....	10
3.2. Stav migrační a azylové politiky v ČR před vstupem do Schengenu.....	11
3.2.1. Migrační a azylová politika ČR po vstupu do Schengenu.....	11
4. Sociálně-patologické jevy spojené s migrací na území České republiky.....	14
4.1. Nelegální migrace a její vývoj na území ČR.....	15
4.1.1. Nelegální migrace rok 2003 – 2004.....	15
4.1.2. Období ČR po vstupu do schengenského prostoru.....	20
4.2. Protiprávní jednání cizinců na území ČR.....	26
4.2.1. Trestné činy a přestupky zjištěné útvary SCP – Služba cizinecké policie.....	29
4.3. Skupiny působící na území ČR páchající mezinárodní trestnou činností.....	30
4.3.1. Ruskojazyčné zločinecké struktury.....	31
4.3.2. Organizovaný zločin z balkánských zemí.....	33
4.3.3. Italský organizovaný zločin.....	33
4.3.4. Asijský organizovaný zločin.....	33
4.3.5. Organizovaný zločin z arabsky mluvících zemí.....	35
5. Vývoj mezinárodní organizované trestné činnosti na území České republiky.....	36
5.1. Hodnocení vývoje trestné činnosti na území České republiky v letech 2006 – 2008.....	36
5.2. Registrované aktivity mezinárodního zločinu na území ČR.....	41
5.2.1. Trestná činnost na úseku narkotik.....	42
5.2.2. Organizování nelegální migrace.....	43
5.2.3. Krádeže motorových vozidel.....	47
5.2.4. Trestná činnost na úseku obchodování s lidmi.....	49
5.2.5. Podplácení a korupce.....	51
6. Opatření k omezení či zamezení dalšího vývoje mezinárodní organizované kriminality na území ČR.....	53
6.1. Celospolečenská opatření.....	53
6.2. Vnitřní opatření.....	54
7. Průzkumné šetření týkající se organizované trestné činnosti a jejího vývoje na území ČR.....	55
7.1. Cíl a metoda.....	55
7.2. Charakteristika respondentů.....	55
7.3. Obsahové zaměření dotazníku.....	55

7.4.	Vyhodnocení a shrnutí výsledků průzkumného šetření	56
8.	Závěr	60
9.	Seznam použité literatury a jiných zdrojů	62
9.1.	Bibliografická citace - Část 2: Elektronické dokumenty nebo jejich části	63
10.	Seznam příloh 1 – 14	64

1. ÚVOD

Práva a zájmy tedy přirozené věci k bytí člověka, se v dané problematice dostávají do konfliktu. Mezi *ius naturale*, tedy práva vyplývající z lidské přirozenosti, odedávna patří i **právo na svobodný pohyb a pobyt**. Velice lidský a znovuobjevený pradávný zákon - možnost volby a změny bydliště, země či občanství. V dávných dobách člověk ještě netušil, že bude jakýkoliv zákon, který by mu mohl působit problémy v jeho svobodném putování po různých místech Země. Ale již i v této době se řídil určitými pravidly. Pravidly, která mu zajišťovala přežití. Člověk, ve stupni *homo sapiens*, jakožto ve vyspělém stavu, měl povinnost vůči svým rodinám a kmenům. Musel zajistit dobré podmínky, a ty se na jednom místě postupem času měnily. Desítky tisíce lidí putovali z místa na místo, přes rozlehlá kopcovitá území, přes řeky, přes pouště i údolí, neboť v tehdejších dobách neexistovaly hranice, jakožto kontrolní body území. Tak tomu bylo v dobách, kdy v lidském společenství platila výhradně práva přirozená, tedy práva spočívající na apriorních principech lidského života.

Později, kdy člověk dospěl dál, vznikla potřeba ustanovit určitý řád. Paradoxně v té době, kdy se začala rozvíjet civilizace, tj. se vznikem měst i států, a s rozvojem zemědělství a obchodování. Bohužel, určité druhy obchodování porušovaly veškeré zásady lidství a jejich práva. Mezi těmi pozitivními právy, bylo i právo na svobodný pohyb a pobyt.

V té druhé polovině práv, ubírajících se trochu jiným směrem, byl jedinec připoután k půdě, ke své vesnici, obci či městu, později samozřejmě i k vládcům, svým pánům, kterým jako otrok či nevolník náležel. Přirozené právo na svobodu pobytu a pohybu, se tedy od té doby stalo výsadou, která se pojila a dodnes ještě v některých zemích pojí s občanstvím, majetkem či stavem.¹

V 90. letech, kdy padla železná opona jako důkaz zatčení diskriminace lidských práv, se zdálo, že nastává zlatý věk demokracie. Optimisticky naladěná atmosféra, s vizí mezinárodní spolupráce, respektování lidských práv a společného odstraňování globálních problémů byla poháněna mnoha jinými demonstracemi a reformami.

Samozřejmě, každé nadšení opadá a vynoří se celá řada rizik, kterým se do té doby s ohledem na souboj dvou obrovských supervelmocí a vojensko-politických bloků nevěnovala notná dávka pozornosti. Jsou to rizika v různých měřítcích. Regionální a globální, náboženská a kulturní, lokální války a mezinárodní konflikty, občanské rozruchy a plno „rozdílů“ lidstva. Je to otázka lidí, kteří chtějí něco změnit a vydat se správným směrem. Také jsou zde i další rizika spojená s migrací, ať jde o migraci politickou či ekonomickou, uprchlictví v důsledku právě válečných a národnostních konfliktů...

Jedno z již mnohokrát jmenovaných, a mnohokrát v historii použitých lidských práv – právo na svobodu pohybu a pobytu (*ius asyli*), stojí mezi spory některých států a nadnárodních společenství. Stojí tu další dvě mocnosti proti sobě, *Ius intercessionis* versus *ius legis ferendae*. Jak proti sobě stojí, tak jdou ruku v ruce. Stoupající vlna migrantů a uprchlíků z nejrůznějších částí světa, se zvedá právě proti nim. Je zde tudíž jinak řečeno: konflikt zájmů, tj. mezi zájmy jednotlivých států, které jsou buď cílovou popř. transitní zemí migrantů a uprchlíků. Státy, nemůžeme říct přímo postižené

¹ Kocev, M. Slezáková, E. *Sociálně patologické jevy spojené s migrací do ČR se zaměřením na uprchlíky a žadatele o azyl*. Praha, 2002.

migraci, protože lidé migrují za tím, za čím migrovali kdysi. Za lepším životem, za lepší prací, za lepší úrovní života. Tak tyto státy, musí brát zřetel na zachování bezpečnosti, sociálního i etnického smíru, zaměstnanosti vlastních občanů, protože právě na tom, stojí celková rovnováha ius asyli. Na vlastní ekonomické rovnováze a přirozených zájmech, právech lidí vést vlastní šťastný a zejména bezpečný život.

Česká republika se již stala součástí vyspělé Evropy, kdy vstupem do Evropské unie a dále také vstupem do schengenského prostoru se zařadila mezi vyspělé demokratické státy. Mezi vyspělé Evropské státy, které důsledně zastávají principy demokracie a ochrany lidských práv, kdy v každé z těchto vyspělých zemí Evropy žijí velké skupiny obyvatelstva různé národnosti nebo různého etnického původu. Tento fakt si tyto země jasně uvědomují s tím, že řešení uvedené problematiky spojené s migrací není v silách jednotlivých států, ale k tomuto fenoménu musí přistupovat společnými silami. Kdy je třeba se vyrovnat se všemi důsledky minulé i budoucí migrace. Z tohoto důvodu vznikla celá řada orgánů EU, které se snaží systematicky mapovat a zabývat se právě otázkami spojenými s přílivem migrantů a tím i dalších kultur v rámci států EU.

Z těchto výše uvedených faktorů se stala **Česká republika významnou cílovou, respektive přechodnou stanicí pro ekonomické a sociální migrační vlny z řady zemí bývalého Sovětského svazu a Balkánského poloostrova, ale i z některých mimoevropských, převážně asijských zemí.**² Důvodem nejsou jenom ekonomické zájmy a snahy jednotlivých migrantů zlepšit si svojí životní úroveň, ale také řešení vlastní existence, kdy v řadě zemí proběhly nebo stále ještě probíhají válečné konflikty. Je jasné, že legální a ilegální přistěhovalectví s sebou nese značnou ekonomickou, psychologickou a sociální zátěž pro každou cílovou zemi. Na toto musejí vlády zemí postižených migrací adekvátně zareagovat a stanovit jasné podmínky pro ochranu pracovního trhu, demografické podmínky a zajistit i slušné sociální jistoty. Dále také musejí být naplňovány závazky související s migrační politikou, ke které se vláda ČR zavázala jakožto vyspělá demokracie. Zmíněné **závazky** se například týkají otázky **přijímání uprchlíků žádajících o azyl v České republice a s tímto spojených povinností.**

S migrací se samozřejmě váže mnoho dalších negativních jevů, které jsou podstatným problémem. Zejména jde o **rostoucí kriminalitu spojenou ruku v ruce s nelegální migrací.** V tomto případě se stávají migranti buď výhodným artiklem organizovaného zločinu, anebo se stanou přímo objektem zájmu těchto zločineckých uskupení pro páchaní trestné činnosti přímo na migrantech.³ V neposlední řadě nelze také opomenout protiprávní jednání migrantů, kteří na území daného státu nemají vytvořené podmínky pro integraci v rámci cílového státu.

Z tohoto důvodu jsem se zabýval uvedenou problematikou z hlediska interdisciplinárního charakteru a snažil se popsat a vystihnout celou danou skutečnost, kdy zde nelze oddělovat od sebe migraci cizinců na naše území a následnou páchanou trestnou činnost cizinci a na toto samozřejmě navazující zájem organizovaného zločinu jako vrchol celého ledovce. Myslím si, že před tímto problémem nelze zavírat oči a je potřeba tento vidět jako celek a jen takto lze dojít k jádru celého problému zvaného migrace. Myslím si, že v současném světě je tento **fenomén jménem migrace hodně**

² Informace o stavu organizovaného zločinu na území ČR v roce 2000. In.: *Návrh usnesení vlády ČR k Aktualizované koncepci boje proti organizovanému zločinu.* Praha, 2000, s. 7-8 (nepublikováno).

³ Němec, M. Protivinský, M. Běženci – oběti zločinu a objekty kriminalizace. In: *Kriminalistický sborník,* 1994, č. 7, s. 38.

na vzestupu, kdy se s tímto problémem potýká celá vyspělá Evropa, kam samozřejmě již Česká republika patří. Migrace ve svém rozsahu může destabilizovat a ekonomicky odčerpávat velké množství finančních prostředků, a pokud se k tomuto fenoménu neučiní potřebná opatření právě ze strany státu, tak to do budoucna bude mít neblahý vliv právě na rozvoj státu. Z tohoto důvodu je uvedená práce velmi aktuální téma, kterým je nutno se zabývat v celém jeho rozsahu a spektru nejenom na národní úrovni.

2. Cíl a metodika

Uvedené téma jsem si vybral z toho důvodu, že pracuji jako policista na útvaru zabývající se problematikou trestné činnosti cizinců. V začátcích mého působení u Policie ČR od roku 1993 jsem pracoval u cizinecké policie na úseku kontroly pobytu cizinců. Na starosti jsem měl problematiku cizinecké agendy jako např. ověřování žádostí o povolení k pobytu, dlouhodobé pobyty cizinců, správní vyhoštění a přestupkové řízení. Po šesti letech působení u cizinecké policie jsem byl přeřazen na Službu kriminální policie a vyšetřování, kde jsem již pracoval na trestné činnosti páchané cizinci, kdy v současné době pracuji na celorepublikovém útvaru zabývajícím se odhalováním organizované trestné činnosti.

Cílem této diplomové práce je pokusit se zmapovat problematiku protiprávního jednání cizinců na území České republiky a na toto navazující nelegální migraci a dále analyzovat pobyt cizinců na našem území. Zjistit příčiny protiprávního jednání cizinců v České republice a dát tak státní správě do ruky návod k optimalizaci.

Ze širokého spektra problémů vázaných na **legální a nelegální migraci cizinců** do České republiky v posledních deseti letech jsem se v diplomové práci zaměřil na sociálně-patologické jevy, tj. jevy, které ve svém důsledku vedou ke vzniku rozsáhlého a různorodého protiprávního jednání. Pod tato jednání můžeme zařadit jak přestupkové jednání cizinců a nelegální pobyt na území ČR, tak i další na toto navazující patologické jevy v podobě trestné činnosti páchané cizinci.

„Dlouholeté zkušenosti západoevropských a zámořských států dokazují, že uprchlictví a migrace vstupují jako významný vnější intervenční faktor do sociálně-strukturálních vazeb společnosti. Podněcují vznik nových a zostřují již existující ohniska napětí. Právě proto bývají uprchlíci a žadatelé o azyl jak v sociologické, tak i v kriminologické a kriminalistické literatuře označováni jako rizikový faktor.”⁴

V dané problematice jsem vycházel jak ze své mnohaleté praxe, interních materiálů, tak i z prostudované odborné literatury. Čerpal jsem z odborných publikací autorů z České republiky, Slovenska a dále také ze SRN, kde v oblasti migrace a trestné činnosti páchané cizinci, respektive zločineckými organizacemi, mají mnohaleté zkušenosti.

⁴ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. ZOUBKOVÁ, Ivana. K problematice uprchlíků z kriminologického hlediska. *Československá kriminalistika*, 1991, roč. 24, č. 3, s. 1-4.

V rámci diplomové práce jsem si vybral **pět druhů či forem nejzávažnější organizované trestné činnosti, počínaje problematikou na úseku narkotik, organizování nelegální migrace, krádeže motorových vozidel, trestnou činností na úseku obchodování s lidmi, a v neposlední řadě podplácení a korupci,**⁵ která vede s podporou šedé ekonomiky a neplacení daní ke vzniku mafiánských struktur. Tyto se snaží proniknout do sféry státní správy a odtud lépe organizovat své nezákonné aktivity ve prospěch organizovaného zločinu.

Poslední kapitolu jsem věnoval anketnímu šetření mezi specialisty na trestnou činnost a mezinárodní organizovanou kriminalitu. Obsahuje pohled na vývojové tendence ve struktuře protiprávního jednání.

Tato práce tak má interdisciplinární charakter nejenom ve vztahu trestního práva a státní správy, ale i z hlediska ekonomie, ekonomiky, kultury daných států a dalších oborů, které jsou na působení cizinců na území teritoriálního – tedy našeho státu vázány.

3. Vývoj a charakteristika migrační a azylové politiky v České republice po roce 1989

3.1. Česká migrační a azylová politika v první polovině 90. let 20. století

Po sametové revoluci v listopadu roku 1989 došlo po dlouhé době ke znovu otevření hranic ještě tehdejšího Československa vůči zemím bývalého takzvaně Západního světa. To sebou přineslo nové možnosti v rámci cestování občanů Československa na dříve zapovězený Západ. Otevřeli se nové prostory, nové možnosti, nové příležitosti pokud jde o svobodu pohybu a pobytu, cestování i pracovní uplatnění. Uvedené platilo jak pro naše občany do sousedních západních států, tak i pro cizince, kteří cestovali k nám do Československa. Na tyto skutečnosti nebyla tehdejší legislativa úplně připravena, protože tento uvolněný stav z předchozích let neznala. Z tohoto důvodu bylo zapotřebí včas zareagovat a přijmout zcela nové právní normy, které by upravovaly cizineckou problematiku. Bylo zapotřebí přijmout vhodná opatření v rámci pobytu cizích státních příslušníků na území Československa dále pohraničního a přeshraničního styku s okolními zeměmi. Sjednotit a ustálit režim na státních hranicích, proces odbavování apod..

Tato situace byla zcela nová pro tehdejší stát, neboť předchozích 40 komunistických let byla politika vůči okolnímu světu velmi restriktivní až dogmatická. Je pravdou, že i v minulém komunistickém režimu se našli období, které přinesli na malou chvíli uvolnění politického režimu a tedy i otevření se okolnímu světu. To, ale byly jenom pouhé krátké okamžiky, kdy svitla naděje na zlepšení situace. Po těchto světlých vyhlídkách většinou přišlo o to větší zprísňení režimu. To se vždy odrazilo v tehdejší platné právní úpravě ve všech důležitých odvětvích. Samozřejmě, že toto postihlo i podmínky a možnosti vycestování tehdejších čs. občanů do okolního světa. To samé platilo i pro cesty cizích státních příslušníků právě do Československa. Naděje vydržela

⁵ PAUKERTOVÁ, Jana. *Organizovaný zločin*. Praha: VS, 2003, s. 15-17.

do dnešní doby a nastala již zmíněným listopadem 1989, kdy se tehdejší Československo znovu otevřelo světu.

3.1.1. Charakteristika období po roce 1989

Změna politického systému naší země v listopadu 1989 přinesla celou řadu pro nás nových skutečností. Jednalo se o změnu politickou, kdy z ryze restriktivní komunistické moci jsme přes noc měli demokratickou společnost, která měla být postavena na principech demokracie, právního státu a základních lidských práv a svobod. Z tohoto vyplynula celá řada rozhodnutí, která jak již se stává, nebyla jenom k užítku věci, ale také v opačném případě ke škodě.

Důraz byl kladen na znovuotevření se světu ve všech sférách života společnosti, kdy jsme se chtěli zařadit po boku rozvinutých západních států. Naše společnost se chtěla co nejrychleji vyrovnat s hendikepem, který jsme měli z minulých 40 let komunistického režimu. Proto se rušila a měnila veškerá omezující a kontrolní opatření a náš stát se stal branou do tzv. západního světa.

Tato změna politických priorit měla v té době velkou podporu naší veřejnosti, bez ohledu na politickou příslušnost. Lze konstatovat, že jen málo politických rozhodnutí učiněných po roce 1989 mělo hlavně zpočátku takovou bezvýhradnou podporu občanů, jako tomu bylo právě u znovuotevření se světu v rámci cestovních styků.

V té době byly právě opomíjeny doprovodné faktory, které se vázaly na otevření státních hranic pro většinu světa. Uvolnění a liberalizace styků dosud uzavřeného státu s okolním světem sebou nezbytně neslo celou řadu rizikových faktorů a jevů, které se začaly objevovat již záhy.

Zde uvádím nejpodstatnější jevy, které jsou spojené se znovuotevřením ČR okolnímu světu po roce 1989:

Zvyšuje se počet cizinců usídlených na našem území, kdy se jedná o cizince s dlouhodobým, trvalým nebo do té doby téměř neznámým statutem azyllanta. Dále je zvýšený počet cizinců, kteří cestují do ČR na turistická víza a po uplynutí doby povolené pro turistiku nadále zůstávají na území ČR. Tento jev do této doby pro naši společnost téměř neznámý se objevuje ve velmi hojném počtu. Jedná se převážně o občany států bývalého Východního bloku a dále se významně týká občanů Asie. Příčinou tohoto stavu je rozpad států socialistického bloku a uvolnění tamních režimů jako tomu bylo v naší vlasti. V dalších letech jde hojnost migrace na vrub množství válečných konfliktů v bývalém SSSR a Jugoslávii. V Asii je migrace determinována špatnými politickými, ekonomickými a celkově životními podmínkami. Z těchto vymezených faktorů se stává Česká republika cílem migračních vln již od začátku 90. let. Stáváme se pro migranty zemí přechodnou, ale postupem času pro relativně stabilní ekonomickou, politickou a životní úroveň i zemí cílovou.

Politika našeho státu do první poloviny 90. let je spíše chaotická, kdy až do roku 1992 chybí koncepce v rámci vstupu, pobytu a cestování cizinců na území našeho státu. Vláda, parlament a ministerstva k této problematice až do první poloviny 90. let přistupují převážně reaktivně, to znamená, že k řešení problémů spojených s migrací na našem území si neberou příklad a zkušenosti z jiných států, které mají s migrací dlouholeté zkušenosti jako např. země západní Evropy. Snaží se řešit tento jev dle

konkrétního stavu bez jakýchkoliv dlouhodobějších koncepcí. A z tohoto pohledu ne vždy šťastně.

V druhé polovině 90. let jsou přijaty nové právní předpisy, které se snaží omezit příliv cizinců v takto velké formě. Je potřeba včas zareagovat a nastavit cizineckou problematiku na standardní úroveň vyspělých států západní Evropy. V tomto případě jde především o novelu zákona o pobytu cizinců a zákona o uprchlících. Dále vznikají takzvaná přijímací pobytová střediska pro cizince apod..

Z těchto všech jmenovaných faktorů se lze tedy snadno dovodit tomu, že v České republice vznikla celá řada problémů a negativních jevů spojených právě s velikým a nekontrolovatelným přílivem cizinců. **Jde o sociálně-patologické jevy**, o kterých bude pojednáno v následující kapitole.

3.2. Stav migrační a azylové politiky v ČR před vstupem do Schengenu

V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie a s dalším sociálním a ekonomickým vývojem státu se předpokládalo, že se bude nadále zvyšovat zájem migrantů o Českou republiku. Uvedené předpoklady státu se potvrdily, kdy jsme se staly velmi zajímavou destinací pro cizince. Začleňováním našeho státu do Evropských struktur se náš stát dostal do hledáčku obrovského přílivu cizinců, ať již s legálním pobytem nebo cizinců, kteří zde pobývali nelegálně. Vedle vytváření podmínek pro plnohodnotné začlenění cizinců do společnosti bylo třeba současně vytvářet i podmínky pro management migrace a pro průběžné sledování a vyhodnocování rizik a společenského dopadu mezinárodní migrace. Stát v té době podporoval vznik, činnost a rozvoj nevládních organizací a vytvářel podmínky pro jejich aktivní účast při integraci cizinců. Stát tak přebíral roli a tím pádem i odpovědnost za vytváření podmínek pro integraci cizinců respektive imigrantů na životě společnosti.

Vláda ČR proto počátkem roku 2003 schválila **Zásady politiky vlády v oblasti migrace cizinců**,⁶ z nichž mimo jiné vyplývalo, že budoucí politika a aktivita vlády ČR v dané oblasti měla směřovat zejména k nekladení překážek legální migraci, k podpoře imigrace, která je pro stát a společnost v dlouhodobé perspektivě přínosná a k omezování nelegální formy migrace v souladu mezinárodními standardy a požadavky připravované strategie zemí EU na vyrovnání se s důsledky migrace tak, aby například nebyl ohrožen trh práce, ekonomická stabilita a bezpečnost státu. Vedle toho však bylo zřejmé, že účinné řízení, podpora a využití imigrace se může stát jedním z efektivních nástrojů řešení dalšího ekonomického rozvoje ČR a její demografické situace.

3.2.1. Migrační a azylová politika ČR po vstupu do Schengenu

Česká republika vstoupila do své další etapy integrace v rámci Evropy, respektive Evropské unie, a dne 21. prosince 2007 vstoupila do tzv. schengenského prostoru. Začleněním do schengenského prostoru začala Česká republika uplatňovat sjednocená pravidla, týkající se pohybu osob po území Schengenu, včetně podmínek pro

⁶ Usnesení Vlády ČR č. 55 ze 13.1.2003. Praha: *Zásady politiky vlády v oblasti migrace cizinců*.

překračování vnějších hranic. V současnosti Schengen představuje především tzv. schengenský prostor, v jehož rámci nejsou na společných státních hranicích vykonávány hraniční kontroly a hranice lze tedy překračovat kdykoli a na jakémkoli místě. Absenci hraničních kontrol na vnitřních hranicích kompenzuje rozsáhlá spolupráce a vysoké schengenské standardy, které stanovují pravidla v mnoha oblastech, sahajících od policejní a justiční spolupráce přes vízové a konzulární záležitosti, až po ochranu osobních údajů. Z hlediska bezpečnostního mají všechna tato opatření znemožnit zneužívání **svobody pohybu ke kriminálním aktivitám**.

Od 12. prosince 2008 tvoří Schengen souvislé území 25 států, a to:

- 22 členských zemí EU: Belgie, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Itálie, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemí, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko a Švédsko
- 3 nečlenské země EU: Island, Norsko a Švýcarsko

S výjimkou Velké Británie, Irska, Kypru, Rumunska a Bulharska jsou do schengenské spolupráce zapojeny všechny členské státy EU, ke kterým navíc patří rovněž Norsko, Island a nově i Švýcarsko. Západní část evropského kontinentu je tedy možné projet bez jediného zastavení od jižního cípu Španělska až k severnímu pobřeží Estonska.

Ministerstvo vnitra ČR rozdělilo jednotlivé země na **“problémové”** a **“bezproblémové”**, neboť se mu nepodařilo prosadit pro některé země vízovou povinnost.⁷ V těchto případech víza vlastně nahrazují Hraniční průvodky a Ministerstvo vnitra tímto způsobem získává detailnější informace o cizincích z “problémových” zemí. Zároveň má kontrolu nad cizinci, kteří zůstanou v ČR nelegálně.

Následující země označilo Ministerstvo vnitra ČR za takzvané bezproblémové:

Dánsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Izrael, Japonsko, Kanada, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, USA, Velká Británie.

Země ve výčtu neuvedené se považují za takzvané problémové, a tudíž je k nim přístupováno přísněji pro vstup jejich občanů do České republiky.

V současné době řeší vláda České republiky problém v udělování víz občanům Vietnamu, kdy se plně ukázal tento dlouhodobý problém s touto komunitou, který přetrvával již delší dobu a plně se ukázal právě v období tzv. celosvětové hospodářské krize. Bezpečnostní složky státu již delší dobu poukazovaly na problém s občany Vietnamu a dalších zemí především z Východní Asie. Ze svého domovského státu se snaží dostat za jakoukoliv cenu do vyspělejšího světa, kde chtějí začít nový život. Z tohoto důvodu jsou ochotni podniknout veškeré potřebné kroky a dále zaplatit velké částky pro získání potřebných dokladů pro vstup do České republiky.

⁷ Zpráva o stavu migrace na území ČR z pohledu PČR Služby cizinecké policie za rok 2008.
http://www.cpp.ols.aa/soubory/www_sa/

Na toto se samozřejmě váže korupce státních úředníků domovských států, kdy za peníze jsou schopni vydat nebo potvrdit doklady, které jsou potřeba pro úspěšný vstup na území České republiky. Není zde problém si sehnat nový cestovní doklad, který je vydán na smyšlené jméno žadatele (toto se úspěšně praktikuje u osob Vietnamské národnosti, které měli již v minulosti problém na území České republiky nebo jinde někde na území Schengenu). Dále také různé doklady, které jsou potřebné pro vydání vstupních víz do schengenského prostoru, kdy se např. jedná o zdravotní pojištění, lékařské vyšetření, zvoucí dopisy od občanů žijících na území České republiky tzv. pozvání, vouchery apod..

K výše uvedenému je potřeba také dodat, že se v České republice rozlišují dva typy víz, a to národní vízum, které je určeno pouze pro vstup a pobyt na území České republiky a na toto vízum není možné cestovat v rámci Schengenu do dalších smluvních států, a tzv. schengenské vízum, kdy na tento druh víza je možné cestovat po celém území schengenského prostoru. Samozřejmě, že u cizinců ze třetích zemí je největší zájem o schengenské vízum, kdy jeho legální získání je pro tyto cizince složitější a také nákladnější.

Za účelem efektivního boje s organizovanou kriminalitou nebo s dalšími druhy přeshraniční kriminality a dalšími hrozbami pro vnitřní bezpečnost, je znalost cílů vysoce důležitá. Kriminalita nerespektuje národní hranice. Proto musí být protiopatření rozšířena do větší oblasti. Současné hrozby pro vnitřní bezpečnost a zabezpečení hranic by měly být neustále hodnoceny a identifikovány profesionálním způsobem. Stejná opatření by měla být aplikována také na trendy v přeshraniční kriminalitě. Znalost výhod a nevýhod dostupných nástrojů je dalším ze základních faktorů.

Na vnější hranici je každá osoba, přecházející hranici, povinna projít podrobnou prohlídkou orgánů ochrany hranic. To se děje ve všech případech, bez jakékoliv nutnosti mít podezření, pohotovost, apod.. Proto je vnější hranice neocenitelným zdrojem informací pro kriminální zpravodajství.

Na základě výše zmíněného lze shrnout, že všechny členské státy musí mít jednotné vědomí a znalost o situaci na vnějších hranicích. Navíc, nedávné schengenské inspekce ukázaly, že nedostatečná (národní a mezinárodní) spolupráce a nedostatečná výměna informací ztlačně omezují schopnost řízení hranic.⁸

Evropské shromáždění v Seville potvrdilo Akční plán o řízení vnějších hranic EU. Tento plán byl založen převážně na třech iniciativách: sdělení Komise o řízení hranic, studii proveditelnosti o Evropské pohraniční policii a workshopu o pohraniční bezpečnosti. Všechny tři studie nezmiňovaly pouze určení nutnosti analýzy hrozeb a rizik týkajících se pohraniční bezpečnosti, ale také podtrhly význam a naléhavost vytvoření a zavedení integrovaného modelu analýzy rizik do praxe. Na něm by mohl být založen další rozvoj spolupráce, společných operací a školení. Na závěr byla analýza rizika definována jako základní část řízení hranic. Studie také zdůraznila skutečnost, že mezipříhranice nesmí v praxi překážet řízení hranic.⁹

⁸ Zdroj Policie České republiky. *Společný model integrované analýzy rizik CIRAM*. Praha, 2008.

⁹ Zdroj Policie České republiky. *Společný model integrované analýzy rizik CIRAM*. Praha, 2008.

Mezi hlavní kritéria úspěšné migrační politiky každé země je míra začlenění cizinců do společnosti. **Legální migrace** však s sebou přináší i potencionální bezpečnostní rizika, protože se v některých případech může snadno propojit (změnit) v nelegální migraci. Zneužívání forem legálního vstupu na území ČR, po kterém následuje nelegální pobyt na území nebo snaha o legalizaci pobytu či pokus o nelegální překročení hranic, je běžnou formou nelegální migrace. V posledních letech je velmi obtížné rozlišovat migraci na legální a nelegální, zejména kvůli využívání mnoha způsobů, jak pobyt na území učinit legálním (vstupem do azylové procedury, skutečným nebo předstíraným podnikáním, výkonem zaměstnání, studiem, účelovým vytvářením rodinných vazeb s občany cílových zemí, apod.).

Nelegální migrace může vyvolat ohrožení vnitřní stability společnosti a bezpečnostní situace v cílovém nebo tranzitním státě. Nelegální migrace mimo jiné nepřímo ovlivňuje vztah veřejnosti k integraci dlouhodobě a legálně usídlených cizinců. Souvisí s přeshraniční trestnou činností, organizovanou převaděčskou kriminalitou, obchodem s lidmi, může být napojena i na mezinárodní terorismus. Nelegální migrace a s ní související nelegální zaměstnávání, má rovněž vliv na ekonomickou stabilitu a nepřímo i na vztah veřejnosti k integraci cizinců v ČR. Cizinci, kteří se v ČR zdržují nelegálně, se v některých případech dopouštějí trestné činnosti nebo se sami stávají oběťmi zločinu. Nelegálně usídlení cizinci na území daného státu obecně jsou velkým lákadlem právě organizovaného zločinu, kdy jsou pro tento lákavým artiklem nebo jen běžnými nádeníky pro tzv. špinavou práci.

4. Sociálně-patologické jevy spojené s migrací na území České republiky

Sociálně-patologické jevy, které jsou obsaženy v názvu této kapitoly je potřeba nejprve náležitě vysvětlit. Sociologie a kriminologie tento pojem vysvětluje jako jev negativně se odchylovající od norem a hodnot uznávaných společností, který není platným právem sankcionován. Mezi tyto jevy patří například alkoholismus, nealkoholová toxikomanie, sebevražednost nebo prostituce. Negativní jevy, které naopak dle současných právních norem sankcionovány jsou se nejširším pojmem nazývají delikvence. Ta kromě kriminality zahrnuje i ty činy, které spáchaly osoby trestně neodpovědné, tj. nezletilé nebo nepřičetné. Do tohoto výčtu se dají zařadit také přestupková jednání a správní delikty.

Kriminalita je pojem užší než sociálně-patologické jevy a delikvence, neboť zde již jde o souhrn trestných činů dle trestního zákona, kdy uvedené trestné činy byly spáchány v určité době na určitém místě. V tomto případě se již nerozlišuje, zda se jedná o trestné činy latentní nebo zjevné.¹⁰

Nejširší pojem, který zahrnuje všechny tyto jevy dohromady, ať už se jedná o kriminalitu, delikvenci nebo sociálně-patologické jevy je pak asociální nebo protispolečenská činnost. Tento pojem užívají vědy jako sociologie, kriminologie, kriminalistika a trestní právo. Sociálně-patologickými jevy na rozdíl od kriminologů a sociologů budou označovány i ty jevy, které jsou sankcionovatelné dle platných

¹⁰KONRÁD, Zdeněk. *Metodika vyšetřování jednotlivých druhů trestných činů*. Praha: PA ČR, 1996, s. 45.

právních norem, jako jsou trestné činy, přestupky a správní delikty, tak i např. prostituce a v dnešní době velmi rozšířené nelegální zaměstnávání.

Kriminalita pak bude vymezovat spáchané trestné činy podle trestního zákona, ať již se jedná o zjevnou nebo latentní trestnou činnost.¹¹

4.1. Nelegální migrace a její vývoj na území ČR

Pro názorné porovnání jsem do této diplomové práce zahrnul dvě období našeho státu. Prvním je rok 2003 – 2004, kdy jsme vstupovali do struktur Evropské unie. A jako druhé období jsem do této práce zahrnul současné období, kdy jsme již platným členem Schengenu. Obě období jsou pro Českou republiku dle mého názoru stěžejní léta z pohledu vývoje cizinecké problematiky a azylové procedury. Uvedená období jsem se snažil porovnat v rámci legální i nelegální migrace na území České republiky, kdy toto nebylo jednoduché. Mezi oběma obdobími jsou stěžejní rozdíly, kdy první období tedy rok 2003 – 2004, bychom mohli specifikovat tím, že na státních hranicích České republiky jsou stále prováděny hraniční kontroly. Na hraničních přechodech stále působí Cizinecká a pohraniční policie, která má za úkol kontrolovat a eliminovat nelegální migraci ve vztahu do České republiky. Státní hranice je důsledně kontrolována a sledována příslušníky pohraniční policie. Hlavní tlak migrantů směřuje do České republiky přes tzv. zelenou hranici.

Ve druhém sledovaném období, to je po vstupu České republiky do schengenského prostoru končí kontrola cizinecké policie na hraničních přechodech. Dále končí i střežení státní hranice, kdy uvedenou činnost vykonávala do té doby pohraniční policie, která vstupem ČR do schengenu zanikla. Zaniká pohraniční policie a dále již působí jen tzv. SCP (Služba cizinecké policie). Státní hranice je od této doby nestřežená. Toto vychází z mezinárodních smluv států schengenského prostoru. Od tohoto okamžiku se rozlišuje tzv. **vnitřní a vnější hranice**, kdy o tomto bylo pojednáno v minulé kapitole. Toto jsou tedy zásadní faktory, které ovlivnily cizineckou problematiku a azylovou proceduru našeho státu v současné době.

4.1.1. Nelegální migrace rok 2003 – 2004

Nelegální migrací se v České republice rozumí případy **nelegálního vstupu** osob přes státní hranice na území daného státu z různých důvodů, případy **nedovoleného způsobu opouštění** státu, ale i případy **nelegálního pobytu** - porušení zákonem předepsané podmínky pro pobyt cizince. Jsou rozlišovány **2 základní kategorie**:

A) nelegální migrace přes státní hranice

B) nelegální migrace porušování pobytového režimu.

Nelegální forma migrace je vládou ČR dlouhodobě řazena mezi priority bezpečnostní politiky v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Problematika migrace se vzhledem k závažnosti stala každoročně předmětem jednání Bezpečnostní rady státu, vlády ČR, Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Nelegální migraci nelze

¹¹ MUSIL, Jan. *Úvod do kriminalistiky*. Praha: PA ČR, 1995, s. 47.

chápat zúženě pouze jako nedovolené překročení státních hranic, kdy hlavně od vstupu České republiky do Schengenského prostoru se o migraci mluví také při porušování pobytového režimu cizince zdržujícího se na území daného státu. Ve srovnání s projevy nelegální migrace na státních hranicích lze v následujícím období očekávat růst nebezpečnosti jevů spojených s nelegálním pobytem cizinců na území ČR. Současná situace v oblasti nelegální migrace potvrzuje, že prioritou bezpečnostní politiky v ČR, zemích EU i ostatních zemích světa nepochybně zůstane i v dalších letech. Dokazuje to i současný celosvětový ekonomický vývoj, kdy dochází ve světě k ekonomickému poklesu a tudíž lze očekávat tzv. ekonomické migrační vlny.

Pokles výkonu světové ekonomiky zasáhl celý svět, včetně vyspělých zemí tzv. Západního světa, kdy samozřejmě o to více zasáhne i méně vyspělé země, kdy díky ekonomickému poklesu nebudou Západní země budovat v takové míře své výrobní závody a přesouvat výrobu do méně rozvinutých zemí na Východ Evropy a Asie. Kde, jak známo, je levná pracovní síla, která je hojně využívána ve výrobních závodech a montážních halách velkých a silných podniků ze Západního světa. Z tohoto lze lehce odvodit menší investice do budování nových podniků a tudíž i méně pracovních míst, dále třeba i rušení a stahování výroby již zaběhlých podniků zpět do původních zemí. Tedy od těchto ekonomických faktorů se bude odvíjet i další vývoj v rámci přesunu obyvatelstva z Východní Evropy a Asie do vyspělých zemí EU a potažmo tedy i do ČR v migračních vlnách.

Během roku 2004 útvary Policie ČR registrovaly v souvislosti s nelegální migrací na území ČR 27 391 osob, z toho 10 695 osob v kategorii nelegální migrace přes státní hranice ČR a 16 696 cizinců a v kategorii nelegální migrace-porušování pobytového režimu. V obou kategoriích byl, zaznamenám meziroční pokles zjištěných osob, přibližně o 20 %.¹² Znázorněno graficky v tabulkách. V první tabulce je nelegální migrace cizinců za rok 2004 a ve druhé tabulce porovnání nelegální migrace za rok 2003/2004.

Nelegální migrace v ČR – rok 2004

	Měsíc												Celkem
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Nelegální migrace v ČR (zjištěno osob)													
Celkem	2 191	2 466	3 110	3 064	1 872	1 981	2 186	2 336	2 102	2 165	2 020	1 898	27 391
Z toho													
A) přes SH ČR	908	1 195	1 317	1 612	536	640	878	872	709	776	572	680	10 695
B) PPR	1 283	1 271	1 793	1 452	1 336	1 341	1 308	1 464	1 393	1 389	1 448	1 218	16 696

Vysvětlivky:

SH ČR - státní hranice ČR, **PPR** - porušování pobytového režimu

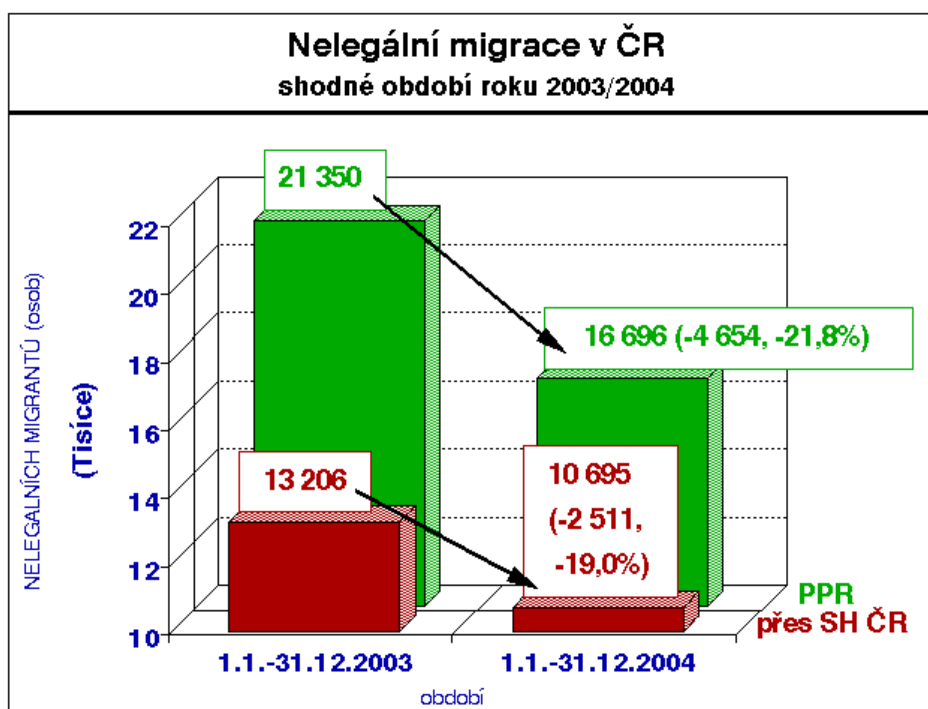
1. 5. 2004 - vstup ČR do EU

¹² Přístup z: <http://www.mvcr.cz/2003/statistiky/cpp2005/>

Nelegální migrace v ČR – porovnání roku 2003/2004

Období/rok	1.1. – 31.12./ 2003	1.1. – 31.12./ 2004	Změna proti předchozímu období	
			v %	absolutní číslo
Nelegální migrace (zjištěno osob) celkem	34 556	27 391	-20,7	-7 165
Z toho				
A) přes SH ČR	13 206	10 695	-19,0	-2 511
B) PPR	21 350	16 696	-21,8	-4 654

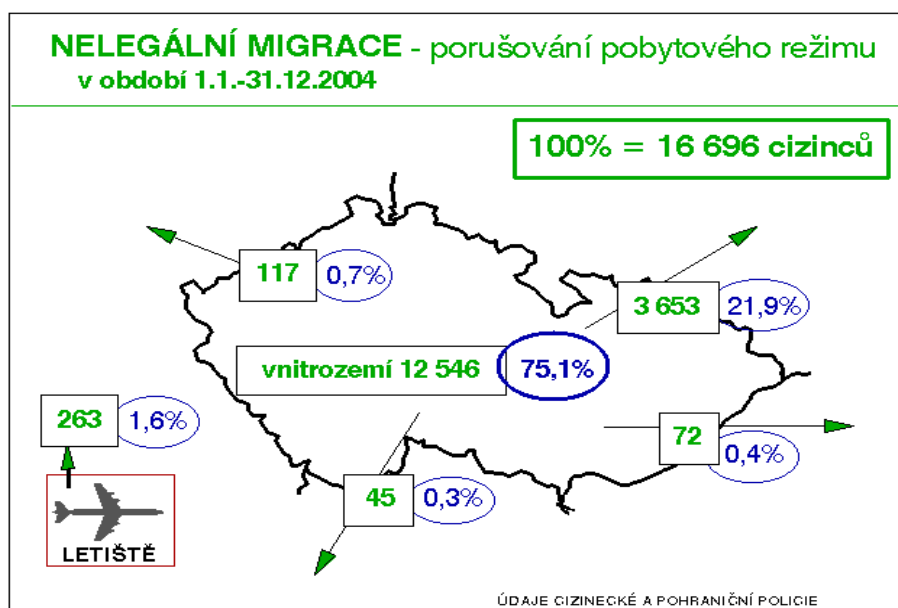
Dále ještě pro vizuální dokreslení zde uvádím grafy nelegální migrace v České republice porovnání období za rok 2003/2004, kde jsou znázorněny počty cizinců, kteří nelegálně vstoupili na území České republiky v uvedeném období. Tabulky a grafy byly použity z materiálů cizinecké a pohraniční policie České republiky.¹³

Lze konstatovat, že pro cizince z **kategorie nelegální migrace-porušování pobytového režimu** je ČR zpravidla cílovou zemí, na jejímž území se zdržují, hledají si zaměstnání, začleňují se do již existujících komunit svých krajanů. Pokud setrvávají na území ČR nad rámec povoleného pobytu, bez cestovních dokladů, bez pracovního

¹³ / Přístup z: <http://www.mvcr.cz/2003/statistiky/cpp2005/>

povolení a možnosti legální obživy, jejich pobyt často doprovází neoprávněný výkon výdělečné činnosti i páchaní trestné činnosti. Shodně jako v minulosti i v roce 2004 drtivou většinu mezi **cizinci odhalenými** při porušování pobytového režimu tvořili **občané Ukrajiny**, byli zjišťováni při kontrolních akcích ve vnitrozemí i při odbavovacím procesu na hraničních přechodech při výjezdu z ČR. V následujícím grafu je zpracován přehled **nelegální migrace porušování pobytového režimu v období od 1.1. – 31.12. 2004.**

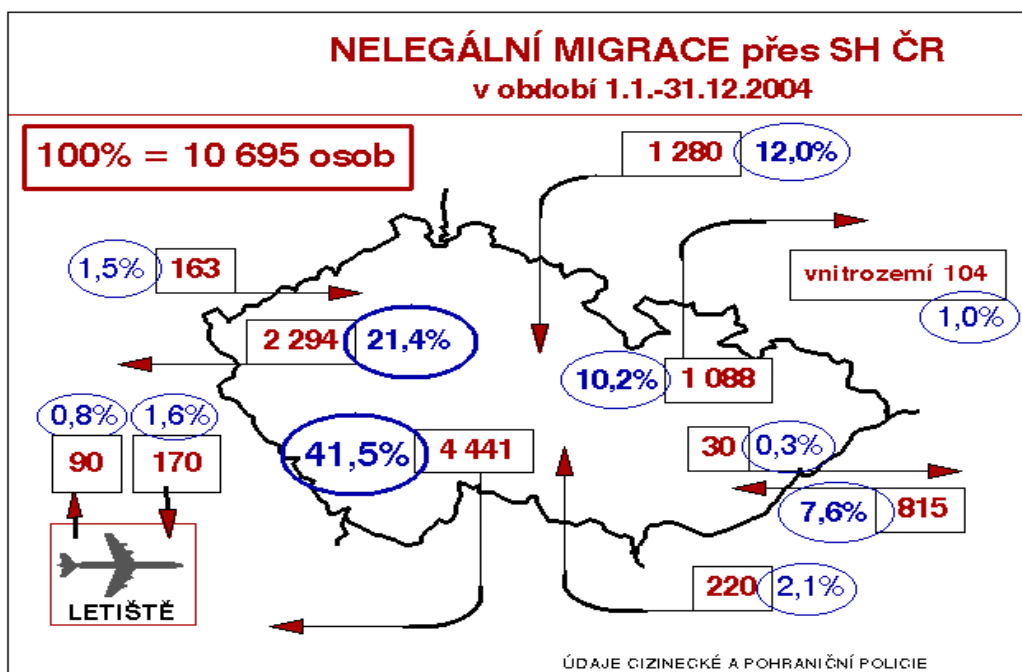
Pro cizince z kategorie **nelegální migrace přes státní hranice ČR** je charakteristické, že ČR využívají jako tranzitní území k cestě do západní Evropy a světa, často i s využitím azylové procedury. Statistiky v roce 2004 odrážejí změny, související se vstupem ČR do EU, podle státní příslušnosti dominovali občané Ruska a Číny. Pro běžence z Číny zůstala ČR typicky tranzitní zemí. Meziročně se snížil počet Číňanů, kteří byli zjištěni při nelegálním přechodu státních hranic ČR, k jejich transportu přes území ČR však nadále docházelo. Převaděčské organizace využívaly skutečnosti, že po zrušení celních kontrol na hraničních přechodech s okolními státy se snížila pravděpodobnost odhalení osob, které byly převáženy v nákladových prostorech kamionů, užitkových vozidel i v zavazadlových prostorech osobních vozidel. V následující tabulce je přehled **nelegální migrace přes státní hranici ČR v období od 1.1. – 31.12.2004,**¹⁴ kde je přehled nelegální migrace se státní hranicí s Polskem, Rakouskem, Slovenskem, SRN a také vzdušná doprava.

¹⁴ Přístup z: <http://www.mvcr.cz/2003/statistiky/cpp2005/>

Nelegální migrace v ČR – rok 2004 - období 1.1.-31.12.2004

údaje vyjádřeny v %									
Obř S CPP	Celkem zjištěno osob	z toho nelegální migrace		Celkem zjištěno osob	z toho nelegální migrace		Celkem zjištěno osob	z toho nelegální migrace	
		PPR	přes SH ČR		PPR	přes SH ČR		PPR	přes SH ČR
celkem	27 391	16 696	10 695	100,0	100,0	100,0	100	61,0	39,0
z toho SH ČR									
Vzdušná letiště	523	263	260	1,9	1,6	2,4	100,0	50,3	49,7
s Polskem	6 021	3 653	2 368	22,0	21,9	22,1	100,0	60,7	39,3
s Rakouskem	4 706	45	4 661	17,2	0,3	43,6	100,0	1,0	99,0
se Slovenskem	917	72	845	3,3	0,4	7,9	100,0	7,9	92,1
se SRN	2 574	117	2 457	9,4	0,7	23,0	100,0	4,5	95,5
neurčena-vnitrozemí	12 650	12 546	104	46,2	75,1	0,97	100,0	99,2	0,82

K předchozí tabulce jsem přidal i grafické zpracování nelegální migrace přes státní hranici ČR za rok 2004, kde je konkrétně zpracován přehled nedovoleného překročení státní hranice do Polska, SRN, Rakouska, Slovenska a také vzdušná doprava.

Běženci z Ruska, zejména z oblasti Čečenska, tvořili v prvních čtyřech měsících roku 2004 značnou část z celkového počtu osob, které byly zjištěny při nelegální migraci přes státní hranice ČR. K nelegální migraci přes území ČR využívali azylovou proceduru. Po vstupu do EU získala ČR mimo jiné možnost uplatňovat vůči těmto cizincům tzv. Dublinskou konvenci, Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, podle níž mohou být žadatelé o azyl vráceni z hraničních přechodů, pokud přijíždějí z jiné členské země EU. V posledním čtvrtletí roku 2004 opět nabývá problematika využívání azylu k nelegální migraci na významu.

Fenoménem roku 2004 byl nárůst používání cizích, pozměněných a padělaných cestovních dokladů při nelegálním přechodu státních hranic ČR. Zejména po 1. 5. 2004 došlo k rozšíření možností osob, které doklady zneužívají, i těch, které jim doklady obstarávají. Především občané Ukrajiny, Ruska z oblasti Čečenska a Moldavska využívali zjednodušeného odbavování na hraničních přechodech pro občany členských států EU a používali padělané nebo pozměněné doklady těchto zemí, zejména pak Polska a Litvy (viz. příloha č. 1-5). **Uvedené cestovní doklady v příloze 1-5 byly zajištěny při pobytových kontrolách cizinecké a pohraniční policie v rámci akce s krycím názvem „Pobyt.“¹⁵**

4.1.2. Období ČR po vstupu do schengenského prostoru

V souvislosti se vstupem ČR do schengenského prostoru bylo nutné radikálně změnit pojetí definic nelegální migrace na území ČR. Z tohoto důvodu není možné, až na některé výjimky, srovnávat statistiky nelegální migrace v roce 2008 s roky předešlými. V roce 2008 tak jsou zpracovávány především měsíční vývojové řady, porovnání s předchozím měsícem a po sobě následujícími obdobími. Rok 2008 tak může být považován za „nultý“ rok.

Od roku 2008 jsou sledovány dvě základní kategorie nelegální migrace na území České republiky:

1. Nelegální překročení vnější schengenské hranice ČR – v této kategorii jsou sledovány osoby, které nedovoleně překročily nebo se pokusily o nedovolené překročení vnější schengenské hranice (letišť) České republiky (v této kategorii jsou zahrnuti jak cizinci, tak i občané ČR). Tato kategorie se dále dělí na:

- **nelegální vstup** – osoby zjištěné při nedovoleném překročení vnější schengenské hranice ve směru do ČR
- **legální pobyt s cílem překročit SH** – osoby pobývající legálně v ČR, které se pokusily o nedovolené překročení vnější schengenské hranice ve směru z ČR.
- **nelegální pobyt s cílem překročit SH** – osoby pobývající nelegálně v ČR, které se pokusily o nedovolené překročení vnější schengenské hranice ve směru z ČR

¹⁵ MUSELOVÁ, Taťána. *Tisková zpráva k bezpečnostní akci POBYT*. Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie. (24.9.2004).

- **vstup a pobyt nezjištěn s cílem překročit SH** – osoby, u kterých nebyly zjištěny informace o jejich vstupu a pobytu na území ČR a byly zjištěny při pokusu o nedovolené překročení vnější schengenské hranice ve směru z ČR
- **orgánem cizího státu** – osoby, které nedovoleně překročily vnější schengenskou hranici a byly zadrženy a vráceny orgány cizího stát

2. Nelegální pobyt - tato kategorie je rozdělena na dvě podkategorie, které jsou odlišeny důvodem nelegálního pobytu na území České republiky (v této kategorii jsou evidováni cizinci):

- nelegální pobyt – vnitrozemí** (např. případy nelegální výdělečné činnosti), v této kategorii jsou vykazováni cizinci zjištěni na území České republiky, včetně tranzitního prostoru na letištích.
- nelegální pobyt – vnitřní schengenské hranice** (případy nelegálního pobytu, které mají přímou souvislost s překročením vnitřní schengenské hranice). Tato kategorie se dále člení na:
 - **nelegální pobyt po vstupu do ČR** – jedná se o cizince, kteří nelegálně pobývali na území ČR a byli zjištěni v situaci, která měla přímou souvislost s překročením vnitřní schengenské hranice ve směru do ČR.
 - **nelegální pobyt s cílem opustit ČR** – jedná se o cizince, kteří nelegálně pobývali na území ČR a byli zjištěni v situaci, která měla přímou souvislost s překročením vnitřní schengenské hranice ve směru z ČR.
 - **nelegální pobyt – orgán cizího státu** – jedná se o cizince, kteří nelegálně pobývali na území ČR a byli zjištěni orgány sousedního státu po vstupu na jeho území.

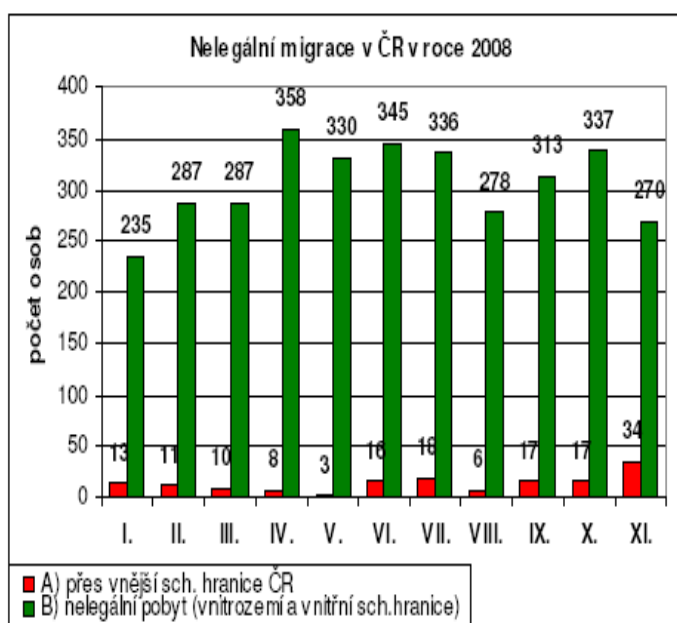
Nelegální migrace na území ČR – období od 1.1. do 30.11.2008

Od 1. 1. do 30. 11. 2008 bylo cestou IS Událost útvary P ČR nahlášeno celkem **3 529 osob** zjištěných při nelegální migraci na území České republiky, z toho bylo **3 376 osob** zjištěno **při nelegálním pobytu (vnitrozemí a vnitřní schengenská hranice)** a **153 osob** bylo odhaleno **při nelegální migraci přes vnější schengenskou hranici**. Z celkového počtu osob bylo 424 osob zjištěno při nelegální migraci opakovaně (tj. 12,0 %).¹⁶

¹⁶ *Statistická informace o nelegální migraci v ČR z pohledu SCP*
Přístup z: <http://www.mvcr.cz/2008/statistiky/cpp2008/>

TAB 1: Nelegální migrace v ČR - vývoj v kategoriích v roce 2008

Rok 2008	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	celkem
Nelegální migrace (zjištěno osob)	248	298	297	366	333	361	354	284	330	354	304	3 529
A) přes vnější sch. hranice ČR	13	11	10	8	3	16	18	6	17	17	34	153
B) nelegální pobyt (vnitrozemí a vnitřní sch.hranice)	235	287	287	358	330	345	336	278	313	337	270	3 376

Situace v oblasti nelegálního pobytu

V kategorii nelegálního pobytu bylo ve sledovaném období nahlášeno ze základních policejních útvarů **3 376 osob**. V listopadu (270 osob) byl oproti říjnu (337 osob) vykázán pokles o 67 osob (tj. -19,9 %). Nejvíce osob vykazuje tradičně ObŘ SCP Praha (1 255 osob, tj. 37,2 %). Z celkového počtu osob bylo 2 470 osob (tj. 73,2 %) zadrženo orgány SCP, kdy většina osob je zadržena při kontrolní činnosti útvarů (50,2 %), mnoho osob se dobrovolně dostavuje na útvary (33,6 %) a zbylá část je odhalena při výjezdu z republiky na letištních hraničních přechodech (15,8 %). Největší skupinu cizinců zjištěných při nelegálním pobytu tvoří tradičně občané Ukrajiny (1 428 osob, tj. 42,3 % z celkového počtu). S velkým odstupem následovali občané Vietnamu (297 osob, tj. 8,8 %), Mongolska (237 osob, tj. 7,0 %), Slovenska (219 osob, tj. 6,5 %) a Ruska (178 osob, tj. 5,3 %). Lustrací v informačních systémech bylo u některých cizinců (320 osob, tj. 9,5 %) zjištěno, že neúspěšně žádali o poskytnutí mezinárodní ochrany. Zhruba u

třetiny osob (984 osob, tj. 29,1 %) bylo odhaleno, že osobě bylo již jednou vydáno správní vyhoštění (resp. trest vyhoštění) a osoba neuposlechla příkazu k vycestování z území ČR nebo vycestovala a poté vstoupila na území ČR v době platnosti zákazu pobytu. Neregulérním cestovním dokladem se při nelegálním pobytu prokázalo 85 osob (tj. 2,5 %). Nejvíce bylo vykázáno občanů Ukrajiny (19), Vietnamu (13) a Moldavska (10).¹⁷

Nejvíce byly osobami používány doklady Vietnamu (použilo 12 osob, nejčastěji je předkládali občané Vietnamu, a to cizí doklady, tzv. na podobu), Litvy (použilo 10 osob, nejčastěji je předkládali občané Ukrajiny), Rumunska (použilo 9 osob, nejčastěji je předkládali občané Moldavska) a Slovenska.

TAB 4: Nelegální pobyt - kategorie dle st.hranic

Státní hranice ČR	počet osob	Nelegální pobyt ve vnitrozemí	vnitřní schengen.hranice		
			Nelegální pobyt s cílem opustit ČR	Nelegální pobyt po vstupu do ČR	Nelegální pobyt - orgán cizího státu
vzdušná - letiště ČR	387	383	1	1	2
s Polskem	41		5	17	19
s Rakouskem	55		38	8	9
se Slovenskem	26			25	1
se SRN	186		17	21	148
neurčena	61			61	
vnitrozemí	2 620	2 620			
Celkem	3 376	3 003	61	133	179

Vysvětlivka - šedá pole nemohou být v příslušné definici vyplněna

Nelegální pobyt ve vnitrozemí

V kategorii nelegálního pobytu ve vnitrozemí bylo ve sledovaném období vykázáno **3 003 osob** (tj. 88,9 % z celkového počtu osob při nelegálním pobytu). V listopadu bylo zjištěno o 34 osob méně než v říjnu (tj.-11,9 %). Z počtu 3 003 osob bylo 385 odhaleno při výjezdu na hraničním přechodu Letiště Praha - Ruzyně a 5 osob na Letišti Karlovy Vary. Pokud je u osob zjištěn způsob vstupu na území ČR (u 70,9 % osob), naprosto převládá vstup legální (78,53 %).

Nelegální pobyt v souvislosti s vnitřní schengenskou hranicí

V kategorii nelegálního pobytu v souvislosti s vnitřní schengenskou hranicí bylo zjištěno **373 osob** (tj. 11,0 % z celkového počtu osob při nelegálním pobytu). V listopadu (19 osob) bylo vykázáno o 33 osob méně než v říjnu, jedná se o nejnižší měsíční počet. Z počtu 373 osob bylo 240 (tj. 64,3 %) zadrženo ve směru z ČR (z toho

¹⁷ *Statistická informace o nelegální migraci v ČR z pohledu SCP*
Přístup z: <http://www.mvcr.cz/2008/statistiky/cpp2008/>

nejvíce ve směru do SRN – 165 osob, tj. 68,8 % z počtu osob ve směru z ČR), kdy byly většinou zadrženi a vráceni orgány sousedních států. Při nelegálním pobytu po vstupu do ČR ze sousedních zemí bylo zadrženo 133 osob, kdy u necelé poloviny počtu nebyl zjištěn konkrétní sousední stát vstupu (osoby se po nedovoleném vstupu v krátké době dostaví do přijímacího azylového střediska ve Vyšních Lhotách).¹⁸

TAB 6: Nelegální migrace v ČR – rok 2008 – TOP 10 dle kategorií

1.1. - 30.11.2008					
Nelegální migrace v ČR					
NP	zjištěno osob	tj.%	Přes SH	zjištěno osob	tj.%
Celkem	3 376	100,0	Celkem	153	100,0
			z toho občané ČR		
			cizinci		
z toho 10 nejčetnějších státních příslušností			z toho 10 nejčetnějších státních příslušností		
Ukrajina	1428	42,3	Moldavsko	28	18,3
Vietnam	297	8,8	Sýrie	27	17,6
Mongolsko	237	7,0	nezjištěno	11	7,2
Slovensko	219	6,5	bez státní příslušnosti	9	5,9
Rusko	178	5,3	Ukrajina	8	5,2
Arménie	92	2,7	Nigérie	8	5,2
Moldavsko	85	2,5	Irák	8	5,2
Gruzie	84	2,5	Srí Lanka	6	3,9
Bělorusko	82	2,4	Vietnam	5	3,3
Čína	76	2,3	Turecko	5	3,3

Situace na vnější schengenské hranici

Ve sledovaném období bylo zjištěno a nahlášeno **153 osob**, které byly odhaleny při nelegální migraci přes vnější schengenskou státní hranici ČR. V listopadu bylo evidováno 34 osob, což je nejvyšší měsíční počet. Nárůst byl způsoben výskytem občanů Sýrie, celkem jich bylo zjištěno v listopadu 27 (doposud nebyli od začátku roku vůbec vykazováni). Všichni Syřané byli zadrženi ve směru do ČR, jednalo se o čtyři případy, kdy se 6 z nich prokázalo neregulárními služebními pasy Turecka (jednalo se o skupinu 10 osob – 6 dospělých a 4 děti).

Z celkového počtu osob bylo 123 osob (tj. 80,4 %) zjištěno na vstupu do ČR a 30 osob ve směru z ČR. Kromě tří osob z Letiště Brno - Tuřany byly všechny osoby hlášeny z Letiště Praha - Ruzyně.

Z celkového počtu osob se 100 z nich (tj. 65,4 %) prokázalo neregulárním cestovním dokladem (nejvíce bylo zjištěno občanů Moldavska; 23 osob). Především byly osobami zneužívány cestovní doklady států Evropské unie (těmito se prokázalo 68 osob, tj. 72,7 %), kdy se nejčastěji jednalo o doklady Rumunska (19 osob).¹⁹

¹⁸ *Statistická informace o nelegální migraci v ČR z pohledu SCP*
Přístup z: <http://www.mvcr.cz/2008/statistiky/cpp2008/>

¹⁹ *Statistická informace o nelegální migraci v ČR z pohledu SCP*
Přístup z: <http://www.mvcr.cz/2008/statistiky/cpp2008/>

TAB 5: Nelegální migrace na vnější schengenské hranici - útvar

Státní hranice ČR	počet osob	vnější schengen.hranice				
		Legální pobyt s cílem překročit SH	Nelegální pobyt s cílem překročit SH	Orgán cizího státu	Vstup a pobyt nezjištěn s cílem překročit SH	Nelegální vstup
ICP Praha-Ruzyně	150	1	18	7	3	121
ICP Mošnov						
ICP Karlovy Vary						
ICP Brno	3			1		2
ICP Pardubice						
Celkem	153	1	18	8	3	123

Významné skutečnosti týkající se nelegální migrace lze tedy shrnout takto:

Politické, ekonomické a sociální problémy v různých částech světa, především však v méně vyspělých zemích Východní Evropy, Asie a Afriky se staly hlavním faktorem migrace. Již od 90. let minulého století tento palčivý problém postihuje i Českou republiku, kdy se stal tento fenomén významným globálním problémem. Tento fakt ještě více prohlubuje skutečnost, že nelegální migrace je nerozlučně spojena s organizovaným zločinem z důvodů vysokých zisků, které z ní plynou. Přes veškerá úsilí států postižených nelegální migrací, se do současné doby stále nedaří najít účinná opatření a společné postupy, které by vedly k zabránění či alespoň omezení jak nelegální migrace, tak k omezení aktivit organizovaného zločinu v této oblasti. S nelegální migrací se pojí kromě organizovaného zločinu i četné další sociálně-patologické jevy, z nichž nejzávažnější jsou různé druhy kriminality jako např. pouliční kriminalita, krádeže, výtržnictví, loupežná přepadení apod..

Nelegální migrace v současné době osciluje mezi druhou a třetí příčkou v zájmu organizovaného zločinu. V České republice je spojena zejména s převaděčstvím, ale i dalšími druhy kriminality. Pokud jde o výnosy zločineckých skupin různých národností z organizování této trestné činnosti, tak se řadí na jedno z předních míst.

Na organizování nelegální migrace u nás se podílejí zejména státní příslušníci Ukrajiny, Ruska, Vietnamu, Číny, Arábie, Slovenska, Polska v poslední době také Íránu, Turecka, Kazachstánu, Kyrgyzstánu a Afghánistánu, kdy se na této kriminalitě samozřejmě podílejí i Čeští občané. Cílovou zemí migrantů, kteří se dostávají na naše území, jsou především Německo, Rakousko, Itálie a Belgie, ale pro stále více migrantů se stává i Česká republika zemí cílovou. Je to samozřejmě tím, že jsou v České republice stále lepší podmínky pro nový život běženců, kdy se jim daří lépe se začleňovat do České společnosti. Snaží se zde prodloužovat a legalizovat svůj pobyt zejména zneužíváním ustanovení azylového zákona.²⁰

²⁰ Zákon České národní rady č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

Na nelegální migraci se váží některé další druhy kriminality, kdy tato další trestná činnost má takzvaný doprovodný efekt. Je pouhým prostředkem k zajištění dostatku finančních prostředků pro samotné aktéry této trestné činnosti. Jedná se zejména o krádeže, loupeže, vydírání, omezování osobní svobody, prostituci, ale i korupci.

V poslední době se také velmi rozšiřuje i další sociálně-patologický jev, který je vázán na nelegální migraci a to je nelegální zaměstnávání cizinců. Jedná se především o občany z Východní Evropy a Asie. Nelegální zaměstnávání cizinců se může za určitých okolností stát i trestným činem a to, když se naplní některá z podmínek stanovených v § 232a tr. zákona. V tomto případě se jedná především o nucenou práci, otrokářství a jiné formy vykořisťování, kdy je osoba nucena pracovat proti své vůli apod..

A jako samostatná kapitola sama pro sebe je spojení nelegální migrace ruku v ruce s obchodem s lidmi. Kdy přibývá případů nelegální migrace osob ze třetích zemí do České republiky a poté následuje zneužití jejich neznalosti prostředí, jazyka, kulturních a společenských zvyklostí k dalšímu vykořisťování a to formou nucení k prostituci, zaměstnání, kdy o tomto fenoménu bych chtěl pojednat v následující kapitole. Je stále více zřejmé, že problémy spojené s nelegální migrací, z nichž nejzávažnějším jsou aktivity organizovaného zločinu v této oblasti, nelze řešit jen represivními prostředky, ale také samozřejmě prevencí.²¹

4.2. Protiprávní jednání cizinců na území ČR

Do roku 1993 činil podíl cizinců mezi trestně stíhanými osobami jen něco kolem 2%. Od roku 1994 se počty trestně stíhaných cizinců ustálili kolem 7% z celkového počtu trestně stíhaných osob v ČR. Pokud jde o aktuální údaje, týkající se celkového počtu trestných činů spáchaných cizinci, tj. včetně trestných činů zjištěných, kde proběhlo trestní stíhání, **bylo v České republice v roce 2008 spácháno cizinci 8572 trestných činů z celkového počtu 122 053 trestně stíhaných osob v ČR.**

Uvedený celkový počet trestně stíhaných osob v ČR lze rozdělit na trestnou činnost spáchanou podle druhu kriminality a to na obecnou kriminalitu a hospodářskou kriminalitu, kdy je nutno do tohoto rozdělení pro úplnost údajů doplnit ještě vojenské trestné činy, trestné činy proti ústavnímu zřízení a tzv. zbývající kriminalitu.

U obecné kriminality to bylo celkem 58 646 trestně stíhaných osob, kdy z tohoto celkového počtu bylo cizinci spácháno 4413 skutků. Vyjádřeno v procentech to je 7,5 % z celkového počtu. Pro bližší rozdělení obecné kriminality je na místě uvést i konkrétní trestné činy a jejich statistické údaje za rok 2008. Pod obecnou kriminalitu se zařazují trestné činy na úseku násilné trestné kriminality, mravnostní a majetkové kriminality.

Násilných trestných činů, pod které lze zařadit např. loupeže, vraždy, vydírání, omezování a zbavení osobní svobody, porušování domovní svobody a další, bylo spácháno celkem 12 252 z tohoto počtu bylo spácháno cizinci 920 skutků. Tedy vyjádřeno v procentech to je 7,5 %. Vražd bylo spácháno za rok 2008 v ČR celkem 193,

²¹ LISOŇ, Miroslav. *Organizovaná kriminalita III*. Bratislava: Akadémia Políciejného zboru, 1998, s. 45

kdy z tohoto počtu 41 vražd bylo spácháno cizinci. **V procentuelním vyjádření to je jedno z největších podílů cizinců na spáchané trestné činnosti, kdy se podílejí na této trestné činnosti 21,2 % spáchaných skutků.**

Mravnostní kriminality bylo celkem v ČR v roce 2008 spácháno 1166 trestných činů, kdy z tohoto počtu 121 skutků spáchali cizinci. Tedy na této trestné činnosti se cizinci podíleli 10,4 %.

U majetkové trestné činnosti za rok 2008 bylo spácháno celkově 32 588 trestných činů, kdy z tohoto bylo spácháno cizinci 1711 skutků. **Procentuelní vyjádření je v tomto případě nejnižší v rámci celé obecné kriminality, kdy se cizinci na této trestné činnosti podílejí 5,3 % spáchaných skutků.** K bližšímu rozdělení majetkové trestné činnosti bylo spácháno 8042 trestných činů krádeže vloupáním, kdy na této trestné činnosti se cizinci podíleli 329 skutky. Procentuelní vyjádření je v tomto případě 4,1 % skutků spáchaných cizinci z celkového počtu. Krádeží prostých bylo za rok 2008 celkem spácháno 19 795 trestných činů a z tohoto bylo spácháno cizinci 1094 skutků. Podíl cizinců na této trestné činnosti je 5,5 % spáchaných skutků.

Mezi ostatní obecnou kriminalitu lze zařadit např. výtržnictví, sprejerství, nedovolené překročení státní hranice, nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů, maření výkonu úředního rozhodnutí a další, kdy této trestné činnosti bylo celkem spácháno 12 640 trestných činů a z tohoto počtu jich bylo spácháno 1661 cizinci. Podíl cizinců na této trestné činnosti je v tomto případě 13,1 % spáchaných skutků.

Pro hospodářské delikty bylo na území ČR v roce 2008 celkem trestně stíháno 17 691 trestných činů, kdy na tomto se cizinci podíleli 1020 trestnými činy. Procentuelní vyjádření je v tomto případě 5,8 % skutků spáchaných cizinci.

U zbývající kriminality to za rok 2008 bylo 45 691 trestně stíhaných osob, kdy se na tomto cizinci podíleli 3139 skutky a procentuelní vyjádření je v tomto případě 6,9 % spáchaných skutků. Pro přiblížení je nutno uvést, že mezi tuto trestnou činnost se zařazují např. dopravní nehody silniční, ohrožení pod vlivem návykové látky – opilství, zanedbání povinné výživy, zločinné spolčení, podněcování k národnostní a rasové nesnášenlivosti a další.²²

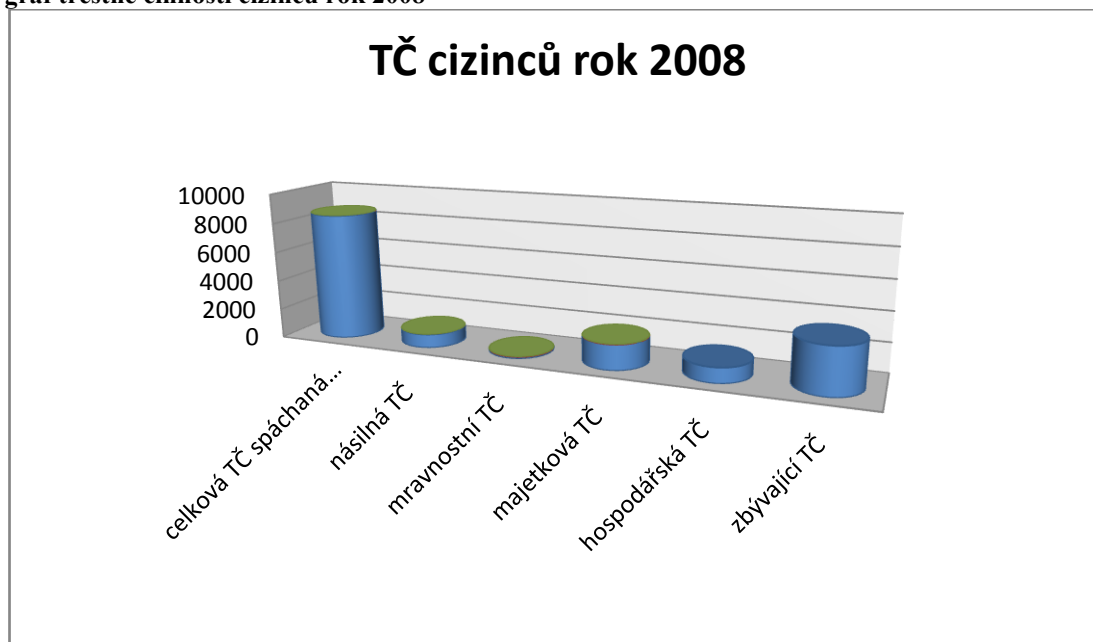
Jako další shora uvedená kriminalita zde byla jmenována trestná činnost proti ústavnímu zřízení a vojenské trestné činy, kdy u prvně jmenované trestné činnosti bylo spácháno na území ČR celkem 1 trestný čin bez účasti cizinců na této trestné činnosti. U druhé trestné činnosti to bylo celkem 24 trestných činů a na této se také cizinci nepodíleli žádným způsobem.

Nutno připomenout, že jde jen o tu část kriminality cizinců, která byla zjevná, tj. odhalená.²³

²² *Statistiky Policie ČR rok 2008*. Přístup z <http://www.mvcr.cz/2008/statistiky/pcr2008/>

²³ KŘOVÁK, Jiří. *Cizinci v České republice*. Praha: Scientia, 2000, s. 162-168.

graf trestné činnosti cizinců rok 2008

Je zde bezpochyby ten fakt, že počty trestně stíhaných a odsouzených osob jsou pouze vrcholkem ledovce. Nejvyšším stupněm nebezpečnosti se v tomto pojetí vyznačuje především kriminalita spojená s organizovaným zločinem. Organizovaný zločin představuje oproti jiným fenoménům bezpečnostních hrozeb jev výrazně staršího data, než se na první pohled zdá. Samotné téma organizovaného zločinu lze považovat za interdisciplinární, dynamické a nepřehledné, které je navíc specifické svojí obtížností z hlediska sběru aktuálních dat.²⁴ U organizované kriminality je zřejmá její vysoká latentnost, což podtrhuje ten fakt, že se jedná o nejvyšší formu kriminality. K páčání této kriminality používá organizovaný zločin konspirativní a zpravodajské metody pro utajení své činnosti a je dobře obeznámen s metodami policejní práce. Samozřejmostí je také dostatek finančních prostředků, nejmodernější materiální vybavení apod.. Z těchto faktorů zde uvedených lze pouze odhadovat skutečné a přesné aktivity organizovaného zločinu.

Determinanty, jinými slovy některé příčiny, které umožňují organizovanému zločinu lépe a snadněji proniknout do sfér státní správy, uvádím v následující části. Kromě zvýšené migrace na našem území, která vzrostla především za dobu samostatnosti České republiky, jde zejména o:

Celkově negativní společenskou, politickou a morální atmosféru, která již delší dobu panuje v České republice. Deformované vztahy mezi lidmi, úplná absence a

²⁴ SMOLÍK, Josef a kolektiv. *Organizovaný zločin a jeho ohniska v současném světě*. Brno: Masarykova Univerzita, 2007, s. 9.

nedostatky v morálních hodnotách, nedodržování základních etických principů, nedodržování a obcházení právních předpisů a norem daných státem a vyspělou společností. Rozbujelou korupci v rámci státní správy, ale i podnikatelského sektoru nevyjímaje. Úplatkářství pro Českou republiku tak specifické a dále charakteristický systém „protislužeb“ a protekce, a to i ve vrcholných institucích politické moci.

Jako další negativní faktor zde vidím nedostatek kladných vzorů, tj. osobností, které by svým chováním, morálkou i schopnostmi mohly sloužit jako příklad pro ostatní občany. Hlavně v takových funkcích, kde bychom to předpokládali. Jedná se o místa v politice, školství, kultuře a na dalších veřejných postech.

A v neposlední řadě zvyšující se konzumní a spotřební orientace většiny obyvatelstva, kdy tento životní styl je podporován reklamním průmyslem. Další determinanty, jako je nedokonalá legislativa a právní normy, špatně placená veřejná správa, vzájemná neúcta lidí mezi sebou, ke vzdělání, úspěchu, dovednostem jiných apod..

4.2.1. Trestné činy a přestupky zjištěné útvary SCP – Služba cizinecké policie

V roce 2008 zjistily útvary SCP celkem **1 918 trestných činů** (+296; tj. +18,2 %), jednotlivými útvary SCP byly dokumentovány zejména trestné činy maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 trestního zákona (cca 43 %), ostatní trestná činnost podle § 180d, 182 trestního zákona (cca 28 %), ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství dle § 201, 201a trestního zákona (cca 22 %) a padělání a pozměňování veřejné listiny dle § 176 trestního zákona (cca 4 %). V menších počtech se objevují také trestné činy podle § 171a a 171d trestního zákona napomáhání k nedovolenému překročení státní hranice a napomáhání k nelegálnímu pobytu (cca 2 %). Trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí patří mezi nejčastěji zjišťovaný trestný čin útvary SCP a tohoto trestného činu se dopustili především cizinci, kterým bylo ve správním řízení vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, z území ČR však nevycestovali a nelegálně zde nadále pobývali, případně byli opětovně zajištěni po nelegálním překročení státních hranic.

V případě přestupků jde zejména o porušování zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, dále zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích a zákona č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic. Podle zákona č. 326/1999 Sb., bylo útvary SCP zjištěno celkem **33 918 přestupků** (+11 560; tj. +51,7 %) a byly uloženy blokové pokuty v celkové částce 26,0 milionů Kč (+8,1 mil.; +44,8 %). Útvary SCP dále zjistily 65 133 přestupků podle zákona č. 200/1990 Sb., (+19 398; tj. +42,4 %), a uložily **blokové pokuty v celkové částce 31,4 milionů Kč** (+7,6 mil.; tj. +31,8 %).

V hodnoceném období bylo útvary SCP zjištěno **1 682 správních deliktů** podle zákona č. 326/1999 Sb., (+1 030, tj. +158,0 %) a celková výše uložených pokut dosáhla 39,9 milionů Kč (+20,6 mil.; tj. +106,6 %). Pokles v oblasti trestných činů v souvislosti s překročením státní hranice koresponduje se vstupem České republiky do **schengenského prostoru**, tedy ke vzniku vnitřních hranic. Nárůst počtu přestupků

oproti minulému roku může být zapříčiněn prováděnou důslednou kontrolní činností v rámci vnitřního prostoru státu.²⁵

Trestné činy a přestupky - porovnání roku 2007/2008

Období roku	01.01.- 31.12.	01.01.- 31.12.	Změna proti předchozímu období	
	2007	2008	v (%)	absolutní číslo
Zjištěné trestné činy	1 622	1 918	18,2	296
Zahájeno prověřování trestných činů v souvislosti s překračováním SH*	256	29	-88,7	-227
Zahájeno prověřování trestných činů v souvislosti s porušením pobyt.režimu	512	565	10,4	53
Zjištěno přestupků dle z.č. 326/99 Sb.	22 358	33 918	51,7	11 560
Celková výše uložených pokut (v Kč)	17 972 100	26 028 602	44,8	8 056 502
Zjištěno přestupků dle z.č. 200/90 Sb.	45 735	65 133	42,4	19 398
Celková výše uložených pokut (v Kč)	23 785 378	31 351 676	31,8	7 566 298
Počet správních deliktů - §156 z.č. 326/99 Sb.	652	1 682	158,0	1 030
Celková výše uložených pokut (v Kč)	19 328 300	39 934 000	106,6	20 605 700

4.3. Skupiny působící na území ČR páchající mezinárodní trestnou činnost

Na území České republiky působí větší množství zločineckých transnacionálních uskupení, která jsou založena na etnickém základě či klanovém uskupení. Jedná se zejména o tzv. **ruskojazyčné struktury**, dále struktury pocházející z **Balkánu (bývalá Jugoslávie, Bulharsko)**, klasické **italské struktury typu „Mafie“** a **asijské struktury (Čína a Vietnam)**.²⁶ Dále na území České republiky působí **arabské zločinecké skupiny** (jedná se o země sdružené v Lize Arabských zemí).²⁷ Tyto struktury organizovaného zločinu se projevují v mnoha podobách jednotlivých kriminálních skutků, od nichž se však svojí podstatou kvalitativně liší **Kriminální trestné činy jako např. vraždy, loupeže, vydírání nebo nezákonné finanční operace jsou pouze formami, nástroji organizovaného zločinu. Ale jeho podstatou a smyslem je záměrné, cílevědomé, dlouhodobé a systematické dosahování maximálního zisku bez ohledu na použité prostředky.**

Struktury organizovaného zločinu pružně volí ty sféry aktivit, které jim slibují maximální zisk. Nebezpečnost organizovaného zločinu nespočívá pouze v množství a závažnosti konkrétních trestných činů, které jsou s nimi spojeny. Nespočívá také pouze v jeho kvalitativní odlišnosti od „běžné“ kriminality. Jeho jádrem tedy není spáchaný trestný čin a jeho pachatel, ale dosažení zisku. Struktury organizovaného zločinu se snaží získat „zboží“ nebo jinou finanční operaci s cílem maximálního, legalizovaného

²⁵ Zpráva o stavu migrace na území ČR z pohledu PČR Služby cizinecké policie za rok 2008. http://www.cpp.ols.aa/soubory/www_sa/

²⁶ NOŽINA, Miroslav, et al. *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*. Praha: KLP, 1997, s. 41.

²⁷ NOŽINA, Miroslav. *Arabský organizovaný zločin*. Mezinárodní politika, 2000, č.5, s. 33.

zisku.²⁸ Nehraje při tom žádnou roli, jakým způsobem toho bude dosaženo, případně jaké trestné činy k tomu bude potřeba spáchat. Vlastní trestná činnost je v tomto smyslu až druhotná, je používána účelově jako nástroj pro dosahování hlavního cíle, kterým je trvalý a maximální zisk. **Nejvýznamnější roli na území České republiky má ruskojazyčný organizovaný zločin.**²⁹ Komplex trestné činnosti dosahuje vzestupné tendence, i když nárůst není již tak strmý jako v letech 1998 – 2001.

Důvody jsou následující:

Za poslední léta již nedošlo k závažným změnám ve vývoji a charakteristice ruskojazyčného organizovaného zločinu na území České republiky. Došlo k pozastavení přerozdělování sfér vlivu těchto zločineckých struktur a došlo také k jakémusi pozastavení vzestupné tendence a následné stagnaci u násilné trestné činnosti. Na základě operativních informací je zřejmé, že stoupá podíl ruskojazyčného kapitálu na skupování nemovitostí, pozemků a průmyslových podniků na našem území, přičemž investované prostředky ze strany těchto osob nepocházejí vždy z legálních činností a může se jednat o tzv. „praní špinavých peněz“ a legalizaci výnosů z této činnosti. Na území České republiky dochází k různým kontaktům nejvyšších špiček zločineckých struktur pocházejících ze zemí **bývalého SSSR**. Jedná se tzv. „vory v zákoně“ s přezdívkami typickými pro tuto skupinu jako např. „Zap, Čistokrovka, Šarik.“³⁰ Pro příklad uvádím (viz. příloha č. 11, 12) tzv. „Ruský zlodějský zákon“ a dále tetování, které používá ruské podsvětí ke svojí identifikaci.

Pokračuje tlak silových státních orgánů v domovských zemích a tím i vytlačování většího počtu zločineckých struktur do zahraničí. V posledním období se jedná zejména o příliv těchto skupin z **Čečenska**, kdy se jednotliví členové skupin snaží na území ČR pobývat na neplatné nebo neexistující doklady (viz. příloha č. 6).

Uvedený cestovní doklad z přílohy č. 6, byl zajištěn při realizaci trestné činnosti nedovolené překročení státní hranice dle § 171b/ odst. 1, 2 písm. b, c trestního zákona v návaznosti k účasti na zločinném spolčení dle § 163a trestního zákona, při realizaci s krycím názvem „Klas“.³¹ Jako hlavní pachatelé zde byli zadrženi a obviněni občané z Ruska a Ukrajiny, kterým za organizování uvedených trestných činů hrozí až 10 let trestu odnětí svobody. Tyto zločinecké skupiny se poměrně snadně etablojí v České republice, což je způsobeno jak naším historickým poválečným vývojem, tak i benevolencí státních orgánů vůči těmto skupinám. Není plně stabilizována vnitropolitická situace a není zcela uspokojivá ekonomická situace v zemích původu těchto zločineckých struktur. Projevuje se také vysoká korupce ve státních orgánech, kdy v některých případech působí členové zločineckých uskupení přímo ve státních orgánech domovské země.

4.3.1. Ruskojazyčné zločinecké struktury

Mezi formy trestné činnosti **ruskojazyčných zločineckých struktur** patří jak násilná, tak i hospodářská trestná činnost. Z frekventovaných termínů ruskojazyčného

²⁸ ZIMMEL, Vladimír. Tým výnosy – vstupní pohled na uvedená opatření pro vyhledávání a dokumentaci výnosů z trestné činnosti. *Kriminalistika*, 2002, roč. XXXV, č. 2, s. 8.

²⁹ NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion, 2003, s. 41-46.

³⁰ Ministerstvo vnitra ČR. *Problematika organizovaného zločinu a účinného postupu proti tomuto typu trestné činnosti*. Praha, 15.5.1996, s. 3-4 (nepublikováno).

³¹ KOSINOVÁ, Blanka. *Tisková zpráva k operaci KLAS*. Policejní prezidium ČR. (cit. 12.12.2003).

organizovaného zločinu je i nadále tzv. „**Kriša**“(střecha, ochrana), která je zločineckými strukturami vnučována soukromým podnikatelům (tzv.klientům). „**Kriša**“ je užívána v souvislosti s poskytováním různých forem ochrany, kterou zločinecká organizace poskytuje svým členům. Zároveň tato zločinecká organizace vyhláší kontrolu nad určitou formou podnikání, nebo nad určitým teritoriem. „**Kriša**“ je vyhlášována zejména po zjištění, že určitá forma podnikání přináší mimořádný zisk a kriminální uskupení požaduje majetkovou účast nebo se snaží danou oblast zcela ovládnout. Při této činnosti jsou často používány tvrdé metody včetně vražd, únosů a vydírání.

Vydírání podnikatelé mají zajištěné i určité spektrum tzv. „služeb“. Vydírání podnikatel může očekávat, že ho zločinecká organizace ochrání před jinými vyděrači, že bude efektivně chránit jeho majetek, vybírat pro něho nedobytné dluhy, nebo že mu bude poskytnuta služba právních a obchodních poradců. Obdobným způsobem jsou vydírány prostitutky z **bývalého SSSR**, působící v erotických klubech, zejména v příhraničních oblastech.

Zvýšená aktivita těchto struktur se projevuje při tzv. „skupování dlužných pohledávek“. V těchto případech dochází ze strany skupujících firem k přímému vydírání dlužníků, ale často se stává obětí i samotný zadavatel nebo majitel firmy, který pohledávku odkoupil. Hlavní strukturou, která v této oblasti působí, je **St. Pěterburská brigáda** a její firmy „Kapital kontakt a Flay group.“³² Výdělky z této činnosti dosahují stomilionových částek a samotná trestná činnost se velice těžko prokazuje, neboť prvky násilí jsou skupinou proti poškozenému používány v prvotním kontaktu, nebo je případný oznamovatel finančně „odškodněn“.

V posledním období vzrostl výrazně vliv těchto zločineckých struktur v obchodu s narkotiky. Obchod se zbraněmi zůstává na stejné úrovni. Roste závažná hospodářská trestná činnost, kdy se tato uskupení podílejí na zakládání různých fiktivních firem, které slouží k tzv. „**praní špinavých peněz**“, pocházejících z jiné trestné činnosti, nebo kdy tyto firmy slouží k různým podvodům přesahujícím milionové částky. Často kontakty těchto firem slouží k tranzitu finančních hotovostí z domovských zemí do třetí země. Vzrostl také počet únosů a následného vydírání osob **ruskojazyčnými skupinami**, kdy si tuto činnost objednal občan České republiky. Rostoucími příjmy využívají zločinecké struktury k pronikání do státní správy České republiky, s úmyslem korumpovat státní zaměstnance. Cílem je získání důležitých informací, zejména hospodářského charakteru (např. podíly v privatizaci, státní nebo regionální zakázky atd.). Podnikatelé, občané Ruské Federace, kteří působí v Karlových Varech a v Praze, jsou často členy nejvyšších zločineckých skupin (např. **Solncevská, Jekatěrinská, St. Pěterburská, Uralmašská**). Mimo již uvedených zločineckých struktur jsou na území České republiky dále aktivní skupiny z území **bývalého SSSR (Čečenská, Dagestánská, Arménská)** a z **Ukrajiny (Mukačevská, Užhorodská, Lvovská, Kyjevská, Luhanská)**.³³ Výrazný vzestup byl zaznamenán u tzv. „**Mukačevské brigády**“, kdy hlavní autorita této brigády, která je známá pod přezdívkou „Bljuk“, byla zvolena jako poslanec zákonodárního sboru Ukrajiny.³⁴ Rostoucí počet členů této brigády zvyšuje riziko možné eskalace konfliktů s jinými brigádami.

³² NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion, 2003, s. 53 - 62.

³³ NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion, 2003, s. 123-134.

³⁴ NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion, 2003, s. 197-200.

4.3.2. Organizovaný zločin z balkánských zemí

Organizovaný zločin pocházející z **balkánských zemí** je na území České republiky zastoupen zejména uskupením z **Bulharska**. Tyto se zaměřují především na obchodování se ženami, které jsou dodávány do erotických podniků,³⁵ a dále na krádeže, legalizaci a transport luxusních motorových vozidel mimo území ČR.

Organizovaná trestná činnost páchaná osobami z **bývalé Jugoslávie** je úzce spjata s obchodem s narkotiky, nelegální migrací, vydíráním, pašováním zboží (zejména zlata). Obchod s narkotiky organizují zejména **kosovští Albánci**, kteří jako pouliční dealery využívají občany České republiky. Jedná se zejména o Romy, kteří jsou často narkomany s vysokou mírou závislosti a zároveň i osobami se značnými problémy v ekonomické oblasti. **Kosovští Albánci** spolupracují v oblasti narkotik s **ruskojazyčnými zločineckými skupinami**. Tato etnická skupina je velice uzavřená, každá spolupráce s orgány činnými v trestním řízení je trestána a obrací se často i proti rodinným příslušníkům. Panuje zde atmosféra strachu a nedůvěra v zákonnou, soudní i výkonnou moc. Soudržnost této skupiny je násobena podporou osvobozené armády (UCK), která bojuje za nezávislost Kosova. Ukázka smyšleného dokladu, který byl zadržen při jedné z policejních akcí proti skupině kosovských Albánců obchodujících s narkotiky (viz. příloha č. 7). **Uvedený doklad měl v držení kosovský Albánc, který se vydával za občana Makedonie. V České republice se zdržoval nelegálně a pracoval pro kosovskou organizaci obchodující s narkotiky.**

4.3.3. Italský organizovaný zločin

Italský organizovaný zločin je na území ČR zastoupen zhruba od počátku 90. let neapolskou „Cammorou“, prostřednictvím poboček v Německu a Rakousku. Zejména se jedná o klany „Licciardi“ a „Guiliano“.³⁶ Část těchto struktur se podílí na organizování obchodu s narkotiky, nelegálním vývozu starožitností a obchody s kradenými motorovými vozidly, kde úzce spolupracují s romským podsvětím. Další aktivity vyvíjejí převážně na území hlavního města Prahy, kde skupují nemovitosti, u kterých je předpoklad vysokého zisku při následném prodeji. Toto je samozřejmě spojeno s praním špinavých peněz v rámci Střední Evropy pro Italský organizovaný zločin.

4.3.4. Asijský organizovaný zločin

Asijský organizovaný zločin je zastoupen na území České republiky zejména **občany Vietnamu a Číny**. Převážná část trestné činnosti vietnamské komunity se váže na činnost velikých tržnic zejména v Praze, Brně a Chebu. Z důvodu uzavřenosti tohoto etnika a jazykové bariéry je velice složité rozkrývat trestnou činnost. Představitelé tohoto etnika organizují trestnou činnost a často udržují silné kontakty na orgány státní správy (policisty, celníky, finanční inspektory). Tyto okolnosti společně s nedokonalým azylovým řízením a benevolentním zákonem o pobytu cizinců umožňují těmto skupinám flexibilně operovat na území ČR. Hlavními organizátory jsou převážně

³⁵ NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion, 2003, s. 145-146.

³⁶ NĚMEC, Miroslav. *Organizovaný zločin*. Praha: Naše vojsko, 1995, s. 18.

Vietnamci, kteří mají dobrou znalost českého jazyka a mají trvalé bydliště na území ČR. Také již získali státní občanství České republiky a disponují značnými finančními prostředky, které získali pácháním trestné činnosti. Organizátoři udržují kontakty na komunity v sousedních zemích, zejména pak na komunity ze zemí EU. Převažují také kontakty na zastupitelské úřady své země v těchto zemích. Jedná se zejména o podílíky velkořeznic, a ty kolem sebe shromažďují osoby tzv. „vojáky“. Tito jsou tzv. vykonavatelé a řeší vzniklé problémy v etniku a jednotlivých skupinách a často jsou i nositeli závažné trestné činnosti. Řídící články vietnamské národnosti **najímají** často na násilnou trestnou činnost **osoby pocházející z území bývalého SSSR**. Samotnou trestnou činnost v tomto etniku lze **rozdělit do několika základních charakteristik**:

Násilná trestná činnost se vyznačuje vysokou brutalitou, která se děje na různých úrovních. Dochází k vydírání ve vztahu majitel tržnice – trhovci, klasickému vydírání formou výpalného, kde jsou požadovány finanční částky na tzv. „ochranu“. Součástí těchto praktik jsou nájemné vraždy a vraždy v rámci vyřizování účtů. Často se jedná o **latentní trestnou činnost**, která je řešena etnikem prostřednictvím tzv. „vlastních právních mechanismů“.

Obchod s narkotiky probíhá v rámci všech článků řízení, přičemž střední články a nižší články **nakupují narkotika** zejména od osob **albánské národnosti** v České republice. Vyšší články si zajišťují narkotika samostatným nákupem v zahraničí převážně od osob albánské národnosti a následně je distribuují mezi střední články do zemí EU. Narkotika putují často po stejných trasách, po jakých jsou přepravováni nelegální migranti z asijských zemí.

Obchod se zbraněmi probíhá výhradně mezi jednotlivými zločineckými skupinami a jedná se zejména o krátké střelné zbraně, které již byly použity při páchání jiné trestné činnosti. Celkový počet zbraní v jednotlivých kriminálních skupinách tohoto etnika se odhaduje zhruba na 600 až 800 kusů.³⁷ Nákupy od občanů České republiky jsou výjimečné.

Obchod s lidmi a nelegální migrace je vysoce ziskovou trestnou činností, kdy do nedávna byla tato trestná činnost v ČR s relativně nízkou trestní sazbou. Vzhledem k neudržitelnému stavu v oblasti trestně právního postihu této trestné činnosti muselo dojít k její rekonstrukci. A právě u trestných činů **obchodu s lidmi a organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice** došlo v nedávné době k novelizaci těchto trestných činů dle současných standardů podle států Evropské unie. Tímto krokem došlo k posílení ochrany ČR před těmito formami trestné činnosti a orgánům činným v trestním řízení se dostalo dlouho očekávané zbraně proti tomuto negativnímu jevu soudobé společnosti. Tato trestná činnost se velice těžko prokazuje a je často páchána formou **zločinného spolčení**, kdy organizátoři pracují na území více států. **Cena za zajištění transportu z asijských zemí až do místa určení (převážně zemí EU) stojí až 10.000,--Euro**. Odhadované počty nelegálních migrantů, převedených zločineckými asijskými skupinami se pohybuje v počtech několika tisíců osob ročně.

Hospodářská a ekonomická trestná činnost vietnamského etnika se zaměřuje zejména na pašování zboží (nekolikovaných cigaret, lihu a lihových výrobků) a jejich následný prodej, nelegální výrobu a prodej plagiátů zboží světových oděvních značek a nelegálního kopírování a prodeje produktů fonografického průmyslu. S touto činností je úzce spjata neplacení či krácení daní, cel a podobných dávek.

³⁷ NOŽINA, Miroslav, et al. *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*. Praha: KLP, 1997, s. 95 – 102.

V posledním období byl u představitelů tohoto etnika zaznamenán export vysokých finančních částek, jejichž zdroje nejsou známy.

Čínský organizovaný zločin se prezentuje trestnou činností, která je páchána čínskými zločineckými skupinami na ostatních členech čínské komunity žijících na území České republiky. Číňané jsou na území ČR zejména obchodníky s různými druhy zboží. Toto je vyváženo i dováženo na území ČR. Jedná se zejména o plagiáty tzv. „značkového zboží“ vyráběného na území Číny a Koreje. V souvislosti s touto činností se dopouštějí rozsáhlých daňových podvodů, při nichž využívají mezer v našem zákonodárství a zároveň využívají zkorumpovanosti některých úředníků státní správy. Čínské obchodní firmy a různé restaurace jsou základnami pro čínský organizovaný zločin. Byly zaznamenány schůzky se zástupci ruskojazyčných struktur. **Čínská komunita** je velice uzavřená a obtížně přístupná především pro jazykovou bariéru.

Policie nemůže využívat ani oficiální soudní tlumočníky v rámci rozpracování osob důvodně podezřelých z páchání závažné trestné činnosti, neboť tlumočníci zároveň pracují pro čínské obchodní firmy. Osoby čínské národnosti vyvíjejí na území ČR zločineckou činnost zejména v malých skupinách, které mají klasickou vnitřní strukturu a rozdělení. **Skupiny jsou děleny podle místa původu v ČLR (např. provincie Zhenjan, Fujian, Peking), nebo podle druhu páchané trestné činnosti (např. vydírání, distribuce narkotik, loupeže, převaděčství, pašování). Na území ČR nebyl doposud zaznamenán výskyt čínských zločineckých skupin známých pod názvem „Triády“.³⁸** Vlastní činnost na území ČR provádějí jednotlivé zločinecké skupiny, které mají 10–20 osob. Jejich šéfové se navzájem znají a řeší i případné spory. Pokud je jedna z těchto skupin ohrožena „z venku“, pak dochází k okamžitému uzavření této čínské komunity. Do této pak není možné proniknout a získat nějaké informace, a to přesto, že v tomto období dochází ke střetům a vzájemnému vyřizování účtů mezi těmito skupinami. **Celkově lze konstatovat, že trestná činnost čínských zločineckých struktur se stále více vyznačuje prvky organizovanosti, vysoké latentnosti a brutality.**

4.3.5. Organizovaný zločin z arabsky mluvících zemí

Organizovaný zločin, pocházející z arabsky mluvících zemí není založen na klasickém principu obdobných zločineckých skupin, ale na základě **náboženského vyznání**. Vznikají tak skupiny osob, které si vytvářejí vlastní hierarchii jako jiné zločinecké skupiny, ale proniknutí do těchto skupin je ztíženo kritériem náboženského vyznání. Skupiny z arabsky mluvících zemí jsou operativní a z hlediska proniknutí do skupiny uzavřené, což stěžuje odhalení jejich činnosti a rozkrytí jejich struktury. Skupiny organizovaného zločinu z arabsky mluvících zemí jsou zejména vázány na osoby, které se zdržují velice dlouho na území ČR a často již získaly občanství České republiky. S tímto se neustále zvyšuje počet žadatelů o české státní občanství. Členové této komunity udržují časté kontakty jak na úředníky státní správy, tak i na občany ČR, kteří se pohybují v kriminálním prostředí.

Organizovaný zločin z arabsky mluvících zemí se zabývá zejména pašováním narkotik, převaděčstvím, obchodem se zbraněmi, nelegálními obchody s valutami

³⁸ NĚMEC, Miroslav. Historie organizovaného zločinu. In: *Kriminalistický sborník*. 1995, roč. 39, č. 6, s. 6-11.

a leasingovými podvody.³⁹ V rámci fiktivně založených firem provádějí finanční transakce, jež mají legalizovat finanční částky, které byly získány trestnou činností. Tyto skupiny jsou ochotny se zapojit do jakékoliv trestné činnosti, kde lze předpokládat finanční zisk.

V posledním období je výrazný trend spolupráce a propojování s dalšími jednotlivci a skupinami jiných národností, což se projevuje zejména v oblasti nelegální migrace. Již v minulosti bylo upozorňováno na to, že organizace, které spojuje zejména arabský fundamentalismus a terorismus, jsou vzájemně propojeny na osoby a organizace působící nejen v Evropě, ale na celém světě. Další organizace, založené jako různá občanská sdružení, poskytují organizovanému zločinu z arabsky mluvících zemí logistickou podporu a zajišťují kontaktní místa pro osoby podporující arabský fundamentalismus a světový terorismus. Činnost těchto organizací je v současné době jedním z největších bezpečnostních rizik pro Českou republiku a Evropskou unii.

Dle statistických dat uváděných Policejním prezidiem se nachází na území ČR asi 75 mezinárodních zločineckých skupin, které mají okolo 2000 členů. Podíl vysoce organizovaných skupin z uvedeného počtu činí podle expertů asi jednu třetinu až 40 procent. Plně rozvinutých skupin je více než jedna třetina.⁴⁰

Komplexně lze konstatovat, že spolupráce mezi jednotlivými skupinami a organizacemi organizovaného zločinu z jiných zemí nadále vzrůstá a tím dochází k rozšiřování jejich sfér vlivu. Dále se zvyšuje tlak těchto zločineckých struktur na občany ČR, kteří se často stávají oběťmi trestné činnosti. Lze i nadále počítat s narůstajícím pronikáním těchto struktur do státní správy ČR a existuje reálné nebezpečí pro domácí ekonomickou a sociální stabilitu. **Struktury organizovaného zločinu se na území ČR již plně etablovaly a vzhledem k této skutečnosti již nedochází k vytváření dalších velkých zločineckých organizací.**⁴¹ Jako další vývoj v ČR lze předpokládat také upevňování stávajících pozic (zejména v ekonomické oblasti), přerozdělování sfér vlivu, získávání dalších sfér vlivu ve státní správě a s tím související roztržky mezi jednotlivými zločineckými organizacemi.

5. Vývoj mezinárodní organizované trestné činnosti na území České republiky

5.1. Hodnocení vývoje trestné činnosti na území ČR v letech 2006 – 2008

V rámci hodnocení vývoje **trestné činnosti** na území ČR lze konstatovat, že v roce 1999 došlo k vrcholu v počtu evidovaných trestných činů, kdy počet zjištěných trestných činů dosáhl dle statistických údajů počtu 426.000. Bylo to zdaleka nejvyšší číslo v historii České republiky. V následujících letech došlo k mírnému poklesu

³⁹ NOŽINA, Miroslav. *Arabský organizovaný zločin*. In: Mezinárodní politika. 2000. č. 5, str. 33.

⁴⁰ CEJP, Martin. Výsledky osmé expertizy o zákl. charakteristikách organizovaného zločinu.

Kriminalistika, 2001, roč. XXXIV, č.3, s.1-10.

⁴¹ NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion, 2003, s. 275-276.

spáchaných trestných činů za každý kalendářní rok a počet trestných činů klesal v kalendářních letech 2000-2008 zhruba v hodnotách od 400.000 trestných činů v roce 2000 až na 336 466 trestných činů v roce 2006. **Lze tvrdit, že organizovanou kriminalitu nelze chápat jako samostatnou část trestné činnosti, která je izolovaná od ostatní trestné činnosti.**⁴² Celková objasněnost v každém z roků od roku 1999 do roku 2008 nepřesáhla 40% a od roku 1999 do roku 2002 nepřetržitě mírně klesala. Rok 2003 zůstal přibližně na úrovni roku 2002, kdy další roky se pokles objasněnosti zastavil na přibližně stejné úrovni a na této setrvává do současné doby. Pro názornost objasněnost v roce 2006 činila 39,7 % z celkového počtu spáchaných trestných činů 336 446. V roce 2007 bylo spácháno 357 391 trestných činů, kdy objasněnost v tomto roce činila 38,8 %. V posledním mnou sledovaném roce 2008 bylo spácháno celkem 343 799 trestných činů, kdy objasněnost v tomto roce byla 37,2 %.

Pokles objasněnosti trestných činů není způsoben nekvalitní prací Policie ČR, ale toto je způsobeno především kvalitnějším a pravdivějším zpracováním statistických dat, vykazováním celé škály spáchaných trestných činů a v neposlední řadě také vyhledáním většího množství případů, které byly v minulosti latentní, a kterým nebyla věnována patřičná pozornost. U objasněných trestných činů v období let 2006 až 2008 se podíl trestných činů spáchaných recidivisty pohyboval v rozmezí 40–50%, kdy v roce 2006 bylo spácháno recidivisty celkem 73 316 trestných činů z celkového počtu 133 695 objasněných skutků. Procentuelní podíl recidivistů na spáchané trestné činnosti činí 54,8 %. V roce 2007 to bylo 74 010 trestných činů z celkového počtu 138 852 objasněných trestných činů, kdy procentuelně recidivisté spáchali 53,3 % trestných činů a v roce 2008 z celkového počtu 127 906 objasněných trestných činů spáchali recidivisté 69 214 činů. Procentuelní vyjádření činí 54,1 %.

Počet trestných činů, spáchaných nezletilými a mladistvými v období let 2006 až 2008 kolísal v rozpětí 7,7 % - 8,2 % přičemž zhruba 2 % byl podíl nezletilých a zbytek až 6 % byl podíl mladistvých.

Počet trestných činů, spáchaných pod vlivem návykových látek v období let 2006 – 2008 stále stoupal, kdy v roce 2006 to bylo 11 % trestné činnosti z celkové počtu objasněných trestných činů. Dále v roce 2007 to bylo 16,4 % a v roce 2008 to již bylo 18,5 % z celkového počtu.

Počet spáchaných trestných činů s použitím zbraně v tomto období činil přibližně 2% v každém již uvedeném kalendářním roce. **Podíl cizinců na spáchaných trestných činech v uvedeném období činil zhruba 6-7% z celkového počtu spáchaných trestných činů v ČR.**

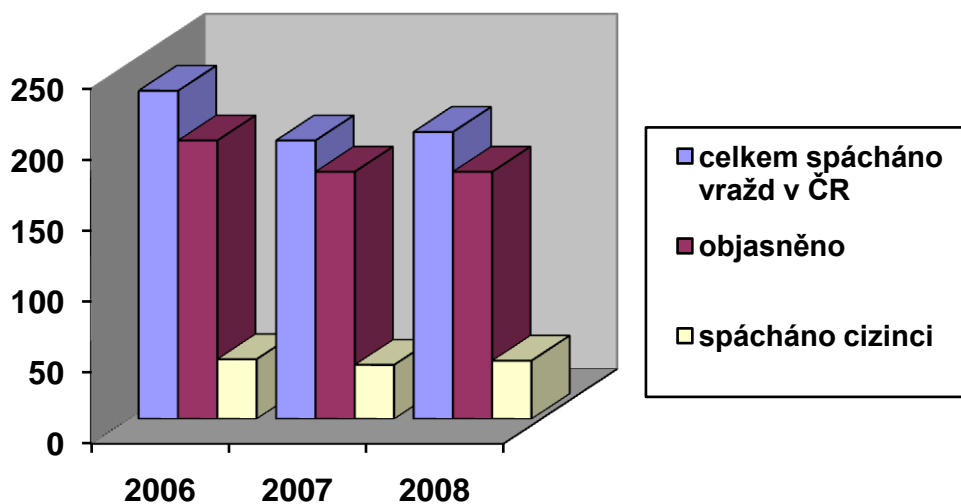
Celkové škody způsobené trestnou činností značně rostou. Například v roce 1990 dosahovala celková škoda způsobená trestnou činností něco málo přes 2 miliardy Kč. V roce 1999 již škoda dosahovala částky 35 miliard, v roce 2000 částky 63 miliard. Poté došlo k poklesu škod způsobených trestnou činností, kdy v roce 2001 činila škoda zhruba 55 miliard, v roce 2002 a i v roce 2003 zhruba 43 miliard korun českých. V posledních letech se škody způsobené trestnou činností zastavily zhruba na podobných hodnotách, kdy v roce 2006 to bylo 24,3 miliard korun českých. V roce 2007 to bylo 22,8 miliard korun českých a v roce 2008 došlo opět k mírnému nárůstu škod způsobených trestnou činností na 23,5 miliard korun českých.

Násilná kriminalita se podílí na celkovém počtu zhruba 10% a její objasněnost je v celém sledovaném období vyšší než 70%. V roce 2006 bylo na území ČR spácháno

⁴² NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion, 2003, s. 266-267.

231 vražd, kdy z tohoto počtu bylo 196 objasněno. **V tomto roce cizinci spáchali 42 vražd.** Vražd bylo na území ČR ve sledovaném období nejvíce spácháno právě v roce 2006, kdy v dalším sledovaném období počet vražd mírně klesal. V roce 2007 bylo spácháno 196, kdy jich bylo 174 objasněno. Procentuelní vyjádření k objasněnosti vražd v roce 2007 činí velmi vysokých 88,8 %, kdy tato objasněnost je nejvyšší ve sledovaném období. **V tomto roce cizinci spáchali celkem 38 vražd.** V posledním sledovaném roce 2008 bylo na území ČR spácháno 202 vražd, kdy z tohoto počtu bylo objasněno celkem 174 vražd. Procentuelní podíl na úspěšném objasnění v tomto roce činí 86,1 %. **Cizinci v tomto roce spáchali na území ČR celkem 41 vražd.** Procentuelní podíl vražd spáchaných cizinci je v tomto období 20,3 %.⁴³ Pro ještě bližší rozbor vražd v roce 2008 uvádím, že loupežných vražd bylo spácháno 21, kdy z tohoto počtu bylo objasněno 17 vražd. Dále bylo spácháno 7 vražd se sexuálním podtextem, kdy z tohoto počtu bylo objasněno všech 7. Vražd s osobním motivem bylo spácháno celkem 94 a objasněno jich bylo v tomto sledovaném období 92.

V roce 2008 byla dále ještě zaznamenána 1 vražda novorozence matkou, kdy tato bohužel nebyla do současné doby objasněna. V tomto případě se jednalo o vraždu novorozence, kdy vrahem byl cizí státní příslušník zřejmě z Mongolska. Tato vražda také poukazuje na neblahý vliv nelegální migrace na území ČR, kdy se můžeme v tomto případě pouze domnívat, zda vrahem byl nebo byla osoba, která na území ČR pobývala legálně nebo v opačném případě nelegálně. I tak se zřejmě jednalo o osobu, která byla finančně závislá na nějaké formě vykořisťování od osob ze země jejího původu.

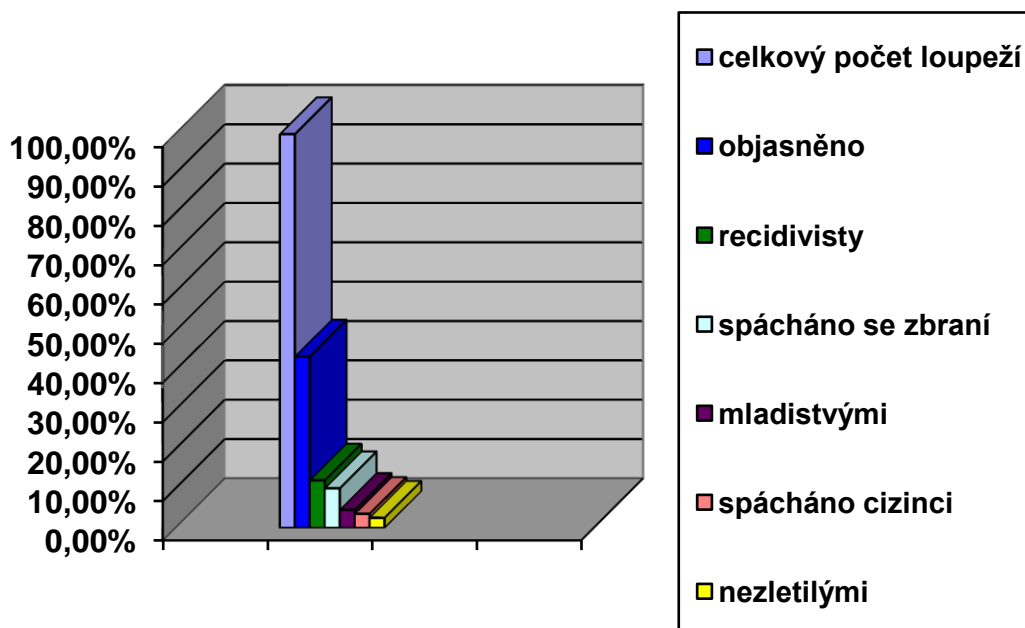

Od roku 1999 je každoroční mírný nárůst počtu loupeží až do roku 2003 a zároveň i mírný nárůst jejich objasněnosti. Z celkového počtu loupeží spáchaných v průběhu kalendářního roku je zhruba 10% spácháno se zbraní, 3,5% spácháno cizinci, 12% spácháno recidivisty, 4,5% mladistvými a 2,5% nezletilými. Objasněnost loupeží je oproti objasněnosti vražd o polovinu nižší, kdy např. v roce 2008 byla tato 43,5 %.

⁴³ NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion, 2003, s. 270-271.

Celkový počet zjištěných loupeží na území ČR byl za uvedený rok 4641, kdy z tohoto počtu bylo objasněno 2004 loupeží. Z tohoto uvedeného počtu jich bylo spácháno cizinci 163.

počet spáchaných loupeží v ČR v procentuelním vyjádření

U mravnostní kriminality se projevuje vysoká latentnost a její téměř 75 % objasněnost u spáchaných skutků je vysoká jen proto, neboť Policie ČR řeší převážně jen ty případy, které jí byly oficiálně oznámeny občany, nebo ty, které sama policie rozpracovala vlastním operativním šetřením, kdy se v této trestné činnosti jedná převážně o trestné činy **obchodu s lidmi a kuplířství. Dle renomovaných odborníků na kriminalistiku a kriminologii se jedná jen zhruba o 4% z celkové spáchané trestné činnosti. Tato čísla jsou přibližně stejná v celém hodnoceném období let 2006 - 2008. Dle statistik, zabývajících se mravnostní kriminalitou, jsou tyto údaje: za rok 2006 to bylo 1615 zjištěných skutků, kdy z tohoto počtu jich bylo objasněno 1331. V roce 2007 bylo spácháno mravnostních činů 1689, kdy jich z tohoto počtu bylo objasněno 1274. V posledním sledovaném roce bylo spácháno 1680 trestných činů a objasněno jich bylo 1202. **Z tohoto počtu jich bylo spácháno cizinci 121.****

Nejvyšší procento z celkového objemu v každém z již uváděných let činí majetková kriminalita s 55 %. Její objasněnost je za sledované období každý rok zhruba 18 %, což je velmi alarmující číslo. Ještě v nedávné době to bylo něco okolo 25 %, kdy od roku 1999 až do roku 2003 každý rok nepatrně klesala objasněnost této trestné činnosti. Kapitoulou sama pro sebe je objasněnost na úseku krádeží motorových vozidel, kde je objasněnost v průměru 15% a v hlavním městě Praze dokonce jen 5%.

Zajímavý trend je u hospodářské kriminality, kde v roce 1999 kulminoval počet spáchaných trestných činů na úrovni téměř 38.000 a objasněnost byla více než 95%. V následujících letech docházelo od roku 2000 až do roku 2003 k výraznému snížení

počtu hospodářských trestných činů a zároveň s tím klesala i objasněnost až na hranici 78%.⁴⁴ Do roku 2008 se objasněnost zastavila až na 49 % objasněnosti, kdy v tomto roce bylo spácháno 32 474 trestných činů a z tohoto počtu jich bylo objasněno 15 921.

Podíl na zjištěné trestné činnosti páchané organizovanými skupinami, či zločinnými spolčeními činí dle statistických údajů maximálně 5% z celkového počtu spáchaných trestných činů.⁴⁵

Statistika trestných činů **zločinného spolčení** ukazuje, že Policie ČR (zejména pak Útvar pro odhalování organizovaného zločinu) od roku 1999 stíhá každý následující rok až do roku 2001 větší počet osob, které se podílejí na závažné trestné činnosti formou zločinného spolčení. V letech 2002 a následně 2003 došlo k mírnému poklesu počtu trestně stíhaných osob. Souvisí to s tím, že Policie ČR se soustřeďuje v daleko vyšší míře na dlouhodobější rozpracování těchto uskupení, jehož cílem je zajištění dostatečného množství důkazního materiálu. V předcházejících letech 1999-2001, kdy byly realizovány případy zločinného spolčení, došlo k odsouzení pouze zlomku osob, které měly pro tuto trestnou činnost sděleno obvinění, a u ostatních docházelo později k právnímu překvalifikování trestních věcí. Na činnosti zločinných spolčení se podílejí cizinci, kteří jsou zejména organizátory. Je zřetelné, že trestná organizovaná činnost, ať se jedná o páchaní trestné činnosti kriminálními skupinami, či zločinnými spolčeními, se prokazuje velice obtížně, a že tato kriminální uskupení velice dobře tuto trestnou činnost zastírají. **Značná část páchané trestné činnosti uvedenými uskupeními s cizineckým prvkem je latentní.** Často je cílem této trestné činnosti cizinec (např. vydírání, sexuální zneužívání, kuplířství, obchod s lidmi) a v některých případech je poškozován pouze veřejný zájem (např. nelegální migrace), což činí tato jednání vysoce latentními. Ve sledovaném období 2006 – 2008 došlo k několika realizacím trestné činnosti zločinného spolčení, kdy se převážně jednalo o mezinárodní organizovaný zločin, ale výjimkou nejsou i domácí organizované skupiny. Kdy jako příklad může sloužit tzv. Berdychův gang, který se zabýval násilnou trestnou činností. Předmětem jeho zájmu byla loupežná přepadení, vydírání podnikatelů a vytipovaných movitých lidí, kdy ve finální fázi docházelo i k vraždám. V roce 2006 bylo zjištěno 13 skutků zločinného spolčení, kdy z této bylo objasněno celkem 12 skutků a dodatečně i poslední 13 skutek. V roce 2007 to bylo také 13 skutků, kdy se z této trestné činnosti podařilo objasnit celkem 10 skutků. V roce 2008 bylo zjištěno nejméně trestných činů zločinného spolčení, kdy byly zjištěny celkem 3 skutky a objasněny 2.⁴⁶ U této trestné činnosti je evidentní, že policie dlouhodobě rozpracovává tuto problematiku respektive zločinnou organizaci, kdy se snaží tímto rozpracováním zajistit si řádné důkazy, které obstojí u soudu. Tato trestná činnost samozřejmě nekončí tím, že policie zadrží organizovanou skupinu pachatelů, na které dlouhodobým rozpracováním získala důkazy. Další boj se poté odehrává v soudní síni, kdy za skupinou pachatelů právě organizované trestné činnosti stojí armáda těch takzvaně „nejlepších komerčních právníků.“

⁴⁴ NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion, 2003, s. 266-274.

⁴⁵ Interní materiál Policejní prezidium ČR. 2004, *Výroční zpráva PP ČR ze dne 10.01.2004* (nepublikováno).

⁴⁶ *Statistiky Policie ČR rok 2008*. Přístup z <http://www.mvcr.cz/2008/statistiky/pcr2008/>

5.2. Registrované aktivity mezinárodního zločinu na území ČR

Vzhledem k zásadním změnám, ke kterým dochází v rámci našeho hospodářského systému, se pro zahraniční zločinecké organizace naskytla šance proniknout do našich ekonomických struktur, které nejsou dostatečně chráněné a stabilizované. Zejména se naskytá možnost uložení tzv. „špinavých peněz“. Špinavé peníze pocházejí z nelegálních aktivit a nelegálních zdrojů. Tato situace může být zneužita v rámci různých forem hospodářských podvodů a jiné hospodářské kriminality.

Na území ČR se v současnosti vyskytují především následující druhy či formy organizované kriminality:

- nelegální výroba, distribuce a pašování drog
- organizování nelegální migrace
- krádeže motorových vozidel
- obchodování s lidmi
- podplácení a korupce
- překupnictví odcizených předmětů
- padělání bankovek, cenin a platebních karet
- praní špinavých peněz
- padělání CD a nelegální výroba DVD nosičů
- násilí a vraždy
- krádeže uměleckých předmětů
- krádeže vloupáním do bytů, chat, obchodů a skladů
- krádeže z nákladních aut a kamionů
- vymáhání dluhů na objednávku
- zakládání podvodných a fiktivních firem
- celní podvody
- vymáhání peněz se slibem jejich vysokého zhodnocení
- bankovní loupeže
- vydírání a vybírání poplatků za ochranu
- mezinárodní obchod se zbraněmi
- počítačová kriminalita.⁴⁷

V současném období je boj s organizovanou trestnou činností ztížený, protože ji kriminální uskupení provádějí s vysokou profesionalitou. Tato uskupení mají často mezinárodní vazby, které jim garantují prostory pro přípravu těchto akcí, místo pro únik a úkryt a možnosti pro utajování trestné činnosti. Při propojení legálních a nelegálních aktivit jsou snížena rizika při využití výnosů z páchané trestné činnosti. **V rámci diplomové práce bude věnována pozornost pěti nejzávažnějším druhům či formám organizované trestné činnosti.**

⁴⁷ CEJP, Martin. Výsledky osmé expertizy o zákl. charakteristikách organizovaného zločinu. *Kriminalistika*, 2001, roč. XXXIV, č. 3, s. 4.

5.2.1. Trestná činnost na úseku narkotik

Organizování trestné činnosti na úseku narkotik je v současnosti charakterizováno další expanzí narkotik do celé Evropy včetně České republiky. Česká republika je zejména tranzitní zemí pro nelegální obchod s kokainem, canabísem nebo heroinem. Konopí a jeho produkty se pašují z oblasti Blízkého a Středního východu. Heroin je nelegálně dovážen z Blízkého východu tzv. „severní balkánskou trasou“. Ampfetamin se k nám dostává zejména z Polské republiky a kokain z Jižní Ameriky. Česká republika se v posledních letech stává zemí, kam jsou tato narkotika dovážena ve stále větším množství. Jejich spotřeba není ovšem tak vysoká jako třeba spotřeba tanečních drog (extáze) a zejména pak pervitinu.

Tato narkotika jsou pro českou klientelu dostupnější vzhledem k jejich ceně na trhu, dostupnosti surovin, ze kterých se vyrábějí, a především poměrně jednoduché výrobě. Pervitin se stal typickou drogou, kterou preferuje mnoho narkomanů, zejména z příjmově slabších skupin obyvatelstva. Dle střízlivých odhadů je v České republice více než 25 tisíc drogově závislých osob. Zejména se jedná o mladé lidi ve věku 18 –25 let.⁴⁸ Módní záležitostí je v současnosti u mladých lidí, často i u nezletilých, kouření marihuany.

Drogová závislost úzce souvisí s páchaním další trestné činnosti, jako jsou krádeže vloupáním, prosté krádeže, prostituce a trestné činy v dopravě. Často je také trestná činnost prováděna na narkomanech (např. vydírání, pohlavní zneužívání). Je zřejmé, že zločinecké organizace mají obrovské zisky z této trestné činnosti. A zároveň je zřetelné, že tato závažná latentní trestná činnost je vysoce riziková pro fyzické a psychické zdraví všech lidí, ale samozřejmě nejvíce mladistvé a děti. V současnosti je také v represivní oblasti nastartován trend ukládání trestů nespojených s odnětím svobody pachatele, zejména u trestných činů dle §187a, §188a a §188 trestního zákona. Naopak u trestného činu dle §187 trestního zákona⁴⁹ stoupl oproti minulosti podíl nepodmíněných trestů. Celkově lze konstatovat, že vymýtit tuto trestnou činnost nelze,

lze ji pouze omezit a utlumit na přijatelnou míru přijetím odpovídajících **preventivních a represivních opatření** jako jsou například:

- výrazně zvýšit preventivní činnost zejména na úseku mládeže při vytváření vhodných podmínek pro využití volného času
- preventivní dlouhodobé programové působení v rámci sdělovacích prostředků, školských zařízení všech stupňů a rodin, kde musí být zdůrazněno nebezpečí drog a jejich škodlivé následky
- zamezení legalizace jakýchkoliv narkotik (tedy i tzv. lehkých drog)
- výrazné zvýšení represe vůči výrobcům a distributorům drog (trestní sazby u trestných činů dle §187 – nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů, § 188 a § 188a – šíření toxikomanie)⁵⁰
- zvýšení podpory policejním útvarům Policie České republiky, které se zabývají touto nebezpečnou organizovanou trestnou činností, zejména s ohledem na jejich technické vybavení a zajištění podpůrných činností dalšími útvary Policie České republiky.

⁴⁸ LISOŇ, Miroslav. BOSÝ, Jiří. *Organizovaná kriminalita II*, Bratislava: Akadémia Policajného zboru, 1998, s. 68.

⁴⁹ Zákon České národní rady č. 140/1961 Sb., *trestní zákon*, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁰ ZEMAN, Petr. Vývoj registrované drogové kriminality a jejího postihu v ČR v letech 1996-2001. *Kriminalistika*, 2003, roč. XXXVI, č. 3, s. 7 - 8.

5.2.2. Organizování nelegální migrace

Organizování nelegální migrace je společensky vysoce nebezpečná činnost. A tato úzce souvisí se sociální rovnováhou v cílových zemích. **Náklady na řešení nelegální migrace jsou astronomické.** Česká republika se stala v současném období také cílovou

zemí pro migranty z rozvojových zemí. Již není pravidlem to, že jsme pouze zemí tranzitní, ale stále více se stáváme zemí cílovou. V minulosti vysoce liberální politika v zemích Západní Evropy se srovnala s politikou v České republice. Z tohoto důvodu jsme se stali atraktivní zemí pro osoby, kterým byla odpírána základní lidská práva a svobody ve svých domovských zemích. Avšak tato jsou v drtivé většině případů zneužívána.

V současnosti se jedná především o tzv. „ekonomickou migraci“, kdy lidé ze zemí, kde je nižší životní úroveň se chtějí přemístit do oblastí,⁵¹ kde lze předpokládat jejich vyšší životní úroveň. V České republice došlo po vstupu do schengenského prostoru k mnoha proměnám ohledně zajištění státní hranice. Po našem vstupu byly zrušeny kontroly na hraničních přechodech a dále také zajištění ochrany státních hranic. Z příhraničních obcí a měst zmizela pohraniční policie, která do nedávné doby střežila státní hranici. Dle schengenských principů toto zajišťuje pouze namátkově cizinecká policie, která je soustředěna do míst, kde jsou poznatky o nelegální migraci. Kontrola na státních hranicích je prováděna sporadicky a je spíše soustředěna na vnitřní pobytovou kontrolu. Jak je popsáno v minulé kapitole v rámci schengenského prostoru se rozlišují dva druhy státní hranice a to vnitřní (smluvní státy Schengenu mezi sebou navzájem) a dále vnější, která ohraničuje schengeský prostor. Tato tvoří vlastně takové nárazníkové pásmo, kdy je velmi intenzivně střežena jak samotnými policisty z cizinecké a pohraniční policie, tak i dalšími technickými pomůckami pro detekci pohybů, kamerové systémy apod..

Další, kdo chrání území ČR před nelegální migrací jsou policisté, kteří pracují jako operativní pracovníci a zaměřují se na rozbíjení zločineckých gangů, které tuto činnost organizují. Prováděná opatření nejsou vždy účinná, neboť organizátoři převádění využívají všech dostupných metod, které jim zajistí přemístění migrantů do cílové země. V současném období dochází jak k nelegálnímu překračování či přeježdění vozidly tzv. „zelené hranice“, tak k pašování lidí přes oficiální hraniční přechody v osobních, dodávkových či nákladních vozidlech. Osoby jsou ukrývány do různých prostor ve vozidlech. **Běžným jevem je také vycestování do zahraničí na padělaný cestovní doklad nebo na cestovní doklad jiné osoby (viz. Příloha č. 8, 9).** Zločinecké organizace garantují po zaplacení celé částky dopravu až do cílové země i v případech, kdy jsou osoby zadrženy na státní hranici a vráceny zpět. Někdy se překročení jedné státní hranice opakuje i několikrát. Hlavní organizátor inkasuje peníze již ve výchozí zemi a kontaktuje se na jednotlivé organizátory, kteří zajišťují ubytování a posléze nelegální převedení přes státní hranice v konkrétní zemi.

Pro tyto organizátory pracují menší skupiny převaděčů, z nichž řídicí článek zná převážně pouze vedoucí této skupiny. Ceny nelegálního převedení přes státní hranice se v současnosti pohybují za převedení ze Slovenské republiky do České republiky ve výši 300,- až 400,- EURO, z České republiky do Rakouska či SRN ve výši v rozpětí 600,- až

⁵¹ NĚMEC, Miroslav. PROTIVINSKÝ, Miroslav. Oběti zločinu a objekty kriminalizace. *Kriminalistický sborník*, 1994, roč. 38, č. 4, s. 7.

800,- EURO za jednu převedenou osobu. Současný trend již není vyplácet finanční prostředky skupinám za uskutečněné převedení prostřednictvím různých bankovních převodů nebo převodů prostřednictvím finanční zásilkové služby WESTERN UNION BANK, ale tyto částky jsou vypláceny přímo do rukou vedoucího skupiny. Organizátoři tak reagovali pružně na postup policejních orgánů při zajišťování důkazních prostředků prostřednictvím těchto operací, které byly předkládány obviněným osobám pro zločinné spolčení na úseku nelegálního převádění osob a jejich obhájcům.

Jiným způsobem je z tohoto důvodu využívána zločineckými organizacemi spojovací technika, zejména mobilní telefony, kdy organizátoři již počítají s možností policejního odposlechu a přizpůsobují tomu obsah svých rozhovorů. Trendem v posledních letech se stalo používání výpočetní techniky ke komunikaci mezi organizátory nelegální migrace, kdy k tomuto účelu jsou využívány dostupné počítačové programy pro komunikaci jako např. Spype, ISQ, Face book, Jabber, Qip, MSU a další. Využívání výpočetní techniky pro komunikaci v rámci zločineckých skupin k páčání trestné činnosti obecně je v současné době velký trend, kdy je tímto způsobem komunikace velmi ztížena práce policie v odhalování organizované trestné činnosti. Současné technologie, které má v ruce policie jen velmi těžko mapují a rozkrývají komunikaci, prováděnou přes výpočetní techniku. Tohoto si jsou dobře vědomi pachatelé organizované trestné činnosti a tuto možnost komunikace využívají ve velmi hojné míře.

Organizování nelegálního převádění je v současnosti doménou zejména cizinců z východu Evropy a Asie, kteří zastávají v organizacích nejvyšší místa. Občané České republiky plní pouze dílčí úkony v rámci převaděčských skupin,⁵² kdy zajišťují ubytování, stravování, zapůjčení vozidel pro přepravu, či samotné převádění osob přes státní hranice. I přesto, že tyto činnosti jsou nejvíce rizikové, neboť je zde největší možnost zadržení těchto osob při samotném nelegálním převádění, je neustálý přísun dalších nových zájemců o tuto činnost. Souvisí to do značné míry se sociálními problémy, zejména s nezaměstnaností v některých regionech České republiky.

V České republice bylo doposud odsouzeno pouze několik případů zločinného spolčení v návaznosti na trestný čin nedovoleného překročení státní hranice dle § 171a trestního zákona. Ve většině případů došlo u soudu ke zrušení obžaloby pro zločinné spolčení a došlo k odsouzení pouze za nedovolené překročení státní hranice, kde tresty v žádném případě neodpovídali společenské nebezpečnosti. Zamezit nelegální migraci není možné, lze ji pouze vhodnými opatřeními omezit. K omezení může dojít pouze tím, že se budou vytvářet důstojné podmínky k životu v zemích, odkud migranti pocházejí.⁵³ Vyžaduje to výrazné investice do hospodářského systému těchto zemí a případné odstraňování nedemokratických režimů. Všechny státy, kterých se dotýká nelegální migrace a zejména ty bohaté, budou muset v rámci preventivních opatření předcházet migračním vlnám, které jsou způsobovány různými regionálními konflikty, přírodními katastrofami či pošlapáváním základních lidských práv. Uprchlíci jsou v současnosti označováni, vzhledem k výše vedeným skutečnostem za rizikový faktor.⁵⁴ V České republice došlo k částečnému posunu ohledně této trestné činnosti, kdy

⁵² NOŽINA, Miroslav. *Mezinárodní organizovaný zločin*. Praha: Themis 2003, s. 343-345.

⁵³ SCHREIBER, W. Bekämpfung des Schlepperwesens, ein speziel Kapitel der inneren Sicherheit in Europa. *Kriminalistik*, 1993, roč. 12, č. 10, s. 7 – 19.

⁵⁴ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. ZOUBKOVÁ, Ivana. K problematice uprchlíků z kriminologického hlediska. *Československá kriminalistika*, 1991, ročník 24, č. 3, s.1-4.

byla zpřísněna trestní sazba novelou tohoto trestného činu. Trestný čin dle § 171a se přejmenoval na organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice, kdy je tento trestný čin již čtyř odstavcový a trestní sazba např. u čtvrtého odstavce je v rozmezí 5 – 12 let odnětí svobody oproti původnímu trestnému činu, kdy ve druhém odstavci bylo odnětí svobody pouze do tří let.

Popis praktické části organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice ze dne 14. 3. 2007 v 18.30 hod. přešli přes Hraniční přechod Strání – Moravské Lieskové, vozidla VW Variant, šedá metal., r.z. NM-452BG, řízené občanem Slovenska a VW PASSAT Variant, červená metal., r.z. NM-509BC, řízené občanem Slovenska a to tak, že **policista PZ SR odbavil vozidla, aniž by umožnil kontrolu vozidel policistou PČR. Policista PČR při odjezdu zaznamenal viditelné přetížení vozidel a o věci informoval vedoucího směny na hraničním přechodu**, který rozhodl o dodatečné kontrole vozidel a o věci informoval operační středisko policie ČR, které vyslalo další hlídku na zajištění kontroly vozidel. **Poté bylo vozidlo NM-452BG v 18.35 hod. kontrolováno hlídkou cizinecké policie Strání ve Strání - Hrabina, kdy bylo zjištěno, že ve vozidle se nacházejí 3 státní příslušníci Iráku. Dále bylo v 18.45 hod. v obci Dolní Němčí kontrolováno druhou hlídkou cizinecké policie Strání vozidlo NM-509BC, a bylo zjištěno, že ve vozidle se nacházejí 3 státní příslušníci Iráku.** Tito byli v obou vozidlech umístěni tak, že dvě osoby byly v zavazadlovém prostoru vozidla a třetí osoba byla v prostoru pro nohy za sedadlem řidiče zakryta bundou a dalšími věcmi. Všechny osoby irácké národnosti neměly doklady potřebné k pobytu na území ČR. Z tohoto důvodu byly zajištěny dle § 15 odst. 2 zákona č. 283/1991 Sb. a byly eskortovány bez použití DP na RCPP (referát cizinecké a pohraniční policie) Strání k dalším opatřením. Občané Slovenska byli zadrženi dle § 76 odst. 1 tr. řádu a eskortováni za použití DP (donucovacích prostředků) - služebních pout na RCPP Strání. Při použití DP nedošlo ke zranění osob ani škodě na majetku. Použití DP bylo následně vyhodnoceno ZVO (zástupcem vedoucího oddělení) RCPP Strání jako oprávněné. O zadržení osob byla vyrozuměna státní zástupkyně, která s provedenými opatřeními souhlasila. Věc byla po konzultaci se státním zástupcem z Uherského Hradiště předána do vyšetřování pracovníkovi SKPV (služba kriminální policie a vyšetřování) do Uherského Hradiště, který si věc i se zadrženými osobami převzal na místě ve 21.30 hod. S občany Iráku bylo zahájeno správní řízení. Bylo provedeno prověření osob v systému AFIS s negativní odezvou. CIS, ENO, PATROS, BLOKACE (policejní evidence) - negativní. Po provedení úkonů v tr. řízení byl první slovenský občan propuštěn ze zadržení v 05.00 hod. a druhý byl propuštěn v 06.15 hod. Vrchní inspektor SKPV UH zadržel dle § 78 TR výše uvedená vozidla, které jsou v současné době umístěna v areálu RCPP Strání.

Žádná ze zajištěných a zadržených osob nežádala vyrozumění svého zastupitelského úřadu. S výše uvedenými osobami Irácké národnosti bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění z ČR pro porušení povinnosti cizince stanovené v § 4 odst. 1, a § 103, písm. n) zákona č. 326/1999 Sb., a tím že překročil SH v úkrytu osobního vozidla přes HP Strání a současně pobývali na území ČR bez CD a víza, dopustili se jednání uvedeného v ustanovení § 119 odst. 1, písm. b) bod 6 a písm. c) bod 1, 2 zákona č. 326/1999 Sb., čímž se dopustili přestupku dle § 157 odst. 1, písm. c), m) zákona č. 326/1999 Sb.. Osobám irácké národnosti bylo vydáno rozhodnutí o uhrazení nákladů správního řízení, každému ve výši 1000,- Kč, dle § 79 odst. 5, zákona č. 500/2004 SŘ. 4 osoby zaplatily na místě a zbylé 2 osoby byly vyzvány k uhrazení této částky dodatečně, převodem na účet Policie ČR, SJmK Brno. Bylo jim vydáno

rozhodnutí o správním vyhoštění s dobou platnosti na 10 let dle § 119 písm. a), bod 2 zákona č. 326/1999 Sb. a udělen výjezdní příkaz č. GAA00245564 - 569. Výše uvedené osoby byly v 16.00 hod. předány dle readmisní dohody o předávání a přebírání osob mezi ČR a SR na společné SH ze dne 02. 07. 2002, na území SR přes HP Strání. Osoby byly eskortovány na SH Strání, kde byly předány dle readmise policejním orgánům Slovenska.⁵⁵

Fotodokumentace:

V České republice je potřeba vhodně kombinovat preventivní a represivní opatření, jako například:

- zpřísnit dohled nad žadateli o azyl, zejména v případech, kdy mají povolení azylových zařízení k dlouhodobým návštěvám u občanů České republiky, kde se ovšem nezdržují a často páchají trestnou činnost
- ochrana vnějších hranic schengenského prostoru, pro ČR to znamená důsledně střežit mezinárodní letiště

⁵⁵ Interní materiál P ČR. *Jednotka analýzy rizik*. Výběr z denní situační zprávy. Praha. 2007.

- po zrušení vnějších hranic v rámci schengenského prostoru se důsledně a cíleně zaměřit na kontroly prostorů a osob, kdy by se mohli ilegálně se zdržující cizinci vyskytovat
- přeshraniční spolupráce s cizineckou policií sousedních států v rámci schengenu, kde bude docházet ke vzájemné spolupráci, výměně informací o přeshraniční kriminalitě a zvláště nelegální migrace
- nadále vytvářet odpovídající podmínky pro činnost Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální policie a vyšetřování, která je jedinou složkou kriminální policie zabývající se rozpracováním zločineckých struktur organizujících nelegální převádění osob (s ohledem na technické zázemí a podpůrné činnosti dalších složek Policie České republiky).

5.2.3. Krádeže motorových vozidel

Krádeže motorových vozidel jsou **dlouhodobě jedním z nejvíce frekventovaných druhů organizované trestné činnosti často mezinárodního charakteru**. Na území České republiky dochází ročně k několika tisícům krádeží motorových vozidel, zejména osobních. Objasněnost případů těchto krádeží je poměrně nízká. K těmto krádežím dochází zejména na teritoriu velkých měst, jako jsou Praha, Brno, Ostrava, Ústí nad Labem či Liberec a dále v oblastech zvýšeného turistického ruchu, kam jezdí převážně cizinci (např. Krušné hory, Krkonoše).

Krádeže umožňuje a usnadňuje celá řada skutečností. Jedná se zejména o zvýšenou poptávku po levnějších vozidlech nebo náhradních dílech z těchto vozů. Umožnění dovozu havarovaných, poškozených vozidel nebo přímo vraků, zejména ze zemí EU, způsobuje nárůst krádeží vozidel stejných typů na území České republiky, neboť dovážená vozidla jsou z dílů odcizených vozidel opravována, následně legalizována v evidencích motorových vozidel a prodávána zákazníkům. Část odcizených vozidel je pouze rozebrána na náhradní díly a část je po předělání identifikačních znaků (tzv. VIN)⁵⁶ kódů používána na doklady, které patří jiným vozidlům. Kontrolní činnost Policie ČR, celních úřadů, úřadů práce a finančních úřadů, zejména na úseku prodeje, oprav a dovozu motorových vozidel, je nedostatečná. Nevyužívá se téměř společného postupu uvedených orgánů státní správy a jejich případné koordinace při dokumentování nelegálních aktivit na úseku motorových dopravních prostředků. Nedaří se často prokázat propojení skupin osob, které odcizují motorová vozidla na samotné zadavatele krádeží konkrétních typů motorových vozidel, kde tato motorová vozidla skončí.

Mezinárodně organizované zločinecké skupiny se zaměřují na krádeže zejména luxusních motorových vozidel a jejich následný převoz do místa, kde je o toto zboží zájem, a kde lze tato vozidla legalizovat⁵⁷ a přihlásit do místních evidencí a registrů motorových vozidel. **Tyto vývozy jsou realizovány zejména na území států bývalého SSSR nebo oblasti Balkánského poloostrova.** Převozy vozidel přes státní hranice jednotlivých zemí jsou umožněny i korupční činností celních a pasových orgánů. Stejným korupčním způsobem jsou přihlašována vozidla do evidencí motorových vozidel. Na území **států bývalého SSSR** nejsou často celostátní evidence a stává se, že

⁵⁶ NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha, Eurounion. 2003, s. 207.

⁵⁷ MUSIL, Jan. *Technická expertiza dokladů a písemností (1. část osvědčení o technickém průkazu). Odborná sdělení kriminalistického ústavu*. Praha, 1994, č. 1.

hned několik vozidel stejného typu a barvy, které se pohybují na teritoriu tohoto státu, má stejné číslo (tzv. VIN) kód. Je to způsobeno tím, že na jedny originální doklady k vozidlu je vyvezeno nelegálně několik dalších vozidel, kde je identifikační číslo vozidla protiprávně upraveno.

V několika posledních letech se zlepšila činnost policejních orgánů a spolupráce se zahraničními policejními orgány, díky kterým se daří dokumentovat vývozy luxusních vozidel z ČR do zahraničí (**zejména zemí východní Evropy**) a následně postihovat tyto zločinecké skupiny. Část krádeží motorových vozidel je fingována z důvodů pojišťovacích podvodů, kdy vozidlo je nejprve legálně vyvezeno na území jiného státu a teprve poté nahlášeno jeho odcizení. V právní úpravě ČR je také skutková podstata trestného činu dle § 249 trestního zákona – neoprávněné používání cizí věci, která postihuje zmocnění se věci nebo motorového vozidla za účelem přechodného užívání. Je zde výrazně nižší trestní sazba než u trestného činu dle § 247 trestního zákona – krádeže⁵⁸ a proto je zcela zřejmé, že pachatelé přistižení při pokusu krádeže nebo samotné krádeži tvrdí vždy, že vozidlo nechtěli odcizit, ale pouze neoprávněně užívat. Není při tom zohledněno to, že pachatel byl zadržen při neoprávněném používání vozidla i vícekrát a také to, že tento trestný čin byl **spáchán organizovanou skupinou**. Chybí kvalifikovaná skutková podstata, která by toto postihovala.

Vývoj na úseku krádeží motorových vozidel bude charakterizován mírným poklesem krádeží motorových vozidel z důvodu vyšší životní úrovně občanů ČR a nákupu zejména vozidel na úkor dovozů ojetých nebo bouraných vozidel ze zahraničí. Dalšími faktory bude pravděpodobně i vyšší efektivita státních orgánů (zejména Policie ČR) při odhalování nelegálních činností na úseku motorových vozidel, částečné zaplnění trhu ve východní Evropě a výrazné zdražení manuálních pracovních činností, které prodraží práci při rozebírání odcizených motorových vozidel a při jejich přestavbách. Nadále lze předpokládat nárůst počtu odcizených luxusních vozidel z důvodu jejich cenové nedostupnosti pro převážnou část populace ČR. I přesto, že je tento druh trestné činnosti velice rozšířený a že má často mezinárodní charakter, není problematika krádeží motorových vozidel problematikou Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální policie a vyšetřování. Je to dle mého názoru chyba, která by se měla v následujících letech napravit, pokud chceme účinně bojovat s tímto druhem trestné činnosti. Zároveň lze konstatovat, že neexistuje celostátní databáze poznatků, která by se týkala pachatelů této trestné činnosti a analýza končí většinou na policejních útvarech regionálního významu.

Jako opatření na utlumení počtu krádeží motorových vozidel lze realizovat například následující preventivní a represivní opatření:

- připravit ve spolupráci s výrobcí motorových vozidel a pojišťovny takový soubor opatření, který by zabránil krádežím motorových vozidel (instalace konstrukčních prvků, které znesnadňují krádeže a monitorovací technika v místech parkování vozidel, posílení hlídkové služby policistů v oblastech s vysokým nápadem trestné činnosti, preventivní působení na občany ve sdělovacích prostředcích)

⁵⁸ Zákon České národní rady č. 140/1961 Sb. *trestní zákon*, ve znění pozdějších předpisů.

- výrazně zlepšit součinnost Policie ČR s dalšími složkami státní správy jako jsou celní úřady, finanční úřady a úřady práce za účelem vyhledávání odcizených vozidel a zároveň i preventivní působení
- vytvoření celostátní databáze s potřebnými informacemi, které se týkají krádeží motorových vozidel a do kterých mají oprávnění vstupovat specialisté Policie ČR, kteří objasňují trestnou činnost na úseku krádeží motorových vozidel
- zařadit problematiku krádeží motorových vozidel prováděných organizovanými mezinárodními zločineckými skupinami do náplně činností Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální policie a vyšetřování
- navrhnout a odůvodnit změnu právní kvalifikace trestného činu neoprávněného užívání cizí věci dle § 249 trestního zákona z důvodu možného neadekvátního postihu recidivy na tomto úseku a organizovanosti.⁵⁹

5.2.4. Trestná činnost na úseku obchodování s lidmi

Trestná činnost na úseku obchodování s lidmi je velice rozšířená. V České republice je dle § 232a trestního zákona – obchodování s lidmi⁶⁰ již novelizován a jsou zde zahrnuty i další možnosti obchodování s lidmi, které v dřívější právní úpravě zahrnuty nebyly. Dřívější právní kvalifikace dle § 246 trestního zákona byla založena pouze na přeshraničním obchodování s lidmi za účelem pohlavního styku a pouze se sexuálním podtextem. U novelizované právní kvalifikace dle § 232a trestního zákona - obchodování s lidmi již nemusí být osoba obchodována do zahraničí, aby mohlo být užito § 232a jako v předchozím § 246 trestního zákona. Kvalifikovaná skutková podstata u trestného činu dle § 232a trestního zákona je dále rozšířena o případ, kdy se nemusí jednat jenom o obchodování za účelem pohlavního styku a provozování prostituce, ale také když se jedná o otroctví nebo nevolnictví, nebo k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování.⁶¹ Další přísnější tresty se samozřejmě zvyšují s tím, že tento trestný čin spáchá organizovaná skupina.

V některých zemích (např. v SRN) není postižitelné, pokud je užito osoby k pohlavnímu styku nebo prostituci s jejím souhlasem. Trestně postižitelný je pouze případ, kdy je osoba k pohlavnímu styku nebo prostituci nucena nebo v případech, kdy je žena mladší 21 let. Nikoliv však pro obchodování s lidmi za účelem provozování prostituce, ale pro klasické provozování kuplířství. Na území ČR provozuje prostituci v drtivé většině případů dobrovolně několik tisíc prostitutek.

Počet oficiálně vedených podniků, kde je za úplatu nabízena prostituce, se odhaduje na základě bezpečnostních akcí, které probíhaly na konci roku 2007 zhruba na 250 – 300. Nejvyšší hustota těchto podniků je zejména v příhraničních oblastech se SRN, Rakouskem a hlavním městem České republiky - Praze. V téměř polovině podniků organizujících provozování prostituce jsou zaměstnávány cizinky. **Jedná se zejména o občanky Ukrajiny, Běloruska, Bulharska, Rumunska a Slovenska.** Často pobývají na území České republiky protiprávně nad rámec povolení orgány cizinecké policie nebo na pozměněné cestovní doklady (viz. příloha č. 10). Falešné doklady dívkám zajišťuje kriminální uskupení, pro které vykonávají prostituci.

⁵⁹ NOŽINA, Miroslav, et al. *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*. Praha: KLP, 1997, s. 151.

⁶⁰ Zákon České národní rady č. 140/1961 Sb., *trestní zákon*, ve znění pozdějších předpisů.

⁶¹ CEJP, Martin. Obchodování s lidmi. *Kriminalistika*, 2004, ročník XXXVII, č.4, s.12-17.

Uvedený pozměněný cestovní doklad Ukrajiny byl zajištěn při realizaci trestné činnosti obchodování s lidmi za účelem pohlavního styku u jedné z dívek. Tato měla vyhotoven cestovní doklad na dívku ve stáří 22 let, přitom její držitelce bylo něco málo přes 17 let. Tímto způsobem se snaží pachatelé zakrýt, jak pravou totožnost, tak i stáří dívky. Uvedená policejní akce proběhla v polovině roku 2004 v Libereckém kraji pod krycím názvem „Karl.“⁶²

Prostituce je zprostředkována a organizována osobami, které přímo kořistí z této činnosti tím, že jim musí tyto ženy odevzdávat minimálně polovinu svých výtěžků za poskytování sexuálních služeb. Ženy jsou prodávány do zahraničí nebo naopak kupovány ze zahraničí.⁶³ V jiných případech se jejich dodavatelé procentuálně podílejí na zisku z prostituce ženy, kterou předali majiteli nebo provozovateli nočního podniku. Zisky organizátorů prostituce jsou poměrně vysoké. Cenové relace za poskytování sexuálních služeb se v ČR pohybují zhruba v částkách 35,- EURO za půl hodiny, 70,- EURO za hodinu u pouliční prostituce a 100,- až 150,- EURO za jednu hodinu v nočních podnicích. V západní Evropě se tyto částky pohybují vždy minimálně na dvojnásobku cen, které jsou v ČR.

Prodávání sama sebe mladými ženami souvisí úzce se sociální situací ve společnosti, špatnou výchovou v rodinách a se všeobecnou společenskou tolerancí, která toto jednání ve většině případů neodsuzuje a bere ji jako průvodní společenský jev. Jediným pozitivem, kterým je veřejná nabídka těchto činností, je výrazný pokles násilné trestné činnosti na ženách se sexuálním podtextem (např. znásilnění). Odborníci a zákonodárci vedou v současnosti rozpravu, zda by nebylo lepší prostituci legalizovat s tím, že tato činnost by byla podnikáním a osoby provozující prostituci by měly daňovou povinnost. Zároveň by došlo k registraci osob provozujících prostituci, jejich pravidelným lékařským prohlídkám a výraznému snížení rizika onemocnění závažnými pohlavními nemocemi. Chybí právní norma, která by striktně stanovila podmínky, za kterých může být prostituce provozována. Mnohdy tuto situaci řeší obce obecními vyhláškami, ve kterých v rámci obce tuto činnost regulují tak, aby nedocházelo k veřejnému pohoršení, ohrožování mravní výchovy mládeže apod..

Do budoucnosti nelze předpokládat, že by tento druh trestné činnosti klesal. Lze očekávat další nárůst obchodování s lidmi. Lze také konstatovat, že tato trestná činnost je ve vysoké míře latentní, neboť toto trestné jednání je sice společensky nebezpečné, ale často je pouze obchodním vztahem mezi tím, kdo prostituci nabízí a tím, kdo je za ni ochoten zaplatit požadovanou částku. V menší míře jsou ženy, převážně cizinky, nuceny k provozování prostituce. Často se jedná o psychický nátlak a v některých případech o nátlak fyzický, kdy je ženám znemožněna osobní svoboda a nemohou se svobodně rozhodnout odejít jinam. Občas se vyskytnou případy, kdy pro organizátory provozují prostituci i ženy mladší 18 let, výjimečně i 15 let. Jedná se zejména o provozování prostituce romským etnikem a dále cizinkami z východu Evropy.

⁶² KOSINOVÁ, Blanka. *Tisková zpráva k akci KARL*. Policejní prezidium ČR (cit. 23.6.2004).

⁶³ NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion, 2003, s. 197.

Částečně regulovat tuto činnost, zabránit páčání trestné činnosti na úseku obchodování s lidmi lze za pomoci některých preventivních a represivních opatření:

- věnování zvýšené pozornosti podnikům, kde dochází k organizování a provozování prostituce a je zde předpoklad dovozu žen ze zahraničí nebo, kde je předpoklad nucení žen k prostituci fyzickým či psychickým násilím
- vybudování registru všech nočních podniků a prostitutek, které v těchto nočních podnicích pracují jak pro potřeby operativních policejních pracovníků při odhalování trestné činnosti na tomto úseku, tak i pro statistické potřeby
- zvýšení podpory policejním útvarům Policie České republiky, které se zabývají touto trestnou činností s ohledem na technické vybavení, mezinárodní spolupráci, jazykovou připravenost a podporu dalších útvarů technického zabezpečení Policie
- spolupráce s nevládními organizacemi, které pomáhají obětem této trestné činnosti, jako je např. mezinárodní organizace La Strada, Charita, Anna (viz. příloha č. 13) apod..

5.2.5. Podplácení a korupce

Podplácení a korupce jsou průvodním jevem dnešního společenského vývoje v celém světě, přičemž korupce, která je praktikovaná organizovanými zločineckými seskupeními, není cílem, ale jejím prostředkem.⁶⁴ Korupce je fenoménem, který dokáže zachvátit celou státní správu, dokáže proniknout do justice, do policie i do politické sféry.⁶⁵ Může otřást i základy právních států. Právní vědomí občanů je přitom velice úzce provázáno se spravedlností, demokracií a schopností právního státu bojovat s kriminalitou jakéhokoliv druhu. Nedůsledný boj proti korupci vede vždy k poklesu právního vědomí. Často se objevuje u občanů absence právního vědomí, co je vlastně protiprávní. V některých případech je občanů tolerován např. úplatek lékaři nebo úplatek ve stavebnictví a tyto úplatky jsou považovány za jakousi nutnost a běžnou skutečnost. Změna systému hodnot se bohužel projevuje i mezi pracovníky správních orgánů.

Úředníci, kteří provádějí vyšetřování a případně kontrolní činnost, musí být odborně kompetentní a povahově vhodní. Zároveň je nutno tyto pracovníky přiměřeně zaplatit. U Policie vyžaduje úplatkářství a korupce zvláštní pozornost, neboť možnost zapletení se s organizovaným zločinem je pravděpodobnější než u jiných profesí vzhledem k možnostem policisty získat cennou informaci, nebo profesionální radu. Stává se, že někteří policisté navštěvují různé podniky, kde si nechají platit, že se ve volném čase stýkají s kriminálními živly, pohybují se v nevěstincích, spolupracují s různými bezpečnostními a detektivními kanceláři, získávají další výhody, jako je např. levný dovoz motorového vozidla ze zahraničí nebo jeho bezplatná oprava, získání extrémně výhodné půjčky od zprostředkovatele. Jako protihodnotu podávají informace, které získávají z policejních informačních systémů a od svých informátorů, kterým často za tyto informace platí státními prostředky.

⁶⁴ BANGO, Dezider. *Metodika vyšetřování trestných činů II. Část*. Bratislava: Akadémia Políciejného zboru, 2004, s. 60.

⁶⁵ SABOPAL, Eduard. *Vybrané kapitoly problematiky korupcie a jej priemet do policajného zboru*, Bratislava: Akadémia Políciejného zboru, 2000, s. 79.

Organizovaný zločin se ovšem často spokojí s tím, že zná kompromitující informaci, která se týká policisty, neboť tím dokáže paralyzovat činnost zkorumpovaného policisty. Takový policista nemůže z důvodu své korupce postupovat dle zákona, přehlíží skutečnosti, které jsou trestnými činy nebo přestupky a často i aktivně maří vyšetřování trestné činnosti. Úplatkářství je charakteristické u policistů tím, že tyto úplatky přijímají zejména s výkonem služby na úseku dopravy, přihlašování osob do evidencí cizinecké policie a s tím souvisejícím povolováním pobytů na území ČR. Všeobecně lze říci, že korupce a úplatkářství bují v rámci společnosti v celé České republice, že policisté jsou jenom malým vzorkem společnosti, který je ovšem mnohem více sledován veřejností. Tato nebezpečná trestná činnost je latentní, neboť je výhodná pro obě strany, a to jak pro toho, kdo uplácí, tak i pro toho, kdo úplatek přijímá. Úplatkářství a korupce bují tam, kde se převážně jedná o finanční prostředky státu, protože ty často nikomu nechybí. V současném období jsou zřejmé případy, kdy jsou obcházena výběrová řízení, nebo kdy nejsou vůbec vyhlášována. Vzhledem k latentnosti této trestné činnosti se musí do budoucna změnit přístup zákonodárců k tomuto problému, pokud je ovšem vůle tento problém řešit.

Počty ročně realizovaných případů korupce Policií ČR, eventuálně pravomocně odsouzených případů soudy jsou velice nízké a boj proti tomuto moru lze realizovat pouze za využití adekvátních postupů, jakými je především uzákonění řízené policejní provokace, s jejíž pomocí by se toto jednání omezilo.⁶⁶ Celkově je proti této právní úpravě v evropských zemích značná averze, ale pravděpodobně je způsobena tím, že tato závažná trestná činnost pronikla již do všech oblastí státní správy. Ročně je v průměru obžalováno v České republice pro trestnou činnost na úseku korupce zhruba 450 osob a necelá polovina osob z tohoto počtu je pravomocně odsouzená.

Následujícími preventivními a represivními opatřeními by mohlo dojít k redukci této závažné trestné činnosti:

- preventivně v rámci státní správy vytvořit jednoduchý a průhledný kontrolní systém, kterým se zabrání kumulaci kompetencí jednotlivých pracovníků, neoprávněnému předávání informací a naopak kterým by se zvýšila odborná způsobilost zejména vedoucích pracovníků a s tím související motivace podřízených pracovníků
- preventivně zavést takovou právní úpravu, která by dovolovala řízenou policejní provokaci
- represivně navýšit trestní sazbu u trestného činu podplácení dle § 161 trestního zákona na úroveň trestní sazby, která je uvedena u trestného činu přijímání úplatku dle § 160 trestního zákona. Také trestní sazba u nepřímého úplatkářství dle § 162 trestního zákona je velice nízká.⁶⁷

⁶⁶ NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion, 2003, s. 225.

⁶⁷ NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion, 2003, s. 222-223.

6. Opatření k omezení či zamezení dalšího vývoje mezinárodní organizované kriminality na území ČR

Po významných celospolečenských změnách v roce 1989 výrazně stoupala kriminalita na území společného česko-slovenského státu a později, od počátku roku 1993 po vzniku samostatných států, také na území České republiky i na území Slovenské republiky. V rozmezí let 1989 – 1998 dosáhl nárůst na území České republiky téměř 350 procent.⁶⁸ Objasňování trestné činnosti bylo na velice nízké úrovni a docházelo k tomu, že na území ČR se etabloval organizovaný zločin. V uvedeném období počátku 90. let 20. století došlo k podcenění situace i přesto, že byl tento stav předpokládán jak našimi, tak i zahraničními odborníky. V současném období se situace již stabilizovala a je dostatek zpracovaných vhodných analýz k tomu, aby šla stanovit opatření, která mají **zamezit** další vývoj **mezinárodní organizované kriminality**. Vychází se při tom nejen ze zkušeností vlastních, ale také ze zkušeností zemí, které s touto závažnou činností bojují dlouhá období. Pro zastavení nárůstu kriminality v české společnosti včetně nových forem kriminality je nutné přijmout celou škálu zásadních zákonů a právních předpisů, přehodnotit činnost státních orgánů na všech úrovních, motivovat státní zaměstnance k vyšší efektivnosti jejich činnosti.

Úkoly lze členit různými způsoby, ale nejvhodnější je zřejmě členění na následující úkoly **celospolečenské** a úkoly v oblasti **vnitřní bezpečnosti**.⁶⁹

6.1. Celospolečenská opatření

Úkoly, které jsou postaveny před **celou společností**, jsou následující:

Upravit naši legislativu, aby byla shodná s úpravou v rámci zemí Evropské Unie, reagovala na vývoj závažné organizované trestné činnosti. Zároveň provést legislativní úpravy, které by zamezily obcházení zákonných ustanovení.

Věnovat zvýšenou pozornost cizineckému prvku, zejména se zaměřením na řešení otázek, které se týkají nelegálních migrantů a žadatelů o azyl, přičemž účelem tohoto opatření je zabránění páchání závažné trestné činnosti na území ČR.

Včas předávat nezkreslené informace bezpečnostního charakteru na kompetentní místa, kde lze přijmout rázná a ucelená opatření a zároveň zabezpečit všemi dostupnými prostředky to, aby nedošlo k úniku informací důležitých z hlediska zájmů ČR.

Vybudovat komplexní integrovaný systém, který by dokázal efektivněji řešit vzniklé problémové situace závažného charakteru tím, že bude organizovat na vyčleněném teritoriu z jednoho místa všechny zainteresované složky a útvary.

Vytvořit jednotný informační systém na příliv všech informací od organizací, které mají za úkol s informacemi bezpečnostního charakteru pracovat (Policie ČR, Armáda ČR, BIS atd.), tyto informace vyhodnocovat a zároveň shora uvedeným součastem zajistit přístup k potřebným informacím pro výkon své služby dle funkčního zařazení konkrétních pracovníků na uvedených pozicích.

Pro činnost bezpečnostních složek zabývajících se kriminalitou nebo dokonce závažnou organizovanou kriminalitou najít dostatek finančních prostředků, které by na

⁶⁸ KŘOVÁK, Jiří. *Cizinci v České republice*. Praha: Scientia, 2000, s. 162 - 170.

⁶⁹ NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion, 2003, s. 336-338.

jedné straně zajistily jejich efektivní využívání a na druhé straně umožnily boj s tímto nebezpečím v plném rozsahu.

6.2. Vnitřní opatření

V oblasti **vnitřní bezpečnosti státu** je nutné splnit úkoly na úseku vzdělávání policistů a zajistit celoživotní profesní vzdělávání. Umožnit policistům studium na Policejní akademii, kde by se měly připravovat na vysoce profesionální výkon služby. Zároveň vybírat ke studiu ty, kteří mají předpoklad být zařazeni do určité funkce a po ukončení studia jim umožnit uplatnit znalosti ze studia při výkonu odpovídající funkce. Na základních policejních školách zvyšovat požadavky na profesní přípravu, zaměřenou na studium cizích jazyků využitelnou při výkonu služby, nebo práce s výpočetní technikou a moderních analytických programech. V rámci úkolů personální práce je nutné jakoukoliv řídicí funkci obsazovat až na základě vykonaného objektivního a náročného konkursního řízení. Přijaté policisty nezařazovat ihned do vedoucích funkcí, aniž by prošli základními útvary, v nichž by mohli poznat základní policejní práci. Důležitým úkolem je i vytvoření tzv. „kariérního řádu policisty“, který by obsahoval a kodifikoval pracovní náplň. Zároveň by se mělo více promítnout do stávajících platů policistů to, že mají odpovídající vzdělání, zvláštní odbornost, jazykovou znalost atd..

V rámci organizační je potřeba se zaměřit zejména na strukturu Policie ČR související se státoprávním třístupňovým uspořádáním bez fungování jakýchkoliv mezičlánků. Zároveň je potřeba se zamyslet nad počty řídicích a kontrolních pracovníků a v některých případech zbytečné funkce zrušit s tím, že tito pracovníci budou převedeni na místa, kde se bezprostředně mohou podílet na odhalování trestné činnosti. Je nutné vytvořit podmínky pro činnost Inspekce ministra vnitra ČR jak na úseku personálním, tak i na úseku zabezpečení vhodných podmínek pro jejich činnost na úseku legislativním a na úseku zlepšení podpůrných činností. Také lze doporučit změny týkající se policejního prezidia Policie ČR s tím, aby tato nejvyšší součást byla řídicím a koordinačním článkem. V případě řešení závažnějších kauz, které překračují rámec kraje musí mít Úřad služby kriminální policie a vyšetřování přímou odpovědnost za činnost všech výkonných útvarů a ne pouze zodpovídat za metodické řízení.

Dále je nutné přizpůsobit činnost Kriminologického ústavu Praha praxi a některá nižší odborná pracoviště zařadit jak na kraje, tak i do některých okresů, kde je to vzhledem k nápadu trestné činnosti vhodné. Zároveň je nutné zrušit funkce tzv. „tiskových mluvčích“, neboť každý funkcionář by měl být natolik erudovaný a mít tolik informací bezpečnostního charakteru, aby se sám mohl vyjádřit k nějaké konkrétní skutečnosti.

Nadále je nutné podporovat činnost Interpolu a Europolu v Praze a vytvořit těmto útvarům odpovídající podmínky vzhledem k zajištění jejich nepřetržité služby.⁷⁰

Na úseku oblasti boje s trestnou činností je nutné zajistit všechny vhodné a dostupné informace pro policisty z teritoria, na kterém pracují a zároveň je seznámit s nejdůležitějšími bezpečnostními informacemi z území celé ČR.

Zajistit posílení výkonu hlídkové služby zejména v oblastech zvýšeného nápadu trestné činnosti v období, kdy k trestné činnosti dochází. Důsledně analyzovat, zpracovávat a ukládat všechny dostupné informace, zajišťovat výkon operativní služby v terénu se zaměřením na práci s informačními zdroji. Policejně analyzovat inzertní

⁷⁰ NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. Praha: Eurounion 2003. s. 340.

činnost či pojistné události, kde došlo k velikým škodám, spolupracovat s občany, zkvalitnit výrazně řídicí a kontrolní práci. Na daleko vyšší úrovni se snažit spolupracovat s neziskovými nestátními organizacemi.

7. Průzkumné šetření týkající se organizované trestné činnosti a jejího vývoje na území ČR

7.1. Cíl a metoda

Do diplomové práce jsem zahrnul sociologickou metodu - **průzkum řízeným rozhovorem a dotazníkem**, který se týká organizované trestné činnosti a jejího vývoje na území ČR.⁷¹

7.2. Charakteristika respondentů

Průzkum řízeným rozhovorem a dotazníkem byl prováděn s třiceti respondenty - deseti pracovníky Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu SKPV PČR, deseti pracovníky Národní protidrogové centrály SKPV PČR a deseti pracovníky Útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality SKPV PČR.

Podmínkou při výběru respondentů bylo, že jsou zařazení v přímém výkonu služby, a že ve služebním poměru u Policie ČR byli již v období před listopadem 1989. Tato podmínka byla stanovena, neboť snahou bylo zjistit údaje, podle kterých by se mohla srovnávat rozdílná období vývoje **mezinárodní organizované kriminality na území ČR**. Byli vybráni specialisté specializovaných útvarů na organizovanou mezinárodní trestnou činnost.

7.3. Obsahové zaměření dotazníku

Jako výchozí kritérium bylo vybráno **21 následujících druhů kriminality**, které se v současném období vyskytují na území ČR.

- 1. nelegální výroba, distribuce a pašování drog**
- 2. organizování nelegální migrace**
- 3. krádeže motorových vozidel**
- 4. obchodování s lidmi**
- 5. podplácení a korupce**
- 6. překupnictví odcizených předmětů**
- 7. padělání bankovek, cenin, platebních karet**
- 8. praní špinavých peněz**
- 9. padělání CD a nelegální výroba videokazet**

⁷¹ Kolektiv autorov. *Kriminológia – všeobecná časť 2. diel'*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru, 1998, s. 67.

10. násilí a vraždy
11. krádeže uměleckých předmětů
12. krádeže vloupáním do bytů, chat, obchodů a skladů
13. krádeže z nákladních aut a kamionů
14. vymáhání dluhů na objednávku
15. zakládání podvodných a fiktivních firem
16. celní podvody
17. vylákání peněz se slibem jejich vysokého zhodnocení
18. bankovní loupeže
19. vydírání a vybírání poplatků za ochranu
20. mezinárodní obchod se zbraněmi
21. počítačová kriminalita⁷²

Respondentům byly položeny 3 základní požadavky:

1. Seřad'te 21 vybraných druhů organizované kriminální trestné činnosti dle Vašeho názoru podle nebezpečnosti a závažnosti pro společnost v období před rokem 1989 (nejvíce nebezpečná trestná činnost bude ohodnocena číslem 1, nejméně nebezpečná trestná činnost číslem 21).
2. Seřad'te 21 vybraných druhů organizované kriminální trestné činnosti dle Vašeho názoru podle nebezpečnosti a závažnosti pro společnost v současném období (nejvíce nebezpečná trestná činnost bude ohodnocena číslem 1, nejméně nebezpečná trestná činnost číslem 21).
3. Seřad'te 21 vybraných druhů organizované kriminální trestné činnosti dle Vašeho názoru podle nebezpečnosti a závažnosti pro společnost, kterou lze očekávat v následujících letech (nejvíce nebezpečná trestná činnost bude ohodnocena číslem 1, nejméně nebezpečná trestná činnost číslem 21).

7.4. Vyhodnocení a shrnutí výsledků průzkumného šetření

Odovědí všech respondentů na otázku číslo jedna bylo zjištěno následující pořadí nebezpečnosti a závažnosti vybraných druhů organizované trestné činnosti:

1. krádeže vloupáním do bytů, chat, obchodů a skladů
2. krádeže motorových vozidel
3. krádeže uměleckých předmětů
4. podplácení a korupce
5. – 6. násilí a vraždy, překupnictví odcizených předmětů
7. celní podvody
8. – 9. nelegální výroba, distribuce a pašování drog, bankovní loupeže

⁷² CEJP, Martin. Výsledky osmé expertízy o zákl. Charakteristikách organizovaného zločinu. *Kriminalistika*, 2001, roč. XXXIV, č. 3, s. 4.

10. krádeže z nákladních aut a kamionů
11. – 12. padělání bankovek, cenin a platebních karet
vylákání peněz se slibem jejich vysokého zhodnocení
13. organizování nelegální migrace
14. vydírání a vybírání poplatků za ochranu
15. padělání CD a nelegální výroba videokazet
16. – 17. obchodování s lidmi, praní špinavých peněz
18. vymáhání dluhů na objednávku
19. zakládání podvodných a fiktivních firem
20. mezinárodní obchod se zbraněmi počítačová kriminalita

Sedmnáct respondentů z celkového počtu třiceti uvedlo, že jako **nejnebezpečnější a nejzávažnější forma organizované trestné činnosti** se jim jevila **před listopadem 1989** trestná činnost na úseku **krádež vloupáním do bytů, chat, obchodů a skladů**.

Dalších devět respondentů uvedlo jako nejnebezpečnější krádeže motorových vozidel a dva respondenti uvedli násilí a vraždy, kdy stejný počet byl i u trestné činnosti podplácení a korupce. Zjistilo se tedy, že v tomto období byla majetková trestná činnost velice frekventovaná, a že byla v popředí zájmu organizovaných skupin pachatelů. Naopak je zřejmé, že některé druhy a formy trestné činnosti se teprve začínaly vyvíjet nebo dokonce nebyly na území ČR známy. Jedná se např. o počítačovou kriminalitu, která se v tomto období na území ČR nevyskytovala. Dále zakládání podvodných a fiktivních firem, toto nemělo vzhledem k hospodářskému systému žádný racionální význam. Téměř nedocházelo k organizované trestné činnosti na úseku mezinárodního obchodu se zbraněmi, neboť obchod s těmito komoditami probíhal zcela v režii státu a státních podniků zahraničního obchodu. Obchod s lidmi byl v tomto období také téměř neznámým pojmem, neboť Západní a Východní Evropa byly od sebe téměř neprodyšně odděleny a nekontrolovaný pohyb osob byl téměř vyloučen. Praní špinavých peněz sice již existovalo, ale většinou se jednalo o legalizaci finančních prostředků, které byly nelegálně získány nedovoleným podnikáním nebo obyčejným okrádáním spotřebitelů. Vymáhání dluhů na objednávku se v tomto období objevovalo velice zřídka. V období těsně před rokem 1989 začalo docházet masivněji k nelegální výrobě videokazet. Padělání CD vzhledem k neexistenci osobních počítačů nebylo v okruhu zájmu pachatelů. Zajímavé je, že dle názoru respondentů se v tomto období objevovalo jako velmi závažný druh **organizované kriminality podplácení a korupce**. Je zřejmé, že i v tomto období byla tato trestná činnost vysoce latentní a tehdejší orgány státní správy spíše tlumily názory na to, že tato trestná činnost je ve společnosti běžná. Přesto se tento druh trestné činnosti objevil v hodnocení respondentů na čtvrtém místě.

Výsledek současného stavu organizované trestné činnosti dle nejzávažnější problematiky sestupně k nejméně závažné problematice v současné době. **Odpovědí na otázku číslo dvě bylo zjištěno následující pořadí:**

1. nelegální výroba a distribuce drog
2. – 3. podplácení a korupce, násilí a vraždy
4. počítačová kriminalita
5. obchod s lidmi
6. krádeže motorových vozidel
7. -8. praní špinavých peněz, organizování nelegální migrace

9. zakládání podvodných a fiktivních firem
10. vydírání a vybírání poplatků za ochranu
11. krádeže vloupáním do bytů, chat, obchodů a skladů
- 12.-13. mezinárodní obchod se zbraněmi, bankovní loupeže
14. padělání bankovek, cenin, platebních karet
15. celní podvody
- 16.- 17. překupnictví odcizených předmětů, krádeže uměleckých předmětů
18. vymáhání dluhů na objednávku
19. krádeže z nákladních aut a kamionů
20. vylákání peněz se slibem jejich vysokého zhodnocení
21. padělání CD a nelegální výroba videokazet

Ze třiceti respondentů celkem osmnáct uvedlo **nelegální výrobu, distribuci a pašování drog jako nejnebezpečnější a nejzávažnější** formu organizované trestné činnosti v současnosti. Šest respondentů uvedlo na prvním místě násilí a vraždy a vždy po dvou respondentech uvedlo podplácení a korupci, počítačovou kriminalitu a obchod s lidmi. Na nejnebezpečnější a nejzávažnější formě kriminality se shodla převážná většina respondentů – a to 60 %. Na nejméně nebezpečnou a nejméně závažnou formu a druh kriminality není většinový názor, i když deset respondentů uvedlo padělání CD a nelegální výrobu videokazet jako nejméně nebezpečnou, což činí více než 33%. Šest respondentů uvedlo celní podvody, šest vymáhání dluhů na objednávku, čtyři překupnictví odcizených předmětů a čtyři krádeže z nákladních aut a kamionů.

Odpovědi všech respondentů na **otázku číslo tři** bylo zjištěno následující pořadí **nebezpečnosti a závažnosti vybraných druhů organizované trestné činnosti v následujících letech:**

1. nelegální výroba, distribuce a pašování drog
2. počítačová kriminalita
3. - 4. organizování nelegální migrace, podplácení a korupce
5. obchod s lidmi
6. mezinárodní obchod se zbraněmi
7. krádeže motorových vozidel
8. zakládání podvodných a fiktivních firem
9. – 10. praní špinavých peněz, násilí a vraždy
11. padělání bankovek, cenin, platebních karet
12. vydírání a vybírání poplatků za ochranu
13. – 14. padělání CD a nelegální výroba videokazet, vymáhání dluhů na objednávku
15. krádeže uměleckých předmětů
16. krádeže vloupáním do bytů, chat, obchodů a skladů
17. – 18. překupnictví odcizených předmětů, bankovní loupeže
19. vylákání peněz se slibem jejich vysokého zhodnocení
20. celní podvody, krádeže z nákladních aut a kamionů

Z celkového počtu třiceti respondentů uvedlo patnáct, že **nejzávažnější a nejnebezpečnější formou organizované trestné činnosti bude v následujících letech nelegální výroba, distribuce a pašování drog**. Osm respondentů uvedlo na prvním místě počítačovou kriminalitu, čtyři nelegální migraci, dva podplácení a korupci a jeden obchodování s lidmi. S výrazným nárůstem se počítá zejména u počítačové kriminality, kde je předpoklad dalšího rozšiřování počítačových sítí a jejich vzájemného propojení, a kde se zároveň počítá s aktivnějším využíváním počítačové sítě k bankovním transakcím a předávání informací důležitého významu. Zároveň lze přepokládat další navýšení anonymní komunikace a s tímto související nárůst latentní trestné činnosti na úseku přenosu informací. Kdy tyto informace jsou přenášeny v rozporu se zákonem, obrazem, jako je např. dětská pornografie. Na třetím až čtvrtém místě se umístila nelegální migrace. Většina respondentů počítá s tzv. **ekonomickou migrací, kdy běženci chtějí změnit místo trvalého pobytu z důvodu zlepšení ekonomické situace**. Zároveň nelze vyloučit další válečný konflikt regionálního charakteru. Ten by mohl způsobit další migrační vlnu, jako tomu bylo např. s Čechenci. Přetrvávajícím problémem bude v následujícím období dle názoru respondentů podplácení a korupce. V popředí nebezpečnosti a závažnosti se od roku 1989 již majetková trestná činnost neobjevuje. Tato skončila až na samém konci uváděného přehledu. Přitom je to trestná činnost, se kterou se setkal téměř každý občan, a která je zdaleka nejrozšířenější. Z hlediska následků ovšem již není v dnešní době považována za prioritní. Výjimku tvoří krádeže motorových vozidel, kde se tento druh organizované trestné činnosti drží v popředí sestaveného žebříčku nebezpečnosti.

Současné možnosti volného pohybu osob a zboží, podnikání téměř ve všech oblastech, větší technické možnosti a samozřejmě i možnosti ochrany různých osobních dat a informací jsou zřetelným protikladem vývoje do roku 1989.⁷³ Během poměrně krátkého období **došlo k výrazným změnám ve struktuře organizované trestné činnosti**, prioritách organizovaného zločinu a ve způsobu realizace organizované trestné činnosti. Názory respondentů tohoto průzkumného šetření korespondují s názory renomovaných kriminologů a poměrně přesně odráží vývoj organizované trestné činnosti. Je pravdou, že někteří respondenti vzhledem ke své užší specializaci preferovali určitý druh či formu trestné činnosti, na jejímž úseku pracují, a který velice dobře znají.

Celkově lze ale konstatovat, že průzkumné šetření splnilo očekávané závěry. Tím je současný pohled specialistů v daném oboru na organizovanou trestnou činnost a prognózu do budoucích let.

⁷³ BOSÝ, Jiří. LISOŇ, Miroslav. *Organizovaná kriminalita I*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru, 1997, s. 29.

8. Z Á V Ě R

V rámci diplomové práce se podařilo naplnit cíle, které byly pro tuto práci stanoveny. Jednalo se o stanovení současných příčin a trendů protiprávního jednání cizinců v ČR, kdy jako jeden z hlavních faktorů byl jasně identifikován nelegální příliv běženců do ČR. S tímto fenoménem se potýká celá tzv. Západní Evropa včetně České republiky. Touto prací jsem chtěl důrazně upozornit, že migrace cizinců na území našeho státu nemá jenom vliv na protiprávní jednání a kriminalitu, ale i na další odvětví v rámci státní správy a dále na ekonomiku státu, kdy je zřejmé velké zatížení státu při řešení otázky migrantů a dále na kulturu a další obory. Uvedená práce byla pojata jako celkový rozbor a vzhled do problematiky protiprávního jednání cizinců. Při zpracování a získávání materiálů k této práci jsem zjistil, že tato problematika je v současné době trochu opomíjena z řad renomovaných autorů, kdy poslední publikace, která se zabývala migrací a trestnou činností cizinců byla zpracována v roce 2005. Jsem přesvědčen o tom, že na tak složitou, aktuální a nadčasovou problematiku jako je migrace, a na ní navazující protiprávní jednání cizinců je toto bohužel málo. V této práci jsem jasně popsal situaci, že nelegální migrace cizinců je úzce a nevyhnutelně spojena s protiprávním jednáním cizinců, kteří zde v mnoha případech zůstávají bez jakéhokoliv zabezpečení jak finančního, tak i sociálního. K tomuto trendu se pak ruku v ruce váže i zájem organizovaných skupin cizinců, kteří páchají trestnou činnost. Na tuto buď přímo využívají běžence, nebo v opačném případě jsou běženci přímo objektem páchané trestné činnosti jako například nucená prostituce, obchod s lidmi a dnes už i další současný trend organizovaného zločinu nucená práce a jiné formy vykořisťování.

V rámci této diplomové práce jsem se dále zabýval trestnou činností cizinců a jejich podílem na celkové kriminalitě na území ČR, kdy jsem se snažil porovnat kriminalitu v období let 2006 až 2008. Bylo poukázáno na příčiny, jež vedou k výraznému nárůstu kriminality a dále i druhů organizované trestné činnosti. Práce poukázala jakým způsobem a jakými opatřeními by se mohlo napomoci ke snížení kriminality a protiprávního jednání, na kterém se podílejí cizinci v rámci běžné trestné činnosti a také mezinárodního organizovaného zločinu. Vzhledem k tomu, že tato problematika je velice široká, nebylo možné se podrobně zabývat všemi oblastmi, i když by si to jistě zasloužily. Důraz byl kladen zejména na nejzávažnější registrované aktivity protiprávního jednání cizinců na území České republiky a rozbor činnosti mezinárodních kriminálních uskupení v České republice. Na základě získaných informací, studiem odborné literatury od renomovaných autorů v problematice kriminality cizinců a mezinárodního organizovaného zločinu především od Miroslava Němce, Miroslava Nožiny, Miroslava Lisoně, Martina Cejpa a Jana Musila a dále za pomoci provedené sociologické metody (průzkumným šetřením) jsem se snažil nastítnit předpokládaný vývoj protiprávního jednání cizinců a dále mezinárodní organizované kriminality na území České republiky. Výsledky z provedeného šetření se promítly i do navrhovaných opatření, která mají napomoci k eliminaci protiprávního jednání cizinců na území ČR. Dále mají napomoci k eliminaci páchané organizované trestné činnosti, která jak již bylo zmíněno výše je nedílnou součástí běžného života cizinců, migrantů a azylantů v současném světě potažmo v ČR.

Závěr diplomové práce shrnuje praktické znalosti erudovaných kriminalistů a kriminologů. Z praktické části diplomové práce lze čerpat zkušenosti na úseku boje proti kriminalitě cizinců v ČR, kdy tyto zkušenosti lze využít jak při preventivní

činnosti, tak i využít v praxi, neboť popisují současnou situaci a zároveň navrhují na tomto základě opatření, která lze realizovat. Při zpracování diplomové práce byla podrobně studována odborná literatura, došlo k seznámení s různými názory na tuto problematiku a tímto způsobem i osvojení nových postupů a získání informací využitelných na úseku boje s trestnou činností a protiprávního jednání cizinců v České republice.

V průběhu zpracování tohoto tématu jsem došel k závěru, že migrace a na ni navazující protiprávní jednání cizinců není jenom republikový problém, ale je potřeba na ni nahlížet jako na závažný a neléčený celoevropský problém. Migraci nelze řešit jenom na jednotlivých národních úrovních, ale k tomuto fenoménu se musí najít společná řešení v rámci celé Evropské unie a schengenského prostoru. Je na čase přestat v podávání tlumících prostředků, ale nasadit opravdovou a účinnou léčbu proti tomuto zatím jen dřímajícímu fenoménu zvaném migrace.

9. Seznam použité literatury a jiných zdrojů

- BANGO, Dezider. *Metodika vyšetřování trestných činů*. 1. vyd. Bratislava: Akadémiia Policajného zboru, 2004. 205 s. ISBN 80-8054-313-5
- BOSÝ, Jiří. LISOŇ, Miroslav. *Organizovaná kriminalita I*. 1. vyd. Bratislava: Akadémiia Policajného zboru, 1997. 99 s. ISBN 80-8054042-X
- CEJP, Martin. Obchodování s lidmi. *Kriminalistika*, 2004, ročník XXXVII, č. 4, s. 12-17.
- CEJP, Martin. Výsledky osmé expertizy o základních charakteristikách organizovaného zločinu. *Kriminalistika*, 2001, ročník XXXIV, č. 3, 68 s.
- ČÍRTKOVÁ, Ludmila. ZOUBKOVÁ, Ivana. K problematice uprchlíků z kriminologického hlediska. *Československá kriminalistika*, 1991, ročník 24, č. 3, 59 s.
- Informace o stavu organizovaného zločinu na území ČR v roce 2000. *Návrh usnesení vlády ČR k Aktualizované koncepci boje proti organizovanému zločinu*. Praha, 2000, s. 7-8.
- Interní materiál P ČR. *Jednotka analýzy rizik*. Výběr z denní situační zprávy. Praha, 2007.
- KOCEV, Miroslav. SLEZÁKOVÁ, Eva. *Sociálně patologické jevy spojené s migrací cizinců do ČR se zaměřením na uprchlíky a žadatele o azyl*. Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze, 2002.
- Kolektiv autorov. *Kriminológia 2*. diel. 1. vyd. Bratislava: Akadémiia Policajného zboru, 2003. 95 s. ISBN 80-8054-299-6
- KONRÁD, Zdeněk. *Metodika vyšetřování jednotlivých druhů trestných činů*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 1996, 219 s. ISBN 80-85981-39-8
- KŘOVÁK, Jiří. *Cizinci v České republice*. 1. vyd. Praha: Scientia, 2001. 183 s. ISBN 80-7223-652-0
- LISOŇ, Miroslav. BOSÝ, Jiří. *Organizovaná kriminalita II*. 2.vyd. Bratislava: Akadémiia Policajného zboru, 1998. 112 s. ISBN 80-8054-059-4
- LISOŇ, Miroslav. *Organizovaná kriminalita III*. 2. vyd. Bratislava: Akadémiia Policajného zboru, 1998. 103 s. ISBN 80-8054-072-1
- Ministerstvo vnitra ČR. *Problematika organizovaného zločinu a účinného postupu proti tomuto typu trestné činnosti*. Praha, 15. 5. 1996, s. 3-4 (nepublikováno).
- MUSIL, Jan. Technická expertiza dokladů a písemností (I. část. – osvědčení o technickém průkazu). *Odborná sdělení kriminalistického ústavu č. 1*, Praha, 1994, 84 s.
- MUSIL, Jan. *Úvod do kriminalistiky*. 1. vyd. Praha: PA ČR, 1995. 129 s. ISBN 80-85981-00-9
- NĚMEC, Miroslav. PROTIVINSKÝ, Miroslav. Oběti zločinu a objekty kriminalizace. *Kriminalistický sborník*, 1994, roč. 38, č. 4, 76 s.
- NĚMEC, Miroslav. *Organizovaný zločin*. 1. vyd. Praha: Naše vojsko, 1995. 219 s. ISBN 80-206-0472-3
- NĚMEC, Miroslav. Historie organizovaného zločinu. In: *Kriminalistický sborník*. 1995, roč. 39, č. 6, 72 s.
- NĚMEC, Miroslav. *Mafie a zločinecké gangy*. 1.vyd. Praha: Eurounion, 2003.390s.ISBN 80-7317-026-4
- NOŽINA, Miroslav, et al. *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*. 1. vyd. Praha: KLP, 1997. 256 s. ISBN 80-85917-35-1
- NOŽINA, Miroslav. Arabský organizovaný zločin. *Mezinárodní politika*, 2000, č. 5, 65s.

PAUKERTO VÁ, Jana. *Organizovaný zločin*. 1. vyd. Praha: VS, 2003. 28 s. ISBN 80-239-0359-4 Policejní prezidium ČR (interní materiál). 2004, Výroční zpráva PP ČR ze dne 10. 01. 2004 (nepublikováno).

SABOPAL, Eduard. *Vybrané kapitoly problematiky korupcie a jej priemetu do policajného zboru*. 1. vyd. Bratislava: Akadémia Policajného zboru, 2000. 95 s. ISBN 80-8054-126-4

SCHREIBER, Wolfgang. Bekämpfung des Schlepperungwesens, ein speziel Kapitel der inneren Sicherheit in Europa. *Kriminalistik*, 1993, roč. 12, č. 10, s. 7 – 19.

SMOLÍK, Josef a kolektiv. *Organizovaný zločin a jeho ohniska v současném světě*. 1. vyd. Brno: Masarykova Univerzita, 2007. s. 204. ISBN 978-80-210-4438-8

ŠÍŠKOVÁ, Tatjana. *Menšiny a migranti v České republice: (my a oni v multikulturní společnosti 21. Století)*. 1. vyd. Praha: Portál, 2002. 188 s. ISBN 80-7178-648-9

Usnesení Vlády ČR č. 55 ze 13.1.2003: *Zásady politiky vlády v oblasti migrace cizinců*. Ústavní zákon České národní rady č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

VERNER, Libor. *Specifika trestné činnosti cizinců v České republice*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2005. 59 s. Bakalářská práce.

ZEMAN, Petr. Vývoj registrované drogové kriminality a jejího postihu v ČR v letech 1996-2001. *Kriminalistika*, 2003, roč. XXXVI, č. 3, 64 s.

ZIMMEL, Vladimír. Tým výnosy – vstupní pohled na uvedená opatření pro vyhledávání a dokumentaci výnosů z trestné činnosti. *Kriminalistika*, 2002, roč. XXXV, č. 2, 56 s.

Zákon České národní rady č. 140/1961 Sb., *trestní zákon*, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon České národní rady č. 325/1999 Sb., *o azylu*, ve znění pozdějších předpisů.

Zdroj Policie České republiky. *Společný model integrované analýzy rizik CIRAM*. Praha, 2008.

9.1. Bibliografická citace – Část 2

Elektronické dokumenty nebo jejich části

KOSINOVÁ, Blanka. *Tisková zpráva k operaci KLAS*. Policejní prezidium ČR (cit. 12.12.2003).

Přístup z : <http://www.mvcr.cz/aktualit/sdeleni/2003/tz1212pp.html>

KOSINOVÁ, Blanka. *Tisková zpráva k akci KARL*. Policejní prezidium ČR (cit. 23.6.2004).

Přístup z : http://www.mvcr.cz/2003/aktualit/2004/karl_policie.html

MUSELOVÁ, Taťána. *Bezpečnostní akce POBYT*. Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie. (cit. 24.9.2004).

Přístup z http://www.mvcr.cz/2003/aktualit/2004/0924rcpp_policie.html

Policejní prezidium ČR

Přístup z: <http://www.mvcr.cz/2003/statistiky/cpp2005/>

Statistická informace o nelegální migraci v ČR z pohledu SCP

Přístup z: <http://www.mvcr.cz/2008/statistiky/cpp2008/>

Statistiky Policie ČR rok 2008.

Přístup z <http://www.mvcr.cz/2008/statistiky/pcr2008/>

Zpráva o stavu migrace na území ČR z pohledu PČR Služby cizinecké policie za rok 2008. Přístup z: http://www.cpp.ols.aa/soubory/www_sa/

Zpráva o stavu migrace na území ČR z pohledu PČR Služby cizinecké policie za rok 2008. http://www.cpp.ols.aa/soubory/www_sa/

10. Seznam příloh

Příloha č. 1 – pozměněný cestovní doklad Litvy – výměna fotografie

Příloha č. 2 – pozměněný cestovní doklad Rumunska – výměna fotografie

Příloha č. 3 – pozměněný cestovní pas Polska – výměna ID strany

Příloha č. 4 – padělek řidičského průkazu Mongolska

Příloha č. 5 – pozměněný cestovní pas Bulharska

Příloha č. 6 – cestovní pas Čečenska – neplatný cestovní doklad

Příloha č. 7 – smyšlený cestovní doklad Makedonie

Příloha č. 8 – padělek rodného listu - Vietnam

Příloha č. 9 – průkazka cizince Ukrajina - padělek

Příloha č. 10 – pozměněný cestovní pas Ukrajiny

Příloha č. 11 – Ruský zlodějský zákon (vor v zákoně)

Příloha č. 12 – vyobrazení tetování ruského podsvětí

Příloha č. 13 – program „Anna” proti obchodu s lidmi

Příloha č. 14 – program „Anna“ druhá strana tiskopisu

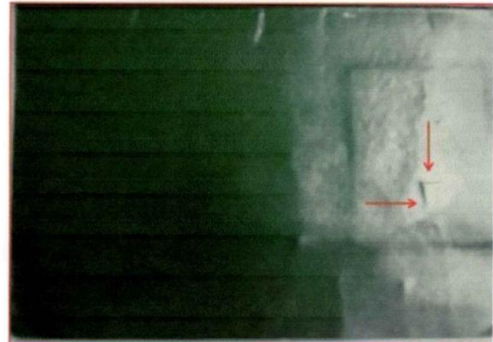
Příloha číslo: 1

Pozměněný cestovní doklad Litvy - výměna fotografie

PADĚLEK / COUNTERFEIT

PADĚLEK / COUNTERFEIT

Výměna fotografie CD LITVA / mechanické poškození je viditelné i na druhé straně desek.

PADĚLEK / COUNTERFEIT

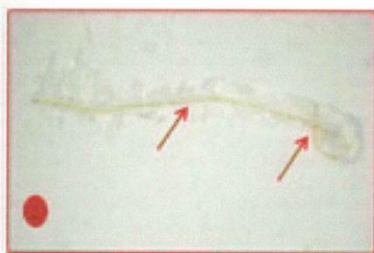

PADĚLEK / COUNTERFEIT

ID stránka byla opět překryta původní fólií, při zvětšení pod mikroskopem je znatelný profil originální fotografie a zbytky původní fotografie.

PADĚLEK / COUNTERFEIT

PADĚLEK / COUNTERFEIT

Překrytím originální fólií a výměnou fotografie, se na povrch vyměněné fotografie dostaly vlákna podkladové vrstvy ID stránky/odstraněním fotografie došlo k zeslabení podkladové vrstvy na ID stránce pod fotografií

Interní zdroj: Policie ČR

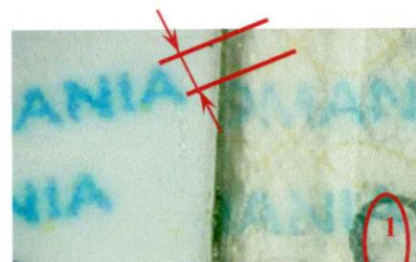
Příloha číslo: 2

Pozměněný cestovní pas Rumunska
(výměna fotografie)

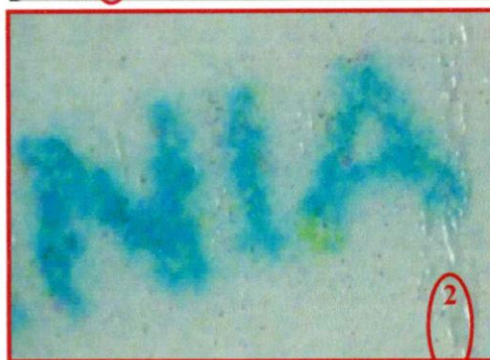
Vzor / Genuine

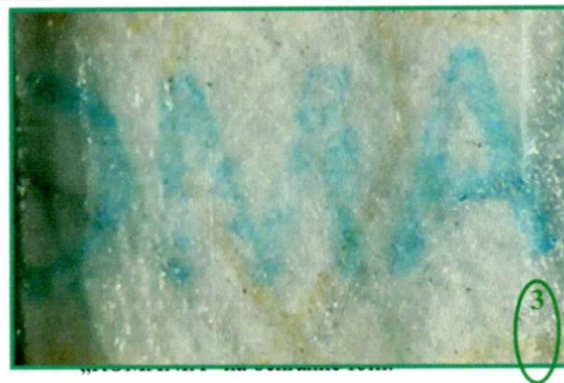
Padělek / Counterfeit

1. Oblast pravého okraje fotografie. Opakující se text „ROMANIA“, který se nachází na ochranné fólii, je neúplný (chybí písmeno „R“), horní hrany sousedních písmen „A“ a „O“ nejsou ve stejné výši (viz vynesená kóta).

načtení na fotogram - (elektrograne).

Poznámka:

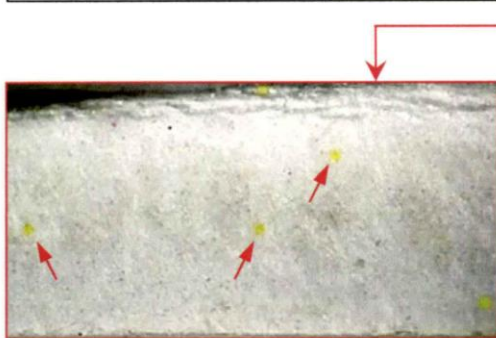
Na rubu ID strany jsou v oblasti fotografie v dopadajícím světle viditelné nepatrné žlutohnědé skvrny, které byly způsobeny prosáknutím lepidla do povrchové vrstvy papíru.

Interní zdroj: Policie ČR

Příloha číslo: 3

POZMĚNĚNÝ CESTOVNÍ PAS POLSKA – výměna ID strany

Dne 4.3. 2007 cestoval z ČR do SRN přes RCPP Děčín mezinárodním vlakem EC-378 st. příslušník Ukrajiny, který prokazoval svoji totožnost cestovním pasem Polska (tmavě modrá barva desek) ve kterém byla vyměněna ID strana, zhotovená na barevné kopírce.

obr. č. 1 – Červené šipky ukazují žluté tečky, které jsou typické pro barevnou elektrografii (identifikace barevného kopírovacího stroje - zvětšeno).

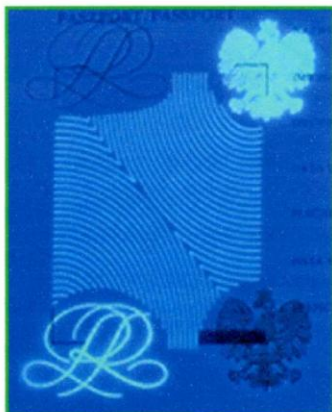
obr. č. 2 – ID strana zkoumaného CP (zmenšeno).

obr. č. 3 – Detail originálního zajištění folie písmeny „PR“ (zvětšeno).

obr. č. 4 – Detail zajištění folie písmeny „PR“ u zkoumaného CP (zvětšeno).

obr. č. 4 a 5 – Porovnání reakce grafického provedení linií na ochranné folii v oblasti fotografie v UV části světelného spektra, kde v případě zkoumaného CP jsou linie odlišné oproti originálu (zvětšeno).

Poznámka:
Původní ID strana byla stržena a nahrazena novou, která byla celá provedena za pomoci barevné kopírky pracující na principu elektrografie. Takto zhotovená padělaná ID strany byla zajištěna padělanou ochranou zajišťovací folií viz. obr. č. 5 a č.6.

Příloha číslo: 4

Padělek řidičského průkazu Mongolska

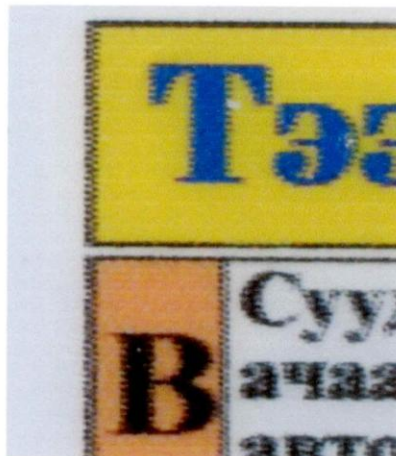
(zjištěno na ICP Náchod)

Na přední straně neregulérního

Neregulární doklad má rozměr 91 x 59 mm.
Je tvořen dvěma plastovými kartami,
které jsou navzájem slepeny transparentním
lepidlem
a z obou stran potaženy čirou fólií.

Vzorový doklad má rozměr 90 x 59 mm
a je tvořen jednou oboustranně potištěnou
plastovou kartou.

Podtisk a personifikace včetně fotografie
držitele dokladu
je proveden digitálním tiskem technikou
Ink-Jet
(inkoustová tiskárna).
Při zvětšení jasně viditelné kapičky barvy

U vzorového dokladu je podtisk včetně
fotografie
tvořen digitálním tiskem s úhlem tisku
90°.

Interní zdroj: Policie ČR

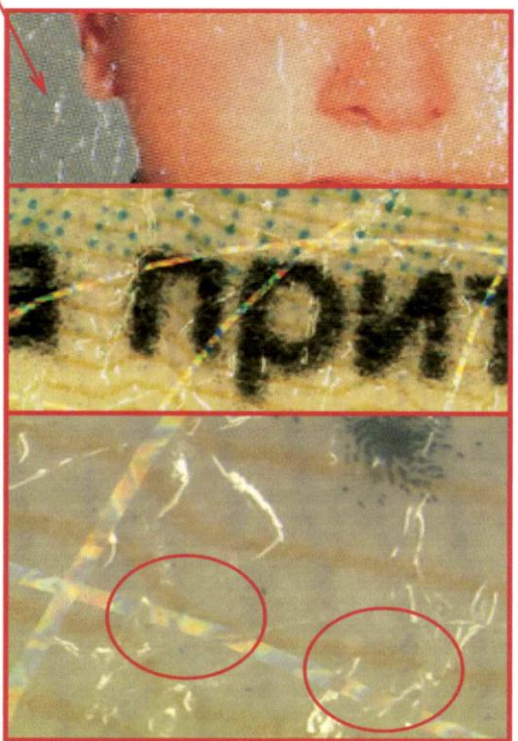
Příloha číslo: 5

**Pozměněný cestovní pas Bulharska
(vzor 03 – CP)**

Dne 5.9.2007 byly RCPPP Praha – Ruzyně zachyceny pozměněné cestovní pasy Bulharska, které při sobě měli státní příslušníci Turecka.

Na pozměněném cestovním pasu je oproti jeho vzoru krycí folie na první pohled matnější. Tento jev pravděpodobně vznikl oddělením krycí folie od ID strany a po provedené úpravě dat ve vizuální a strojově čitelné zóně došlo k pomačkání a deformaci fólie, která již není po návracení na původní místo hladká. Holografické znaky na folii zůstaly téměř v původním stavu,

Polámané a pomačkané holografické proužky.

Příloha číslo: 6

Interní zdroj: Policie ČR

Příloha číslo: 7

Interní zdroj: Policie ČR

Příloha číslo: 8

VIETNAM - padělek rodného listu.

1 ORIGINAL / GENUINE
COUNTERFEIT

1 PADĚLEK /

ỦY BAN NHÂN DÂN CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Số 12017-1990.A.2
Xã Phước Mỹ, Tân Đức Lập - Thuận - Thuận Phước Số 73MA/01
Huyện Thuận Bắc, Đăk Nông Quận số 2
Thành phố Hồ Chí Minh

GIẤY KHAI SINH
(BẢN SAO)

Họ và tên: Nguyễn Thị Lệ Mỹ Quốc tịch: VN
Ngày, tháng, năm sinh: 12/1991 (ngày tháng năm sinh ghi bằng chữ: Mười hai tháng chạp năm một nghìn chín trăm chín mươi mốt) Ngày, tháng, năm sinh: 12/1991
Số dân: 2004 Xuân Thuận, Xã Thuận Phước
Dân tộc: Kinh Quốc tịch: Việt Nam
Quê quán: Chi Lăng, Sơn Đốc Hải Phòng

Phần khai về cha mẹ	CHA	MẸ
Họ và tên	Nguyễn Văn Kiên	Phạm Thị Tuyết
Ngày, tháng, năm sinh	10-09-1970	20-1-1962
Dân tộc	Kinh	Kinh
Quốc tịch	Việt Nam	Việt Nam
Quê quán	Chi Lăng, Sơn Đốc	Đông Xuân, Thuận Bắc
Nơi đăng ký tạm trú	Chi Lăng, Sơn Đốc	Đông Xuân, Thuận Bắc

Họ và tên, năm sinh, số Giấy CMND/Chứng minh thư của người khai sinh: NGUYỄN VĂN BÌNH, Sinh Chi Lăng, Sơn Đốc, Đăk Nông
Quê và nơi người khai sinh sinh: Sơn Đốc

Người di khai sinh (thủ ký) Nguyễn Văn Bình
Chủ hộ ký (thủ ký) Phạm Thị Tuyết
CHỦ TỊCH (thủ ký) Nguyễn Văn Bình

Số sổ Đăng ký khai sinh: 2004 Xuân Thuận, Thuận Phước
Số Đ.Đ. ngày 12. tháng 12 năm 2014
ỦY BAN NHÂN DÂN xã Phước Mỹ, Tân Đức Lập
CHỦ TỊCH (thủ ký) Nguyễn Văn Bình

ỦY BAN NHÂN DÂN CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Số 12017-1990.A.2
Xã Phước Mỹ, Tân Đức Lập - Thuận - Thuận Phước Số 73MA/01
Huyện Thuận Bắc, Đăk Nông Quận số 2
Thành phố Hồ Chí Minh

GIẤY KHAI SINH
(BẢN SAO)

Họ và tên: Trần Văn Kiên Quốc tịch: VN
Ngày, tháng, năm sinh: 15/11/1991 (ngày tháng năm sinh ghi bằng chữ: Mười lăm tháng chạp năm một nghìn chín trăm chín mươi mốt) Ngày, tháng, năm sinh: 15/11/1991
Số dân: 2004 Xuân Thuận, Xã Thuận Phước
Dân tộc: Kinh Quốc tịch: Việt Nam
Quê quán: Chi Lăng, Sơn Đốc Hải Phòng

Phần khai về cha mẹ	CHA	MẸ
Họ và tên	Nguyễn Văn Kiên	Trần Thị Huệ
Ngày, tháng, năm sinh	10-09-1970	20-1-1962
Dân tộc	Kinh	Kinh
Quốc tịch	Việt Nam	Việt Nam
Quê quán	Chi Lăng, Sơn Đốc	Đông Xuân, Thuận Bắc
Nơi đăng ký tạm trú	Chi Lăng, Sơn Đốc	Đông Xuân, Thuận Bắc

Họ và tên, năm sinh, số Giấy CMND/Chứng minh thư của người khai sinh: NGUYỄN VĂN BÌNH, Sinh Chi Lăng, Sơn Đốc, Đăk Nông
Quê và nơi người khai sinh sinh: Sơn Đốc

Người di khai sinh (thủ ký) Trần Văn Kiên
Chủ hộ ký (thủ ký) Nguyễn Văn Bình
CHỦ TỊCH (thủ ký) Nguyễn Văn Bình

Số sổ Đăng ký khai sinh: 2004 Xuân Thuận, Thuận Phước
Số Đ.Đ. ngày 12. tháng 12 năm 2014
ỦY BAN NHÂN DÂN xã Phước Mỹ, Tân Đức Lập
CHỦ TỊCH (thủ ký) Nguyễn Văn Bình

rozměr listu 295 x 203 mm

rozměr listu 297 x 210 mm

Jedná se o totální padělek, který má větší rozměry než originál. Gramáž papíru je u originálu nižší než u padětku. Originál dokladu není v UV spektru nijak jistěn a má vysokou základní luminiscenci. Chybí dva zelené paprsky vedoucí šikmo přes text pod státním znakem. Další markanty jsou patrné z obrazové dokumentace.

Jazykový a grafický portrét sovětského vězení

Mimodávným vydavatelským činem, před několika málo lety naprosto nemyslitelným, je Slovník vězeňského - táborového - zlodějského žargonu (Slovar' tjuzemno - lagerno - bliznogo žargona), který roku 1992 vydalo ruské nakladatelství Kruga Moskvy. Kniha je dílem autorského kolektivu, který vřel Duncik Baldajev, kriminálnísta, který se „zakovskou“ subkulturou zabýval čtyřicet let a kterému při práci na publikaci pomáhali novináři Vladimir Belko a Igor Isupov. Na více než půl tisíce stranách je možné se seznámit s osobním ruským jazykem „zoků“ (zaključonnych), ale i s typickou součástí jejich subkultury, tetováním.

Abecední slovník, nejprve sbluží část publikace o ruském vězeňském folkloru, avšak již skolem 11 tisíc texturních slov, je vhodné doplnit přehledem více než stovky nejúčastnějších termínů s bohatými synonymickými řadami (kárce, župa, alžobol, pentra, zaboja, poljeista - milice, onaf, vězeň stól).

Praktické upotřebení slovní zásoby ruského vězeňského argotu příkladně ilustrují tři publikace zaměřené čteny „zakovských autorů“ a přibližně poslušný a věčný „kšatník“ (orkomara) a prostitutka.

Narativně zajímavý je i příběh nejvyššího vězeňského předáka, přísluší, průvodce ruského vězeňského žargonu. Je zajímavé, že některé obsahové příklady i u nás používá (například „At přemýšlí kač, má vězeň žezva“).

Druhá polovina publikace, sčítavání „zakovského“ tetování, je uvedena slovníkem abjadizací, zkratkou používaných samostatně, či ve větších grafických celcích. Závěrečný stručný tetování obsahuje 271 okázec, nahodí originální grafický portrét sovětského vězení.

Katalog tetování je rozdělen celkem na čtrnáct částí:

- Zlodějská tetování v místě podklíčků (reprodukce č. 1)
- „Izvody“ v místě podklíčků u zlodějské „aritmetiky“ (reprodukce č. 2)
- Nátřemky a epuley (reprodukce č. 3)
- Prsteny (reprodukce č. 4)
- Tetování v místě lokání očky (reprodukce č. 5)

- Tetování se zrcazením ostatního díla (reprodukce č. 6)
- Politická tetování (reprodukce č. 7)
- Umělecká tetování (reprodukce č. 8)
- Nejednotlivě čísel zlodějská tetování (reprodukce č. 9)
- Některé typy zastavěte tetování na náhlebě (reprodukce č. 10)
- Ornamentální tetování (reprodukce č. 11)
- Ženská tetování (reprodukce č. 12)
- Tetování hromadění (pasivních) (reprodukce č. 13)
- Tetování - karikatury na pracovní státních orgány (reprodukce č. 14)
- Zvláštní část katalogu tvoří krosby - tetování nčsouzených 21. tisíců činy po útkuho charakteru (reprodukce č. 15)

Ruský zlodějský zákon

Zlodějský „aristokrat“ (vor - zakoně) je povinen:

1. Zřít se svých příbuzných - matky, otce, bratrů, sestry.
2. Nesmí mít rodu - ženu, děti, je přípustné, aby měl dítětko.
3. Nepřijíjí - nikdy a nikde, i když by mu bylo zakázáno, žít jen z prostádků, získaných tráděním.
4. Pamatú dílným zlodějům - jak rozdělí, rozloží materiál, výsledky zlodějského vzájemného „banku“.
5. Nevyuzít své svědectví o spoutpachatelích a zastě epule, polyn.
6. V případě nevyhnutelnosti, či -li ve vzájemném zájmu, beru se sčím odvádním za čiz - činy, jako dčm vzhledu zlodějí, možnost čleu pohybat se svobodně.
7. V případě vzniku konfliktu mezi ním a dílným zlodějem, nebo mezi více zloději, má právo požadovat uskorenění jednání k rozřešení řešení sporu, nčch očezek.
8. V případě nutnosti se dílným skupiny čleu, post - zovám chovat a čím jednat v čleu zlodějí a vedřím z o ruského soudu.
9. Na základě rozhodnutí zlodějského soudu, zaplácne sčím příbuzné, rodu, a nčd odsouzeným zlodějům.
10. Neprotiv se splácení trestu, jestliže zlodějský soud sčím uznal a rozhodl o trestu.
11. Dobře ovládnú zlodějský žargon.
12. Nčhraje kariy, jestliže nemá činnost, penez na základě příbuzné potřeby.
13. Je povinen učít činnost mladé, začínající zloděje.
14. Podle možnosti disponuje zlodějským sluhem (i ve vězení).
15. Neznamená schopnost nčvládnú ani páč - čleu zlodějí.
16. Vyhybá se styku s nezávislými orgány (i ve vězení), nčučastuje se veřejným čleu, beru čleu na podlékčých organizaci.
17. Čleu službu v vyhrazených zlodějských stáncích.
18. Nezpočívá včím glní sčím, dčm jiným zlodějem.

Dr. Miroslav Grossmann

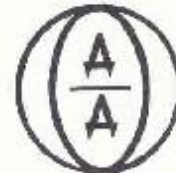
1) Mnozí si včleu je zpravěda totožné s včleu tre su odnětí svobody, svobodě uvování. Zvláště právní bylo toto pravěda dčdřevím ve čleu - očých a padesátých letech. Zobrazovaný pravo - slavný chrám je včleu výsledkem žánru zle „čleu“.

2) Tetování včleu „osobní případ“ se vyskytuje u „zoků“ se „slědnú“ autoritou. Číslice udávají příslušné čleu - zok, podle kterých byl nosič tetování odsouzen.

3) Tetování „zákon zlodějí svoudě“ se vyskytuje pouze u nejvyšších „čleu“.

4) Tetování má název „sl - radek“ a vyskytuje se u bývalých čleu - očých dílných domovů.

5) Všechno testování na kalenní čáře vyjadřují „aláho máe ná-máže srozit na kalenná“, konkrétně zobrazené „pokurím se pouze Allahovi“.

6) Málo četné testování z padesátých let. Užívalo se na stehně, rameni, nebo křtáči

7) „Náčelnik tábora socialismu“, hrudní tetování.

9) „Smrt zrádkyni“. Počet polen na tetování vyjadřuje počet let odnětí svobody nositelce.

8) „Islámský bojovník“, typické tetování „zeká“ - raských muslimů. Nanášeli se na hrud.

11) Účesky unimultikulturních esemvni

10) Ukázka tetování nohou.

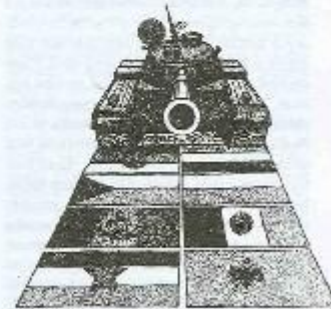
13) Žena s jablekem v ruce, običněná hadem. Nanášeli se na záda, takže vždy nastíle.

12) „Znak kvality“, většinou se nanášeli na prsa, nebo hrud.

14) „Věrnýdovci“ prokurátor.

15) Brežněvova doktrína - tankový socialismus.

Анна Васильевна Н.

ЗАПОМНИТЕ ХОТЯ БЫ ОДИН ИЗ СЛЕДУЮЩИХ НОМЕРОВ!

La Strada (предоставляет анонимную помощь женщинам и девушкам, которые стали жертвами торговли женщинами): 02 / 22 71 71 71
Полиция: 158

Центры пребывания
Bělá pod Bezdězem (Бела под Бездезем) 0326 / 701 593
Zastávka u Brna (Заставка у Брна) 0502 / 411 087
Kostelec nad Orlicí (Костелец над Орлицем) 0444 / 323 803
Bruntál (Брунтал) 0646 / 714 084
Haviřov (Гавиржов) 068 / 688 60 01
Stráž pod Ralskem (Страж под Ралскем) 0425 / 844 109
Zbuzov (Збушов) 0502 / 430 420
Kašava (Кашава) 067 / 746 70 51
Soč (Соч) 0455 / 676 291

Приемный центр и центр пребывания
Červený Újezd (Червены Уезд) 0417 / 827 002

Приемный центр
Vyšňol Lhoty (Вышня Лоты) 0658 / 69 20 90

Национальный центр
по поиску пропавших детей
и защите от их эксплуатации

Служба информации о
похищенных детях
и торговле людьми

20. 5. 2001 двадцатилетняя Анна Васильевна Н. поступила в тяжелом состоянии в Факультетскую больницу «Краловске Винограды». 5. 1. 2000 Анна Васильевна Н. ушла из приемного центра Вышни Лготы. Она поверила обещаниям хорошей работы и дешевого жилья. С 9. 1. 2000 до 14. 5. 2001 группа мужчин использовала ее, они забрали у нее документы и заставили заниматься проституцией. Обнаружив у нее СПИД /половая болезнь, HIV позитивная/, ее избили и выбросили на улицу. Брошенную девушку подобрала полиция 20. 5. 2001 в Праге.

Как поступать, чтобы не стать жертвой:

1. Не работай нелегально ! Работа без соответствующего разрешения может привести к тому, что ты станешь жертвой организованной преступности – сводничества.
2. Никогда никому не отдавай свой паспорт. Чешские органы ни у кого Твой паспорт не будут требовать.
3. Если же ты решишь работать нелегально, не теряй контакта с человеком, которому ты веришь. Информировуй его правдиво, куда Ты уходишь и на кого работаешь.
4. Узнай как можно сведений о твоём будущем работодателе, потребуй сначала показать твоё будущее рабочее место.
5. Никогда не принимай денег взаймы от своего работодателя!

6. Копии твоих документов должны остаться у доверенных лиц (друзья, работники центра профилактики, работники неправительственных организаций, и т.д.), сообщи им место твоего пребывания и работы.
7. Если же ты прибегаешь к помощи центра профилактики для решения твоих личных проблем, советуем обратиться к работникам социальной службы или к психологу.

В случае серьезных проблем:

1. Если тебе кажется, что что-то не в порядке, контактируй доверенное лицо (друзья, работники центра профилактики, работники неправительственных организаций и т.д.) – контактные номера указаны на обратной стороне листовки.
2. У тебя забрали документы, требуют от тебя выполнения работы, не соответствующей первоначальной договоренности, угрожают Тебе? Немедленно обратись в полицию по номеру 158. По этому номеру можно звонить бесплатно из любого телефонного автомата!
3. Если у тебя нет возможности позвонить по телефону, брось в любой почтовый ящик сообщение с просьбой о помощи и надписью POLICIE.
4. Пытаясь сообщить о своем положении, Ты должна указать как можно больше данных о месте, где Ты находишься.